

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กบิณ ไครทิพย์. การเปรียบเทียบสภาพความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนในห้องเรียนแบบ RIT และห้องเรียนแบบธรรมดา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์, สำนักงาน. "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนซ้ำโดยเรียนจากครู กับเรียนจากนักเรียนด้วยกัน". วิจัยสมเทศ 5 (7-10 พฤษภาคม 2527) : 53.

การประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การวัดและประเมินผลในชั้นเรียนกลุ่มทักษะ-ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : ศุภสภา, 2536.

ชนินฐา สุวรรณนิษฐ์. ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

จันทร์รัตน์ อีร์ยศิริ. ผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนานิเบศร์ จ.นนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.

จินตนา ซึ่งจิตวิสุทธิ. การวิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและสูงกว่าระดับความสามารถ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ช่อแก้ว โภคฤทธิ์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่เรียนโดยวิธีให้นักเรียนสอนกันเอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2525.

ฐิติพัฒน์ สงบเกษ. ผลของการกำกับตนเองต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

- คารณิ รักษิ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการฝึกจากเพื่อนแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ทรงสถิต กิตติคุณวิงนะ. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการให้นักเรียนสอนกันเอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- ทศพร ประเสริฐสุข. การสร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับเด็กด้อยสัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ทองพูน บุญอึ้ง. การศึกษาฐานะทางสังคมมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย วิชาการศึกษาประสานมิตร, 2516.
- ทิตนา แชนมณี. เอกสารประกอบคำสอนเรื่อง รูปแบบการสอน. มปป.
- นิภาพร จินดาวัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการเรียนกับความสามารถในการปรับตัวในสังคม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.
- บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, 2537.
- บุญอึ้ง เจริญอึ้ง. ความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านพรานหมื่น จังหวัดอุดรธานี และโรงเรียนอุเม็ง จังหวัดเชียงใหม่. กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์คุรุสภา, 2538
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, ชุมพร ชงกิตติกุล และรุจิระ สุภรณ์ไพบุณย์. การศึกษาเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ. กรุงเทพมหานคร : รายงานการวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520
- ปรีชา วิเทศวิทยานุศาสตร์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมวิชาทักษะอ่าน 2 ด้วยชุดการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนเป็นกลุ่มโดยครูเป็นผู้ดำเนินการ นักเรียนผู้ช่วยสอนเป็นผู้ดำเนินการ และนักเรียนผู้ช่วยสอนกับครูร่วมกันดำเนินการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2524.
- สุคติ ภูอินทร์. การให้นักเรียนช่วยสอนกันเอง. จดสารการประถมศึกษา (มิถุนายน 2522): 12-14.

- ทงมาน แสงรุ่งโรจน์. การใช้แบบทดสอบวัดคุณธรรมเสมอภาควัดความสามารถทางสมอง โดยทั่วไปของเด็กไทยวัยรุ่นในเขตการศึกษาสิบสอง. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- พนิดา พิธิธูมรัชช. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน กลุ่มอ่อนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่เรียนเสริมจากครูกับกลุ่มที่เรียนเสริม จากเพื่อนนักเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- พรรณี ไตรระไร. ผลของการให้เพื่อนช่วยสอนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เจตคติต่อคณิตศาสตร์ และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2527.
- พิจรรณา พิเศษศิลป์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนซ่อมเสริมวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ระหว่างกลุ่มที่ เรียนโดยใช้ชุดการเรียนการสอนรายบุคคล กับกลุ่มที่เรียนจากเพื่อน. วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- พิสุทธิ พฤกษ์วัน. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี ระหว่างกลุ่มที่สอนเสริม โดยครูกับกลุ่มที่สอนโดยเพื่อนนักเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- พีระ รัตมิถว่าง. ปัญหา และความต้องการในการสอนซ่อมเสริมวิชาคณิตศาสตร์ของครู ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.
- บุณฑรีย์ วงษ์พานิช. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสัมฤทธิ์ผลของการเรียนในระดับ ปริญญาตรี (คบ.) ของบุคลากรทางการศึกษา และครูประจำการในวิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2523.
- เพ็ญสุข ภู่ตระกูล. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของ การเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอนกับที่เรียนด้วยตนเอง. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ไพบุลย์ เทวรักษ์ และศิริวรรค์ อัสวกุล. “ความต่าเร็งและความคาดหวังภายใต้เงื่อนไข สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน - รายงานการทดลอง”. วารสารครูศาสตร์ 13 (ค.ศ.-ช.ศ. 2527) : 46-54.

- กรณี อินทศร. ผลการใช้วิธีการควบคุมตนเองปรับพฤติกรรมตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุณวุฒิปรัชญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- กฤษิทธิ์ จันทนศิริ. ทศนคติในการคบเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชาลยวิทย์พิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511.
- ศุภา บุญทวีสุข. ผลของการสอนซ่อมเสริมด้วย "วิธีที่สอนน้อง" ที่มีต่อความสามารถในการออกเสียงคำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- เสาวภา กันทรวิชากุล. ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าโมกษวิทยาภูมิ จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2530.
- รัตนา ดวงแก้ว. สหสัมพันธ์พฤติกรรมระหว่าง เขาวนปัญญา สภาพแวดล้อมทางปัญญาและฐานะทางสังคมมีผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ถักดา แจ่มปิ้ง. การใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพเพื่อลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2530.
- วิชากร, กรม. คู่มือครูวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2538.
- วิชากร, กรม. คู่มือครูวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2538.
- วิบูลลักษณ์ ชรรณลักษณ์. ผลการฝึกวิธีพัฒนาตนเองที่มีต่อความตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมสาธิตประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2526.
- วิมลพัคค์ มนุเสวต. การเปรียบเทียบอัตรานักเรียนและการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของเด็กที่คล้ายคลึงกับเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

- วิศุณี แทนประเสริฐ. ผลการใช้ตัวแบบภาพยนตร์ต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในห้องเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง สถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ศรียา และประภัศร นิยมธรรม. การสอนซ่อมเสริม. (การสอนเพื่อบรรเทา). พิมพ์
ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โอเคชั่นสโตร์, 2525.
- ศิริลักษณ์ รักษาทรัพย์. การเปรียบเทียบผลของการใช้หลักพหุคูณกับการเสริมแรงทางสังคม
ที่มีต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนรักษาทย์พิทยากร อ.กบินทร์บุรี จ.ปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- สนิท ชีรังค์. ผลของการจัดการศึกษาภาคบังคับ 4 รูปแบบสำหรับชุมชนชาวเขาในอำเภอเมือง
จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทร์วิโรฒ, 2527.
- สมบัติ ชูพิรัช. "การสอนวิธีนักเรียนสอนกันเอง". วารสารการศึกษา 10 (มีนาคม 2516):
45-48.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. "แนวทางแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน". คุรุปริทัศน์ 8
(กรกฎาคม 2526) : 22-32.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวช. "การสอนซ่อมเสริม". มิตรา 8 (เมษายน 2523) : 24-25.
- สุกัน เทียนทอง. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมคณิตศาสตร์เรื่องทศนิยมของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยครู กลุ่มเพื่อนและศึกษาด้วยตนเอง.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- สุข เดชชัย. การศึกษาตัวการที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นแปดคน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2506.
- สุทธิชัย ฉายเพชรกร. การวิเคราะห์ตัวแปรที่สัมพันธ์กับฐานะทางสังคมมิตติของนักเรียนใน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2531.

- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการตอนชดเชยวิชาการตอนกลุ่มทักษะ 2 (คณิตศาสตร์) หน่วยที่ 8-14. กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายการพิมพ์ มศร., 2527.
- สุรางค์ ไคว์ระภูท. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. "โครงการเด็กสอนเด็ก". สารพัฒนาหลักสูตร (กุมภาพันธ์ 2531):33-35.
- สุวิทย์ เกตรา. ผลของการเสริมแรงทางบวกต่อพฤติกรรมการทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- เสมอใจ ชื่นจิต. การเปรียบเทียบพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมโชติศึกษา โดยการเสริมแรงทางบวกเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2533.
- ถาวรญ์ กำจัดภัย. การใช้บ้านเป็นฐานในการเสริมแรง เพื่อพัฒนาแรงจูงใจต่อเนื่องและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้กับนักเรียนค้อยสัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.
- อนาสตาซี, แอน. การตรวจสอบเชิงจิตวิทยา. แปลโดย ประชุมสุข อาชวบำรุง และคณะ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2519.
- อรสา ไทยการุณวงศ์. ผลของการใช้การควบคุมสิ่งเร้าในการเพิ่มพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- อัจฉรา สุขารมย์ และอรพินทร์ ชูชม. การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ. รายงานการวิจัยฉบับที่ 39 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2530.
- อัมพร ถิขิตปัญญารัตน์. การใช้แบบทดสอบวัฒนธรรมเสมอภาควัดความสามารถทางสมองโดยทั่วไปของเด็กไทยวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- อรัญญา บุญธรรม. ผลการใช้เพื่อนช่วยสอนต่อปฏิบัติการพยาบาลในวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

- อัญชติ จิตต์โสกา. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและพฤติกรรมตั้งใจเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบซิมนะที่มีการเสริมเนื้อหาทางวัฒนธรรมกับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.
- อุดม จำรัสพันธ์. บทบาทของการเสริมแรงในการพัฒนาแรงจูงใจต่อเนื้อให้กับนักเรียนด้วยสัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- อุทัย เพชรช่วย. การทดลองสอนคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและปานกลาง เป็นผู้สอนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2527.
- อุไรวรรณ เกศสังข์. การสร้างเครื่องมือคัดแยกเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถที่แท้จริง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537.

ภาษาอังกฤษ

- Alexander, R.N., and C.H. Apfel. Altering schedule of reinforcement for improved classroom behavior. *Exceptional Children* 43 (1976) : 97-99.
- Allen, V.L., and others. Research on children tutoring children : A critical review. *Review of Educational Research* 46 (Summer 1976) : 335-380.
- Annesley, F., and others. Identifying the first grade underachiever. *The Journal of Educational Research* 63, (1970) : 459 - 462.
- Asbury, Charles A. Selected factors influencing over and under achievement in young school-age children. *Review of Educational Research* 44 (Fall 1974) : 409-427.
- Atkenson, B.M., and Forehand, R.. Parents as behavior change agents with school related problems. *Educational and Urban Society* 10, (1978): 521-540.
- Atkenson, B.M., and Forehand, R. Home- based reinforcement programs designed to modify classroom behavior : A review and methodological evaluation. *Psychological Bulletin* 86 (1979): 1298-1308.

- August, Diane Louise. The effects of peer tutoring on the second language acquisition of hispanic elementary school children, Doctoral dissertation, University of Arizona, 1982. *Dissertation Abstracts International* 43, (1982) : 98-A.
- Bandura, Albert. *Social learning theory*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1977.
- Bandura, Albert. Reflections on self-efficacy. In S.Rachman (ed.), *Advances in Behavior Research and Therapy* 1 Oxford : Pergamon Press, 1978 : 237 -269.
- Bandura, Albert. *Social foundations of thought and action*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1986.
- Bierman, Karen Linton, and Furman, Wyndol. Affects of role and assignment rationale and attitudes formed during peer tutoring. *Journal and Educational Psychology* 46 (1980) : 33-40.
- Bloom, B.S. *Stability and change in human characteristics*. New York : Wiley, 1964.
- Brodin, M., Hall, R.V. Denlap, and Clark, R. Effects of teacher attention and a token reinforcement system in a junior high school special education class. *Exceptional Children*. 36 (1970) : 351-459.
- Brown, William Henry, Jr. Elementary school peer tutoring in mathematics verbal problem solving. Doctoral dissertation, University of Oklahoma, 1981. *Dissertation Abstracts International*. 42 (1981): 1457-A.
- Butler-Por, Nava. *Underachievers in school*. Bath: Bath Press Ltd, 1987.
- Candler, Ann C., Blackburn, Gary M. and Sowell, Virginia. Peer Tutoring as a Strategy individual instruction. *Education* 100 (Spring 1980) : 380-383.
- Chanaca, John Nicholas., Jr. The effectiveness of the "Super Student Program", in promoting positive learning behavioral attitudes in school using fifth-grade facilitators and second-grade tutees. Doctoral Dissertation, University of South Carolina, 1981. *Dissertation Abstracts International* (1993) : 2659-A.
- Clark, Barbara. *Growing up gifted : Developing the potential of children at home and at school*. Philadelphia: Merrill Publishing Company, 1988.
- Cohen, G. Elizabeth, and Lotan, A. Rachel. Producing equal-status interaction in the heterogeneous classroom. *American Educational Research Journal* 32

(Spring 1995) : 99-120.

- Cohen, Peter A., Kulik, James A., and Kulik, Chen-Lin C. Educational outcomes of tutoring : A meta - analysis of findings. **American Educational Research Journal** 33 (Summer 1982): 237 - 248.
- Cole, J.L. The relationship of selected personality variables to academic achievement of average aptitude third graders. **Journal of Educational Research** 67 (1974) : 329-332.
- Collin, J.L. Self-efficacy and ability in achievement behavior. Doctoral dissertaion, Stanford University, 1985. **Dissertation Abstracts International** 46 (1985) : 103-A.
- Conroy, Elizabeth Hastings. A Cognitive Developmental Cross-Age Tutoring Experience For Academically Gifted Fifth Graders. Doctoral dissertation, North Carolina University, 1990. **Dissertation Abstracts International**, 51/04 (1990): 1117.
- Davidson, D. Learning mathematics in group situation. **Mathematics Teacher** 21 (February 1974) : 101-106.
- Davis, Gary A., and Rimm, Sylvia.B. **Education of the gifted and talented**. Boston: Allyn and Bacon, 1994.
- De Cecco, John P., and Cranford, W.R. **The psychology of learning and instruction educational psychology**. New Delhi: Cannaven Publication, 1977.
- Devine, Vermont T., and Tomlinson, Jerry R. The work-clock : an alternative to token economics in the management of classroom behaviors. **Psychology in the Schools** 13 (1976): 163-170.
- Dillner, Martha Harriet. The effectiveness of a cross-age tutoring design in teaching remedial reading in the secondary schools. Doctoral dissertation, University of Florida, 1971. **Dissertation Abstracts International** 33 (1972): 6095-A.
- Dowdall, C.B., and Colangelo, N. Underachieving gifted students: Review and implications. **Gifted Child Quarterly** 26 (1982) : 179-184.
- Eggen, P.E. and others. **Strategies for teachers: Information processing model in the classroom**. New Jersey: Practice-Hall, 1976.

- Ehly, S.W., and Larsen, S.C. Peer tutoring to individualize instruction. *The Elementary School Journal* (May 1976): 475-480.
- Endsley, W.R. *The instructional design library : Peer tutorial instruction*. Engle Wood Cliff, New Jersey: Educational Technology Publication, 1980.
- Evans, R. *Albert Bandura: The man and his ideas - A dialogue*. New York : Praeger, 1989.
- Fitzpatrick, N. Secondary III core program is for underachieving average ability students. *NASSP Bulletin* 68 (1984): 94-97.
- Flores, John Robert. The effect of cross-age tutoring on underachieving fifth -graded students in the area of mathematical achievement and self-perception. Doctoral dissertation, University of Arizona, 1989. *Dissertation Abstracts International* 50/11 (1990): 3477.
- Fogarty, J.L., and Margaret, C. W. An investigation of the cross-age peer tutoring process : Some implications for instructional design and motivation. *The Elementary School Journal* 5(May 1982): 45-46.
- Geer, C. The effects of cross-age tutoring on the achievement and self- concept of low-achievement. Doctoral dissertation, Arizona State University, 1977. *Dissertation Abstracts International*, 10(1978): 5909-A.
- Gerler, E.R., Kinney, J., and Anderson, R.F. The effects of counseling on classroom performance. *Journal of Humanistic Education and Development* 23 (1985): 155-165.
- Gerler, E.R., Bland, M., Melang, P., and Miller, D. The effect of small group counseling on underachievers. *Elementary School Guidance & Counseling* 20 (1986): 303-305.
- Gronlund, N.E. *Sociometry in the classroom*. New York: Harper & Row, 1959.
- Hailey, Willy Larry. The effect of cross-age tutoring on self-concept and mathematics achievement. Doctoral dissertation, Mississippi state university, *Dissertation Abstracts International* 42 (1982) : 4753-A.
- Hamelberg, Lynne Louise. Effect of a cross-age tutoring program on a sight word acquisition of elementary learning-disabled tutees and on the self-concept of

- severe behavior handicapped adolescent Tutors. Doctoral dissertation, Ohio State University, 1987. **Dissertation Abstracts International** 48/09 (1988): 2039.
- Harrigan, Karen Vicki. The effect of cross-age tutoring and tutor training on the spelling performance of mildly handicapped students. Doctoral dissertation, 1994. **Dissertation abstracts International** 55/06 (1994) : 1527.
- Haskett, John J. Peer tutoring in New York city high school. **Journal of Educational Psychology** 44 (April 1974) : 77-78.
- Havill, Stephen J. The sociometric status of visually handicapped students in public school classes. Doctoral dissertation, Rutgers The State University of Newgersy - New Brunswick, 1969. **Dissertation Abstracts International** 30 (1969):1865-A.
- Heward, William L., Heron, Timothy E. and Cooke, Nancy L. Tutor huddle : Key elementary in a class wide peer tutoring system. **The Elementary School Journal** 38 (November 1982): 115-123.
- Hurley, Ann Elizabeth. Peer teaching in a calculus classroom: The influence of ability. Doctoral dissertation, University of Rochester, 1982. **Dissertation Abstracts International** 44 (1983): 694-A.
- Jenkins, J.R. and J.M. Jenkins. Making peer tutoring work. **Educational Leadership** 44 (March 1987) : 1-12.
- Jensen, Richard John. The effect of cross-age tutoring on the reading achievement of underachieving second and fifth grade students (second-grade, tutoring). Doctoral dissertation, Brigham Young University, 1991. **Dissertation Abstracts International** 53/02 (1992): 454.
- Jones, Coy Aa Rom. Peer teaching permanant project teams. Doctoral dissertation, University of Oklahoma, 1982. **Dissertation Abstracts International** 43 (1982): 352-A.
- Joyce, Bruce and Weil, Marsha. **Model of teaching**. 4th ed. New York: Prentice - Hall International Inc., 1992.
- Kauchak, D.P., and Eggen, P.D. **Learning and teaching : Research based methods**. Boston: Allyn and Bacon, 1989.

- Keller, F.S. Good-bye teacher. *Journal of Applied Behavior Analysis* 1(1986) : 79-89.
- Klingner, Janette Kettmann. Students helping students : Scaffolded cross-age tutoring in reading comprehension strategies for students with learning disabilities who use English as a second language. Doctoral dissertation, University of Miami, 1994. *Dissertation Abstracts International* 55/05 (1994): 1241.
- Krouse, J.H., and Krouse, H.J. Toward a multimodel theory of academic underachievement. *Educational Psychologist* 16 (1981): 151-164.
- Labbo, Linda L., and Teale, William H. Cross - age reading : A strategy for helping poor readers. *The Reading Teacher* 43 (February 1990): 362-369.
- Lahaderne, Henriette M. Attitudinal and intellectual correlates of attention : A study of four sixty-grade classrooms. *Journal of Education Psychology*. 59 (1968) : 320-324.
- Larry, H.W. The effect of cross-age tutoring on self concept and mathematics achievement. Doctoral dissertation, Ohio State University, 1982. *Dissertation Abstracts International* (1982): 4753-A.
- Lawson, Carl., and Luther, S.R. Peer tutoring as a factor in reducing a school truancy and increasing performance among African - American elementary school students in Chicago. Doctoral dissertation , Southern Illinois University at Carbondale, 1990. *Dissertation Abstracts International* (1991): 98.
- Lazerson, David B., and others. The effectiveness of cross-age tutoring with truant, junior high school students with learning disabilities. *Journal of Learning Disabilities* 12 No.4 (April 1988) : 253-255.
- Lee, C. Accuracy of efficacy and outcome expectations in predicting performance in a simulated assertiveness task. *Cognitive Therapy and Research* 8 (1984): 509-516.
- Lent, R.W., Brown, S.D., and Larkin, K.C. Relation of self-efficacy expectations to academic achievement and persistence. *Journal of Counseling Psychology* 31 (1984): 356-362.
- Leong, H. Peer tutoring affinities to improve communication skills. In *Thai TESOL*

Convention Paper (1981): 12-18.

- Lippit, P. **Students teach Students**. Blomington : The Phi Delta Kappa Educational Foundation, 1975.
- Lowenstein, L.F. An empirical study of the incidence, diagnosis treatment and follow-up of academically underachieving children. **School Psychology International** 3 (1982) : 219-230.
- Maes, Michael Edward. The use of storytelling in cross-age peer tutoring of reading with regular and educable mentally retarded tutees. Doctoral dissertation, University of Pennsylvania, 1994. **Dissertation Abstracts International** 55/07 (1995): 1820.
- Marie Barron, A., and Foot, H. Peer tutoring and tutor training. **Education Research** 33 (Winter 1991) : 174-185.
- Mayers, David G. **Social Psychology**. New York, McGraw-Hill Book Co., 1983.
- McCall, Robert B., Evahn Cynthia and Kratzer Lynn. **High school underachievers**. SAGE Publications Inc, California, 1992.
- McGuire, D.E. and Lyons, J.S. A transcontextual model of intervention with problems of school underachievement. **American Journal of Family Therapy** 13 (1985): 37-45.
- Mckenthan, Lillian Dolores. An attitudinal and achievement comparison of mathematics deficient Lincoln University Freshmen resulting from structured peer tutoring versus no peer tutoring in mathematics. Doctoral dissertation , Lincoln University, 1982. **Dissertation Abstracts International** (1982): 710-A.
- Meritz, Denise. The effects of cross-age tutoring on low-achieving reading tutors (reading tutors). Doctoral dissertation, Temple University, 1994. **Dissertation Abstracts International** 55/08 (1995) : 2308.
- Millman, Howard L., Schaefer, Charles E. and Cohen, Jeffrey J. **Therapies for school behavior problems**. 1st. ed. 2d pt. San Fancisco: Jossey-Bass Publishers, 1981.
- Moreno, J.L. **Who shall survive ?** New York, Beacon, 1953.
- Neu, Gail Frances. Effects of cross-age tutoring writing sessions on seventh-graders' mechanical/usage skills (preadolescents, grammar). Doctoral dissertation,

- University of Wisconsin-Milwaukee, 1994. **Dissertation Abstracts International** 55/09 (1995): 2713.
- Newell, Florence Margaret. Tutor-tutee relationship in a cross-age tutoring program. Doctoral dissertation, University of Cincinnati, 1990. **Dissertation Abstracts International** 52/01 (1991): 70.
- Paolitto, D.P. The effect of cross-age tutoring on adolescence : Inquiry into theoretical assumption. **Review of educational research** 46 (Spring 1976) : 215-237.
- Raven, J.C. **Guide to standard progressive Matrices**. London: H.K. Lewis & Co., 1960.
- Rekrut, Matha Dixon. The effects of reading strategy instruction and cross-age tutoring on the causal attributions of low-achieving high school students (reading instruction). Doctoral dissertation, University of Connecticut, 1991. **Dissertation Abstracts International** 52/07 (1992): 2483.
- Rembert, Wilhelmenia Issac. Cross-age tutoring and young children's Spatial problem-solving skills in a logo programming environment (tutoring). Doctoral dissertation, University of North Carolina at Greensboro, 1989. **Dissertation Abstracts International** 51/03 (1990): 1181.
- Rimm, Sylvia. Underachievement. *G/C/T*. January-February (1984): 26-29.
- Rocks, T.G., Baker, S.B., and Guerney, B.G., Jr. Effect of counselor-directed relationship enhancement training on underachieving, pouring communicating students and their teachers. **School Counselor** 32 (1985): 231-238.
- Roddy, Joy Ann. Integrating normal and severely handicapped children using a peer tutoring approach. Doctoral dissertation, University of Texas, 1981. **Dissertation Abstracts International** 41 (1981): 4362-A.
- Rogers, Dorothy. **Issue in adolescent psychology**, New York: Meredith Cooperation (1969): 243-244
- Rotherman, M.J. Social skills training with underachievers, disruptive, and exceptional children. **Psychology In The School** 19 (1982): 532-539.
- Samuels, S.J. and Turnure, James E. Attention and reading achievement in first-grade boys and girls. **Journal of educational psychology** 66 (1974) : 29-32.
- Samway, Katharine Davies., Whang, Gail., and Pippitt, Mary. **Buddy reading**. Portsmouth

- Heineman, 1995.
- Schunk, Dale, H. Effects of effort attributional feedback on children's perceived self-efficacy and achievement. *Journal of Educational Psychology* 74 (1982) : 548-556.
- Schunk, Dale, H. Modeling and attributional effects on children's achievement : A self-efficacy analysis. *Journal of Educational Psychology* 73(January 1981) : 93-105.
- Schunk, Dale, H. *Learning Theories : An Educational Perspective*. New York :Macmillan Publishing Co., 1991.
- Schunk, Dale, H. *Self-regulation of self-efficacy and attributions in academic settings. Self-regulation of learning and performance: issues and applications*, New Jersey Lawrence Erlbaum Associates, 1994.
- Schunk, Dale H., Hanson, A.R. and Cox, P.D. Peer model attributes and children's achievement behaviors. *Journal of Education Psychology* 9 (January 1987): 54-61.
- Schunk, Dale, H. and Rice, Jo Mary. Enhancing comprehension skill and self-efficacy 1th strategy value information. *Journal of Reading Behavior* 19(1987) : 285-302.
- Scott, Jacqueline Rogers. Cognitive developmental learning theory applied to cross-age tutoring of elementary school females in mathematics. Doctoral dissertation, North Carolina State University, 1987. *Dissertation Abstracts International*, 49/03, 1988: 436.
- Shaver, J.P. and Nuhn D. The effectiveness of tutoring underachievers in reading and writing. *The Journal of Educational Research* 65 (November 1971) : 107-112.
- Shell, D.F., Murphy, C.C., and Bruning, R.H. Self-efficacy and outcome expectancy mechanisms in reading and writing achievement. *Journal of Educational Psychology* 81 (1989): 91-100.
- Shook, R.R. One to one : An examination of a stage process tutorial model for teaching English composition. Doctoral dissertation, University of South Carolina, 1981. *Dissertation Abstracts International*, 40(1981): 2004-A.

- Simmons, Joyee T. and Wasik, Barbara H. Grouping strategies, peer influence, and free time as classroom management techniques with first and third-grade children. **Journal of School Psychology**. 14 (1976) : 322-332.
- Sivasailam, T. A new structure for peer tutoring. **Educational Technology** 13 (December 1973) : 10-13.
- Statman, S. Peer tutoring and group work. **English language teaching** (January 1982): 124-125.
- Steinberg, David Issac. The effect of the participation of chapter one elementary school students, as tutors and tutees, in a cross-age tutoring program, on their academic achievement (peer tutoring, chapter I). Doctoral dissertation, University of Maryland College Park, 1991. **Dissertation Abstracts International**, 52/06, 1991:2013.
- Stewart, Thomas J. The effects of using Eighth grade high - achievers versus eighth grade low - achievers as tutors on reading achievement and attitude of urban fourth grade students. Doctoral dissertation, Layola University of Chicago, 1981. **Dissertation Abstracts International** 41(1981) : 4669-A.
- Thomas, Jerry Leon. Tutoring strategies and effectiveness : A comparison of elementary age tutors and college age tutors. Doctoral dissertation, University of Texas at Austin, 1970. **Dissertation Abstracts International** 32(1973): 355-A.
- Utay, Carol Mitnick. Peer assisted learning: the effect of cooperative learning and cross-age peer tutoring on writing skills of students with learning disabilities. Doctoral dissertation, East Texas State University, 1992. **Dissertation Abstracts International**, 53/07 (1993): 2331.
- Vazquez, Enedina Garcia. Effect of peer tutoring on the social acceptance of students rated as not socially accepted in the classroom. Doctoral dissertation, University of Iowa, 1990. **Dissertation Abstracts International**, 52/03 (1991): 857.
- Weiner, B. A theory of motivation for some classroom experience. **Journal of Educational Psychology**, 71 (1979) : 3-25. Some Methodological Pitfalls in Attributional Research. **Journal of Educational Psychology** 74(1983) : 530-543.

Woolfolk, A.E. **Educational Psychology**. Allyn and Bacon: A division of Simon & Scuster, Inc., 1993.

Young, C. Team learning. **The Arithmetic Teacher** 19 (December 1972) : 630-634.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

เอกสารประกอบ

รูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนด้วยสัมฤทธิ์

ระดับประถมศึกษา

โดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

1. ความหมาย แนวคิด หลักการ เกี่ยวกับนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ เทคนิคการสอนเสริม เพื่อนต่างระดับ และ ทฤษฎีจิตสังคม และทฤษฎีการเรียนรู้ ที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบ.....	229
1.1 นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์.....	229
ความหมายของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์.....	229
สาเหตุของการเกิดภาวะด้อยสัมฤทธิ์.....	230
บุคลิกภาพของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์.....	232
ผลที่เกิดกับนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ที่ไม่ได้รับการแก้ไข.....	237
การคัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์.....	238
1.2 เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ	239
แนวคิดเทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ	239
การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ	239
ประโยชน์ของการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ	240
1.3 ทฤษฎีจิตสังคมและทฤษฎีการเรียนรู้ที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบ.....	244
ทฤษฎีจิตสังคม.....	244
ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ.....	245
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม.....	246
ทฤษฎีการประมวลสารสนเทศ.....	248
2. ผลการพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียน ด้อยสัมฤทธิ์ระดับประถมศึกษาโดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ.....	248
3. ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบไปใช้.....	251
รายการอ้างอิง	254

1. ความหมาย แนวคิด หลักการ เกี่ยวกับนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ ทฤษฎีจิตสังคมและทฤษฎีการเรียนรู้ที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบ และเทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ

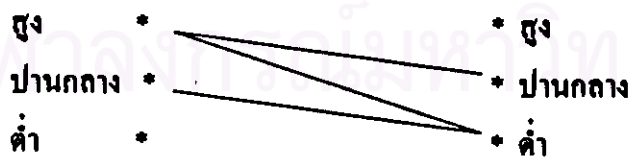
1.1 นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

ความหมายของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

ธอร์นไดค์ ได้ให้ความหมายของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ว่า นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ (Under-achievers) หมายถึง ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่วัด ได้คลาดเคลื่อนไปในทางต่ำกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ทำนายได้จากสมการถดถอยระหว่างความถนัดกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Thorndike, 1963 quoted in Asbury, 1974 : 411) ส่วนบัทเลอร์ - พอร์ ผู้เขียนหนังสือ Underachievers In School ได้ให้ความหมายของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ว่า นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์คือ ผู้ที่มีผลการเรียนคลาดเคลื่อนไปในทางลบอย่างมาก เมื่อเทียบกับความสามารถที่แท้จริงที่ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนจากการสังเกตของครู และผู้ปกครอง (Butler - Por, 1987 : 7) แมคคอลล อีวาน และแคทเธอร์ ซึ่งร่วมกันเขียนหนังสือเรื่อง High School Underachievers ได้ให้ความหมายของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ว่า คือผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนต่ำกว่าความคาดหวัง ที่อยู่บนพื้นฐานของความสามารถทางสติปัญญา ซึ่งก็คือความคลาดเคลื่อนระหว่างผลการเรียนกับความสามารถทางสติปัญญานั้นเอง (McCall and others, 1992 : 4)

โดยสรุปแล้ว ถ้าเราแบ่งนักเรียนตามระดับความสามารถทางสติปัญญา กับแบ่งตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็น 3 ระดับคือ สูง ปานกลางและต่ำ นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์คือผู้ที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถทางสติปัญญา ซึ่งแสดงดังแผนภูมิ

ระดับคะแนนความสามารถทางสติปัญญา   ระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แผนภูมิ   แสดงกลุ่มนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

จากแผนภูมิแสดงกลุ่มนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ จะเห็นได้ว่า นักเรียนที่ตกอยู่ในภาวะด้อยสัมฤทธิ์ควรได้รับการพัฒนา ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามระดับความสามารถทางสติปัญญาของตนเอง เพราะถ้าปล่อยให้ นักเรียนตกอยู่ในภาวะด้อยสัมฤทธิ์ต่อไป โดยไม่ได้รับความสนใจช่วยเหลือ แก้ไข ด้วยวิธีที่ถูกต้องในช่วงเวลาอันเหมาะสม จะก่อให้เกิดผลเสียอย่างยิ่งต่อความสุขความเจริญก้าวหน้าของทั้งตัวบุคคลและสังคมโดยรวม (ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคณะ, 2520 : 1 ; Davis, 1994 : 281)

สาเหตุของการเกิดภาวะด้อยสัมฤทธิ์

บัทเลอร์ - พอร์ (Butler - Por, 1987 : 9) พบว่าการเกิดภาวะด้อยสัมฤทธิ์น่าจะเกิดจาก

3 สาเหตุใหญ่ คือ

1. การอบรมเลี้ยงดูจากที่บ้าน
2. บุคลิกภาพส่วนตัวของนักเรียน
3. การจัดการด้านโรงเรียน

โดยสาเหตุของการอบรมเลี้ยงดูจากที่บ้านและการจัดการด้านโรงเรียน เกิดจากการที่ผู้ปกครองหรือครู เลี้ยงดูนักเรียนแบบปกป้องคุ้มครองมากเกินไป เช่น ไม่ปล่อยให้ นักเรียนทำกิจกรรมใดที่เสี่ยงหรือท้าทายความสามารถหรือต้องใช้ความอดทน ใช้ความพยายามบ้าง หรือเกิดจากการที่ผู้ปกครองหรือครู เลี้ยงดูนักเรียนแบบข่มขู่ เข้มงวด หรือปล่อยให้ละเลยจนเกินไป นักเรียนจะกลัวความผิดหวัง กลัวความล้มเหลว กลัวความตำหนิ หรือการที่ผู้ปกครองหรือครู ไม่เอาใจใส่ นักเรียน ไม่สนใจความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนักเรียนก็ล้วนแต่เป็นสาเหตุของการเกิดภาวะด้อยสัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งสิ้น นอกจากนี้ สาเหตุด้านบุคลิกภาพส่วนตัวของนักเรียน ความสัมพันธ์ที่ไม่ราบรื่นในระหว่างพี่น้อง การถูกเปรียบเทียบกับพี่น้องที่เหนือกว่า ความไม่ลงรอยกันของผู้ปกครอง ปัญหาการเจ็บป่วยของนักเรียนเอง ก็เป็นสาเหตุของภาวะด้อยสัมฤทธิ์ เช่นกัน

ภาวะด้อยสัมฤทธิ์ที่เกิดกับนักเรียน อาจเกิดมาจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งดังกล่าวข้างต้น หรืออาจเกิดจากหลายสาเหตุรวมกันแล้วมาปรากฏลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ให้เห็นในสถานการณ์ของห้องเรียน การแก้ปัญหาของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์จึงควรแก้ปัญหาที่สถานการณ์ของห้องเรียน โดยผู้ที่จะช่วยเหลือแก้ปัญหาภาวะด้อยสัมฤทธิ์ของนักเรียน ได้ดีที่สุด คือ ครู (Butler - Por, 1987 : 24) ซึ่งบทบาทสำคัญที่ครูควรกระทำเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ และลดหรือ

ป้องกันภาวะค้อยสัมพันธ์ของนักเรียน คือการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีลักษณะที่พึงประสงค์ ดังแสดงในแผนภูมิต่อไปนี้

ลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน	บทบาทของครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน
1. มีความไว้วางใจขั้นพื้นฐาน (Basic trust)	1. คำนึงถึงความต้องการพื้นฐานทางสรีระของมนุษย์ เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ การพักผ่อน
2. มีความไว้วางใจผู้อื่น (Trust in others)	2. ให้ความรักตอบสนองความสนใจ ความต้องการของนักเรียน
3. มีความไว้วางใจตนเอง (Trust in self)	3. ตอบสนองความสนใจ ความสนุกสนานในการเรียนรู้ทักษะ หรือกิจกรรมใหม่ของนักเรียน ช่วยให้นักเรียนได้ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรม และชื่นชมในความสำเร็จของนักเรียน
4. มีความอิสระในการเรียนรู้สิ่งใหม่ (Autonomy)	4. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ สำรวจ ผจญภัย กับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวอย่างอิสระตามความต้องการของนักเรียน
5. มีความคิดริเริ่ม (Initiative)	5. กระตุ้นให้นักเรียนค้นหา สำรวจสิ่งแวดลอมรอบตัว ชี้แนะกิจกรรมที่สร้างความสนุกสนาน คึกคัก
6. มีความมั่นใจในตนเอง (Self-Confidence)	6. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับระดับความสามารถของนักเรียน และชี้ให้เห็นว่านักเรียนมีความสามารถและจะพัฒนาความสามารถได้ด้วยตนเอง

แผนภูมิแสดงบทบาทของครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดลักษณะที่พึงประสงค์

นอกจากบทบาทของครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว อันจะเป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้ และลดหรือป้องกันภาวะ

ค้อยสัมฤทธิ์ของนักเรียนแล้ว ในการจัดการเรียนการสอนครูยังต้องตอบสนองพัฒนาการด้านอารมณ์ของนักเรียนด้วย ได้แก่

1. ครูควรระลึกอยู่เสมอว่านักเรียนมีธรรมชาติของความอยากรู้อยากเห็น ควรให้โอกาสเพื่อตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติ ให้การเสริมแรงต่อความสำเร็จในการเรียนรู้เพื่อเป็นแรงจูงใจในการเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ ต่อไป
2. ครูควรตระหนักและยอมรับในความต้องการที่จะพัฒนาความสนใจตามความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน
3. ครูควรให้โอกาสนักเรียนที่จะได้ทำสิ่งใดเพื่อตัวเอง ให้นักเรียนได้เอาชนะความกลัวและความล้มเหลว และได้รับรู้ว่าสิ่งที่ทำนั้นมีผลอย่างไร ให้นักเรียนได้รับรู้ว่าความพยายามของนักเรียนนำไปสู่ผลของการกระทำ นอกจากนี้ควรให้การสนับสนุนและยอมรับในความสามารถที่ต่างกันของนักเรียนด้วย

4. ครูควรยอมรับและกระตุ้นความสนใจ ความคิดริเริ่มของนักเรียนให้โอกาสนักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจเป็นพิเศษ

5. ครูควรให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องที่ต้องใช้ความพยายาม ทำทฤษฎีความสามารถและใช้วิธีการเรียนที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน

6. ครูควรมีทัศนคติในเชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ไม่บังคับให้นักเรียนทำในสิ่งที่นักเรียนทำไม่ได้หรือยังไม่มีความพร้อมที่เพียงพอ แต่ควรช่วยเหลือและสนับสนุนให้นักเรียนพยายามที่จะพยายามแม้ว่านักเรียนทำผิดพลาดก็ไม่ควรตำหนิ (Butler - Por, 1987 : 24-31)

บทบาทของครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวข้างต้น เป็นบทบาทที่จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความสนุกสนาน นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและมีความกระตือรือร้นอยากรู้อยากเรียน แต่ในทางกลับกันถ้าครูละเลย หรือไม่ได้คำนึงถึงบทบาทของครูดังกล่าวข้างต้นอย่างครบถ้วน ก็อาจส่งผลให้นักเรียนเกิดความไม่เชื่อมั่นตนเอง ไม่สนุกสนานกับกิจกรรมการเรียน รู้สึกท้อแท้ เมื่อหน้าของการเรียนอันจะทำให้นักเรียนตกอยู่ในภาวะค้อยสัมฤทธิ์ได้

บุคลิกภาพของนักเรียนค้อยสัมฤทธิ์

จากสาเหตุของการอบรมเลี้ยงดูจากทางบ้านที่ปกป้องคุ้มครอง เข้มงวดหรือปล่อยปละละเลยนักเรียนมากเกินไป และสาเหตุของการจัดการด้านโรงเรียน โดยครูไม่ได้คำนึงถึงบทบาทที่ควรกระทำในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จึงอาจเป็นผลให้นักเรียนตกอยู่ในภาวะค้อยสัมฤทธิ์ และทำให้นักเรียนมีบุคลิกภาพที่แตกต่างจากนักเรียนโดยทั่วไป แมคคอลล และคณะ

(McCall and others, 1992 : 23) ได้รวบรวมบุคลิกภาพของนักเรียนค้อยสัมฤทธิ์แยกเป็นด้านต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

ด้านการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง

1. นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถค่า
2. นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ มีความคิดเกี่ยวกับตนเอง ไม่ดีและเห็นคุณค่าของตนเองน้อย
3. นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ มีความคิดเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับตนเอง
4. นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ กลัวความล้มเหลวและกลัวความสำเร็จ
5. นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ แสดงความวิตกกังวล หวาดกลัวอย่างเห็น ได้ชัด

ด้านการตั้งเป้าหมาย

6. นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ ตั้งเป้าหมายไม่เป็นไปตามความจริง รู้สึกพอใจในผลงานทั้งที่ควรจะได้ดีกว่านี้

7. นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ มีความมุ่งหวังทางด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพในระดับต่ำหรือไม่มีเลย

8. นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ ขาดความเพียรพยายาม

9. นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่ทำทลายความสามารถ

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน

10. นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ มีเพื่อนน้อย โดดเดี่ยว มีการทะเลาะเบาะแว้งกับเพื่อน และเพื่อนมักดอชหนี

11. นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ ไม่มีวุฒิภาวะทางด้านทักษะทางสังคมเท่ากับเพื่อนระดับเดียวกัน

12. นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ รู้สึกว่าตนถูกเพื่อนปฏิเสธ

ด้านความสัมพันธ์กับผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่า

13. นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ จะแสดงกิริยาและวาทะที่ก้าวร้าวและเป็นปฏิปักษ์ต่อผู้มีอำนาจเหนือกว่าตน

14. นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ มักมีปัญหากการทำผิดกฎหมายหรือระเบียบวินัย

15. นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ มีความกระตือรือร้น และพยายามที่จะเป็นอิสระนอกเหนือกฎเกณฑ์

16. นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ ขาดการดูแลจัดการและควบคุมตนเอง

17. นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ ไม่มีความรับผิดชอบและไม่น่าเชื่อถือไว้วางใจ

18. นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ จะแสดงกิริยาก้าวร้าว

ด้านการอ้างสาเหตุ

19. นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ มักเห็นว่าปัญหาและความล้มเหลวที่เกิดขึ้นเป็นเหตุมาจากผู้อื่นหรือสิ่งอื่นใด ๆ ภายนอกที่ไม่ใช่ตนเอง และมักตำหนิผู้อื่นเสมอ

20. นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ มักคอยจับผิดผู้อื่น คอยคัดค้านผู้อื่นอยู่เสมอ

ด้านการแสดงออกทางอารมณ์

21. นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ มักไม่สนใจผู้อื่น

22. นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ มักแสดงอารมณ์รุนแรงและขาดการควบคุมอารมณ์

23. นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ มักรู้สึกไม่มีความสุข และท้อแท้ในชีวิต

นอกจากนี้ แมคคอก และคณะ ยังได้รวบรวมพฤติกรรมที่นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ได้แสดงออกเมื่ออยู่ในโรงเรียน ในด้านอื่น ๆ อีกได้แก่

ด้านกฎเกณฑ์ระเบียบวินัยของโรงเรียน

นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์มักมาโรงเรียนสาย ขาดเรียนบ่อย มีความยุ่งยากในการเรียนพูดมาก มีปัญหาด้านระเบียบวินัย ไม่ถึงพร้อมทางด้านวุฒิภาวะ ไม่มีความรักใคร่สามัคคี

ด้านอุปนิสัยในการทำงาน

นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์มีทักษะด้านการเรียนน้อย ขาดทักษะพื้นฐานด้านต่าง ๆ รวมทั้งทักษะการแก้ปัญหา ไม่มีความพยายามอย่างเพียงพอในการปฏิบัติงานใดใด ขาดความสนใจในการเรียน ฟันกลางวัน ซุกซน ไม่อยู่นิ่ง บางครั้งมีความจำที่ไขว้เขวเถะเถื่อน ทำงานด้วยความสะเพร่า เถินเล่อ ไม่มีความพยายามในการทำการบ้าน หลีกหนีสิ่งที่จะต้องเสียดัง ดิ้นเดินหรือทำทาส ความสามารถและหลีกหนีปัญหา

ด้านทัศนคติเกี่ยวกับโรงเรียน

นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์จะเบื่อโรงเรียน ไม่สนใจและไม่เข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียน บางคนเกลียดโรงเรียนที่ทำให้รู้สึกล้มเหลวและผิดหวัง

ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน

นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์แสดงความโกรธ ความแค้น ก้าวร้าวและเป็นศัตรูต่อผู้อื่นอย่างชัดเจน ต้องการได้รับความสนใจจากผู้อื่น มักร้องไห้ง่าย ขี้อายและถอยหนีจากสังคม

จะเห็นได้ว่านักเรียนที่ตกอยู่ในภาวะด้อยสัมฤทธิ์จะมีบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่แสดงออกไปในทางลบทั้งสิ้น โดยเฉพาะลักษณะที่สำคัญที่มีผลต่อผลการเรียน ซึ่งได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเองในระดับต่ำ การมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับเพื่อน และการขาดความตั้งใจเรียน การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) หมายถึง การที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนเองว่าจะจัดการและดำเนินการกระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงให้บรรลุเป้าหมายได้สำเร็จหรือไม่ ในระดับใด (Bandura, 1977 b, 1981, 1982a, 1986; Schunk, 1982, 1983b, 1984c, อ้างถึงใน ฐิติพัฒน์ สงบเกษ, 2533 : 17; สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2536 : 58) ซึ่งแบนดูรา มีความเชื่อว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองมีผลต่อ การกระทำของบุคคล บุคคล 2 คนอาจมีความสามารถไม่ต่างกัน แต่อาจแสดงออกในคุณภาพที่ต่างกัน ได้ ถ้าพบว่าคน 2 คนนี้มีการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกัน (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2536 : 57) ผู้ที่รับรู้ความสามารถของตนเองต่ำในพฤติกรรมใดก็จะส่งผลต่อการกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ในหลายประการ ซึ่งบุคลิกภาพหนึ่งของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ ดังนั้น นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์จึงแสดงออกในลักษณะที่สอดคล้องกับผู้ที่มีความสามารถของตนเองต่ำ ดังนี้

1. ตั้งเป้าหมายของการทำพฤติกรรมต่ำ
2. อาจไม่กล้าตัดสินใจกระทำพฤติกรรม
3. ไม่อยากมีส่วนร่วมในการทำพฤติกรรม
4. มีความหวาดหวั่นล่วงหน้าว่าจะไม่สามารถทำพฤติกรรมนั้นได้
5. หลีกเลี่ยงงานหรือสถานการณ์ที่เชื่อว่าเกินความสามารถของตน

ถ้าถูกบังคับให้ต้องทำพฤติกรรมที่รับรู้ว่าคุณมีความสามารถในระดับต่ำ นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ก็จะแสดงออกในลักษณะที่สอดคล้องกับผู้ที่มีความสามารถของตนเองต่ำ ดังนี้

1. ไม่ชอบทำพฤติกรรมที่เสี่ยง ทำลายความสามารถ
2. ไม่มีความกระตือรือร้น ไม่มีความสุขในขณะที่ทำพฤติกรรม
3. ไม่มีความเพียรพยายาม ไม่มีแรงจูงใจที่จะทำพฤติกรรมให้ประสบความสำเร็จและมักอ้างสาเหตุว่าตนเองขาดความสามารถ
4. เมื่อพบปัญหาอุปสรรคก็มักจะท้อถอย
5. มีความเครียดสูงในขณะที่ทำพฤติกรรม

(Bandura, 1977 : 11 ; Collin, 1985 : 103-A ; Schunk, 1981 : 93-105 ; 1991 : 121)

จากการแสดงออกของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ ซึ่งรับรู้ความสามารถของตนเองในระดับต่ำก็จะมีผลต่อคุณภาพของพฤติกรรมนั้น ๆ ซึ่งทำให้นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ประสบความสำเร็จ ผิดหวังล้มเหลวมากยิ่งขึ้น จึงควรวางวิธีการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ โดย แบบคูรา เสนอว่ามีวิธีการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง 4 วิธี (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2536 : 59-60) ซึ่งควรนำมาปรับใช้กับนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ วิธีการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง 4 วิธี คือ

1. การสร้างประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ แบบคูราเชื่อว่าวิธีการนี้เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด เนื่องจากว่าเป็นประสบการณ์โดยตรงที่เกิดกับบุคคล ความสำเร็จจะทำให้บุคคลเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ การสร้างประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องฝึกให้บุคคลมีทักษะเพียงพอที่จะประสบความสำเร็จได้พร้อม ๆ กับทำให้รับรู้ว่าคุณมีความสามารถที่จะทำพฤติกรรมนั้น ๆ ด้วย

2. การใช้ตัวแบบ เป็นการให้ผู้สังเกตเห็นตัวแบบประสบความสำเร็จในการทำพฤติกรรม และได้รับผลกรรมที่พึงพอใจ จะทำให้ผู้สังเกตรู้สึกว่าคุณสามารถประสบความสำเร็จ เช่นตัวแบบได้ถ้ามีความพยายามและไม่ย่อท้อ

3. การใช้คำพูดชักจูง เป็นการบอกกล่าวให้รับรู้ว่าคุณทุกคนสามารถประสบความสำเร็จได้ ซึ่งถ้าใช้วิธีการนี้เพียงวิธีเดียวอาจไม่ได้ผลนัก จึงควรใช้ร่วมกับวิธีการอื่น ๆ ด้วย

4. การกระตุ้นทางอารมณ์ในระดับที่พอเหมาะ เป็นวิธีการที่พยายามไม่ให้ผู้รับรู้ความสามารถของตนเองต่ำอยู่ในสภาพที่ถูกข่มขู่เพื่อให้ทำพฤติกรรมใด เพราะการถูกกระตุ้นที่รุนแรงเกินไป การถูกข่มขู่จะทำให้การกระทำพฤติกรรมไม่ค่อยได้ผลดี หรือการที่บุคคลมีความเครียดสูงก็จะส่งผลต่อการกระทำ พฤติกรรมเช่นกัน

การมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับเพื่อน ดังได้กล่าวแล้วว่านักเรียนด้อยสัมฤทธิ์มักมีวุฒิภาวะทางด้านทักษะทางสังคมไม่เท่ากับเพื่อนระดับเดียวกัน มีการทะเลาะเบาะแว้งกับเพื่อนบ่อย จึงให้มีเพื่อนน้อย รู้สึกโดดเดี่ยว รู้สึกว่าตนเองถูกเพื่อนปฏิเสธ ขาดความสุขเมื่ออยู่ในห้องเรียนหรือในโรงเรียน และซึ่งรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำด้วยแล้ว จึงทำให้นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์รู้สึกไม่มีความสุข และท้อแท้ในชีวิตยิ่งขึ้น จากการศึกษาวิจัยของนักการศึกษาหลายท่าน ได้ข้อค้นพบที่สอดคล้องกันว่า ความสัมพันธ์ของเพื่อนในวัยเดียวกันมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Buswell, 1953 อ้างถึงในสุทธิชัย ฉายเพชรการ, 2531 : 25 ; Bower and others, 1970 อ้างถึงในประสาร มาตาทุก ฌ อรุรธา และคณะ, 2520 : 34 ; Havil, 1969 : 1865-A ; สุข เศรษฐ, 2506 :

บทคัดย่อ ; บุญชิง เจริญชิง, 2508 : บทคัดย่อ ; ภูรินทร์ จันทนศิริ, 2511 : บทคัดย่อ ; นิภาพร จินดาวัฒน์, 2515 : บทคัดย่อ ; ทองพูล บุญชิง, 2516 : บทคัดย่อ ; ประสาร มาตากุล ณ อรุษา และคณะ, 2520 : บทคัดย่อ ; สุทธิชัย ฉายเพชรกร, 2531 : บทคัดย่อ) กล่าวคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมักมีเพื่อนต้องการคบหาด้วย มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า หรือในทางกลับกันคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเป็นบุคคลที่เพื่อนไม่ต้องการคบหาด้วยมากที่สุด

การที่จะทำให้นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ไม่ถูกเพื่อนปฏิเสธนั้น จึงควรทำให้นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ได้แสดงความสามารถให้เพื่อนยอมรับ และการแสดงความสามารถที่สำคัญในหมู่เพื่อนในห้องเรียน ควรเป็นความสามารถในเชิงวิชาการเพราะความสามารถเชิงวิชาการเป็นสิ่งที่มียุทธูปถัมภ์มากที่สุดในชั้นเรียน (Cohen and Lotan, 1995 : 99-120)

การขาดความตั้งใจเรียน เป็นลักษณะด้านลบที่สำคัญอีกประการหนึ่งของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ นอกเหนือจากการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำและการมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีในหมู่เพื่อน จึงควรสร้างเสริมให้นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์มีพฤติกรรมตั้งใจเรียนเพิ่มมากขึ้น เพราะนักเรียนที่มีพฤติกรรมตั้งใจเรียนเพิ่มมากขึ้นจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น (Hoge and Luce, 1979 อ้างถึงใน จันทรรัตน์ ฮีร์ยศิริ, 2536 : 2) และอาจจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นไปตามระดับความสามารถทางสติปัญญา ไม่ตกอยู่ในภาวะด้อยสัมฤทธิ์อีกต่อไป

ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ที่ไม่ได้รับการแก้ไข

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าเมื่อนักเรียนคนใดตกอยู่ในภาวะด้อยสัมฤทธิ์ จะมีบุคลิกภาพในเชิงลบ เช่น การรับรู้ความสามารถของตนเองในระดับต่ำ การมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับเพื่อนและการขาดพฤติกรรมตั้งใจเรียน ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ก่อให้เกิดผลเสียตามมาทั้งที่เกิดแก่ตนเองและสังคม ผู้ที่ตกอยู่ในภาวะด้อยสัมฤทธิ์จึงควรได้รับการแก้ไขโดยเร็วที่สุด เพื่อมิให้ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นจนยากแก่การช่วยเหลือแก้ไขในภายหลัง โดยกิจกรรมที่ควรนำมาใช้ในการแก้ปัญหานักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ ควรเป็นกิจกรรมทางวิชาการ เพราะจะเป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพสูงสุด หนึ่งจากการศึกษาติดตามระยะยาว เรื่อง ภาวะด้อยสัมฤทธิ์ของ ซอว์และแมคคูเอน (Show and McCuen, 1960 อ้างถึง ในประสาร มาตากุล ณ อรุษาและคณะ, 2520 : 7) พบว่า ภาวะด้อยสัมฤทธิ์เริ่มปรากฏตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้น ประมาณเกรด 3-5 เป็นต้นไป การแก้ไขภาวะด้อยสัมฤทธิ์จึงควรเริ่มตั้งแต่ระยะแรกคือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งหากไม่ได้รับการแก้ไขแล้ว ภาวะดังกล่าวนี้จะยิ่งฝังแน่นจนแก้ไขได้ยาก โดยได้มีการศึกษาพบว่าผู้ที่ถูกคัดเลือกเป็นนักเรียน

ด้อยสัมฤทธิ์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จาก 25 โรงเรียนในรัฐวอชิงตัน จำนวน 6,720 คน เมื่อปี ค.ศ. 1965-1966 เมื่อเวลาผ่านไป 13 ปีโดยที่ไม่ได้รับการแก้ไขภาวะด้อยสัมฤทธิ์ ขณะที่บุคคลกลุ่มนี้มีอายุระหว่าง 28-31 ปี ออตโต,คอล และสเปนเนอร์ (Otto, Call and Spenner quoted in McCall and others, 1992 : 51) ได้ศึกษาถึงสภาพการทำงาน รายได้ การศึกษาต่อ ความสัมพันธ์ของสังคมและครอบครัว พบว่า

1. สภาพการทำงานและรายได้ เป็นไปตามผลการเรียน ไม่ได้เป็นไปตามระดับสติปัญญา การเริ่มต้นแรกในชีวิตไม่คึกคัก มีการเปลี่ยนงานบ่อย มีความก้าวหน้าในการทำงานน้อย

2. มีนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ประมาณครึ่งหนึ่งที่ศึกษาต่อสายอาชีพ หรือวิทยาลัยชุมชน แต่ต่อมาต้องลาออกก่อนจบการศึกษา ส่วนที่เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยจะลาออกก่อนจบการศึกษาถึงครึ่งหนึ่ง และมีเพียง 1 ใน 5 ของผู้ที่เข้าเรียนในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยที่จบการศึกษาภายในเวลา 4 ปี

3. ด้านสังคมและครอบครัว พบว่านักเรียนด้อยสัมฤทธิ์มักมีเพื่อนน้อย ต้องการให้ผู้อื่นช่วยเหลืออยู่เสมอ ต้องการความปลอดภัยและชอบเรียกร้องสิทธิมากเกินไป ในด้านครอบครัวพบว่า มีอัตราการหย่าร้างสูงกว่าร้อยละ 50

ถึงแม้ว่าข้อมูลที่สรุปมานี้ เป็นข้อมูลที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของประเทศสหรัฐอเมริกาก็ตาม แต่เนื่องจากยังไม่มีการศึกษาติดตามระยะยาวของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ในประเทศไทย ข้อมูลดังกล่าวจึงน่าจะนำมาศึกษาวิเคราะห์และแก้ปัญหา นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ของประเทศไทยได้

การคัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

การคัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ด้วยวิธีการคัดเลือกแบบ Achievement within one standard deviation of intelligence ดำเนินการ โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถทางสติปัญญา แล้วนำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวม 4 กลุ่มวิชาของนักเรียนเอง ซึ่งจะใช้เกณฑ์ค่าความคลาดเคลื่อนในการคัดเลือก ± 1 S.D. หรือ 10 หน่วยคะแนนที่ (10 T-units) ดังนั้นนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์คือผู้ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวม 4 กลุ่มวิชา (กลุ่มทักษะ สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สร้างเสริมลักษณะนิสัย และการงานและพื้นฐานอาชีพ) ต่ำกว่าคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบความสามารถทางสติปัญญา เกินกว่า 1 S.D. หรือ 10 หน่วย คะแนนที่

1.2 เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ

แนวคิดของเทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ

เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบหนึ่งที่กำหนดให้นักเรียนที่เรียนชั้นสูงกว่า เป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้เสริม และทักษะต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนชั้นต่ำกว่า โดยมีครูเป็นผู้ดูแล ควบคุม จัดการ และให้คำปรึกษา แนะนำ นักเรียนที่เรียนชั้นสูงกว่าที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้สอนเสริม (Tutor) จะได้แสดงบทบาทเป็นครู เพื่อสอนเสริมในบางเนื้อหา บางประเด็นที่ครูพิจารณาแล้ว โดยที่นักเรียนผู้สอนและนักเรียนผู้เรียน (Tutee) จะเกิดการเรียนรู้จากกันและกัน เป็นการกระตุ้นให้บุคคลทั้งสองกลุ่มมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียน การสอนมากขึ้น ได้รับความรู้ ได้ฝึกการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น กล่าวพูด กล่าวแสดงออกมากขึ้น นอกจากนั้นนักเรียนผู้สอนยังเกิดความภาคภูมิใจในบทบาทของตนเอง เกิดความกระตือรือร้น เอาใจจริงเอาใจกับการเรียนมากขึ้นด้วย (Samway and others, 1995 : 6) เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับนี้ ได้มีนักการศึกษาหลายท่านนำไปพัฒนาผลการเรียนของนักเรียนตั้งแต่ชั้นนักเรียนระดับอนุบาลถึงระดับมหาวิทยาลัยในเนื้อหาวิชาที่หลากหลาย เช่น วิชาเกี่ยวกับภาษา การเขียน การอ่าน การพูด คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ

การจัดการเรียนการสอนโดยทั่ว ๆ ไปจะมีองค์ประกอบอย่างน้อย 4 ประการ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาที่สอนและวิธีการจัดการเรียนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งวิธีการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับก็มีองค์ประกอบ 4 ประการเช่นกัน และเป็นเทคนิคที่นอกจากจะเกิดประโยชน์แก่นักเรียนผู้เรียนหลายประการ เช่น ทำให้นักเรียนผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น มีความมั่นใจในตนเอง มีทักษะการเรียน กล่าวซักถาม กล่าวแสดงออกมากขึ้นแล้ว วิธีการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนผู้สอนได้แสดงออกทางด้านวิชาการนี้ ยังเกิดประโยชน์แก่นักเรียนผู้สอนหลายประการ เช่นเดียวกัน เช่น ทำให้นักเรียนผู้สอนเกิดความเข้าใจแจ่มแจ้งและแม่นยำในเนื้อหาที่สอนมากยิ่งขึ้น (Davidson, 1974 : 101-106; Hurley, 1983 : 694-4; Slavin, 1988 quoted in Kauchak and Eggen, 1989 : 388-391) ทำให้นักเรียนผู้สอนเกิดความกระตือรือร้นเอาใจจริงเอาใจกับการเรียน มีความภาคภูมิใจ บทบาทการเป็นผู้สอน (Labbo and Teale, 1990 : 362-369) และเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อเพื่อน ครูและโรงเรียนไปในทางที่ดีขึ้น (Allen and Feldman, 1976 : 335-380) เป็นต้น ดังนั้นในการนำแนวคิดของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับมาเป็นปัจจัยนำเข้าประการหนึ่ง

ของรูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนคืออัตราระดับประถมศึกษาจึงได้กำหนดนักเรียน ผู้สอน นักเรียนผู้เรียน และเนื้อหาวิชาที่จะสอนดังนี้

นักเรียนผู้สอน คือ นักเรียนคืออัตราระดับประถมศึกษา

นักเรียนผู้เรียน คือ นักเรียนที่เรียนอยู่ในชั้นต่ำกว่านักเรียนคืออัตราระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นนักเรียน ผู้สอน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาที่จะเรียนเสริม อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ (ร้อยละ 30-39) ซึ่งนักเรียนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่พอจะมีศักยภาพในการพัฒนาผลการเรียนให้ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (ร้อยละ 50) ได้ โดยเมื่อได้รับการสอนเสริมจากนักเรียนผู้สอนและมีผลการเรียนดีขึ้น ผลการเรียน ที่ดีขึ้นของนักเรียนผู้เรียนนั้นก็จะเป็นข้อมูลป้อนกลับทำให้นักเรียนผู้สอนรู้ពីภาคภูมิใจในตนเอง ที่ได้มีประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ ได้รับรู้ความสามารถของตนเองสูงขึ้น เริ่มมีความสนใจ ในการเรียน มีความพยายามในการเรียน เอาใจใส่จริงจังกับการเรียนและตั้งใจเรียนมากขึ้น

เนื้อหาวิชา ที่ใช้เป็นสื่อในการสอนเสริมของรูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของ นักเรียนคืออัตราระดับประถมศึกษา คือ เนื้อหาวิชาทุกกลุ่มประสบการณ์ ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ประโยชน์ของการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ

เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ เป็นเทคนิคการสอนที่เมื่อนำมาใช้แล้วก่อให้เกิด ประโยชน์หลายด้าน ได้แก่

ประโยชน์โดยทั่วไปของการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ ได้แก่

1. เป็นการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอน นักเรียนได้มีบทบาท มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน (Kauchak and Eggen, 1989 : 388-391)
2. เป็นการสอนที่อยู่บนพื้นฐานการปกครองแบบประชาธิปไตย (Leong, 1981 : 12-18)
3. บรรยากาศของการเรียนการสอนเป็นกันเอง (Leong, 1981 : 12-18)
4. สามารถใช้ได้กับนักเรียนปกติ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และสามารถสนองความต้องการของนักเรียนเป็นรายบุคคล (Savasailum, 1973 : 10 Kauchak and Eggen, 1989 : 388-391)
5. ช่วยแก้ปัญหาสภาวะการขาดแคลนครู และมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจเลือก อาชีพครู (Lancaster, 1906 quoted in Paqlitto, 1976 : 215-237)
6. ช่วยแก้ปัญหานักเรียนในชั้นมากเกินไป ครูอาจดูแลเอาใจใส่นักเรียนได้ไม่ทั่วถึง (Leong, 1981 : 12-18)

7. ถ้านักเรียนในโรงเรียนหรือในชั้นเรียนมีหลากหลายเชื้อชาติและวัฒนธรรม การสอนเสริมโดยเพื่อน จะสามารถช่วยลดช่องว่างด้านวัฒนธรรมได้ (Samway and others, 1995 : 93)
8. การสอนเสริมโดยเพื่อนสามารถนำไปใช้ได้กับหลายวิชาทั้งที่เป็นทักษะเฉพาะหรือวิชาที่เป็นรูปธรรม และการจัดการสอนเสริมสามารถทำได้ไม่ยากเมื่อเทียบกับนวัตกรรมทางการศึกษาอื่น ๆ (Mclaragno, 1977 อ้างถึงใน ศุภศักดิ์ กุญชรินทร์, 2522 : 12-14 ; Kauchak and Eggen, 1989 : 388-391)
9. การสอนเสริมโดยเพื่อนให้ผลดีกว่าการให้นักเรียนเรียนจากคอมพิวเตอร์ถึงสองเท่า ให้ผลดีกว่าการเรียนโดยการจดจำนวนักเรียนจากห้องละ 35 คน เป็นห้องละ 30 คน ถึงสามเท่า และให้ผลดีกว่าการขยายเวลาเรียนออกไปอีกวันละ 1 ชั่วโมงถึงสี่เท่า เมื่อคิดค่าใช้จ่ายเป็นดอลลาร์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่าเสียค่าใช้จ่ายถูกกว่าวิธีการอื่น ๆ มาก (Levin and others, 1984 อ้างถึงใน สุรศักดิ์ หลาบมาลา, 2531 : 33-35 ; Savasailum, 1973 : 10)
10. การสอนเสริมโดยเพื่อนให้ประโยชน์แก่ทั้งนักเรียนผู้สอนและนักเรียนผู้เรียน (Keller, 1986 : 79-89)
11. การสอนเสริมโดยเพื่อนทำให้นักเรียนได้เรียนรู้จากกันและกัน เกิดความเข้าใจดีกว่าเรียนจากครู เพราะภาษาที่ใช้สื่อสารเป็นภาษาของผู้ที่อยู่วัยเดียวกัน เกิดความเข้าใจง่ายกว่าภาษาที่ครูใช้ (Young, 1972 : 630-634 ; Savasailum, 1973 : 10)
12. นักเรียนผู้สอนจะเข้าใจปัญหาของนักเรียนผู้เรียนมากกว่าครูเพราะลักษณะปัญหาการเรียนดังกล่าวตนเองเคยประสบมาเมื่อไม่นานนัก (Savasailum, 1973 : 10)
13. การสอนเสริมโดยเพื่อนเป็นการส่งเสริมการทำงานเป็นหมู่คณะ ช่วยเหลือกันและกันมากกว่าการแข่งขัน (ปรีชา วิเศษวิทยานุศาสตร์, 2524 : บทคัดย่อ) ก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง และความสัมพันธ์ภายในโรงเรียน (Savasailum, 1973 : 10 ; Kauchak and Eggen, 1989 : 388-391)
14. ช่วยให้มีการทำงานอย่างมีระเบียบวินัย เห็นคุณค่าของการหาความรู้ด้วยตนเอง (ปรีชา วิเศษวิทยานุศาสตร์, 2524 : บทคัดย่อ)
15. เปลี่ยนทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาที่เรียน และต่อโรงเรียนในทางที่ดีขึ้น มีแรงจูงใจในการเรียนและการทดสอบ (Kauchak and Eggen, 1989 : 388-391) ลดความเบื่อหน่าย การมองโลกในแง่ร้าย และลดพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ (Keller, 1986 : 79-89)

16. ช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าในตนเอง (Keller, 1986 : 79-89 ; Samway and others, 1995 : 103)

17. ช่วยให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (ทวีศักดิ์ จงกล อ่างถึงใน ช่อแก้ว โทคส์ศุพัทธ์, 2525 : 11)

ประโยชน์โดยทั่วไปของการใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับที่กล่าวมานั้น สรุปได้จากแนวคิดของนักการศึกษาหลาย ๆ ท่านซึ่งเป็นทั้งประโยชน์ของวิธีการ และประโยชน์ที่เกิดกับนักเรียนผู้สอน และ/หรือนักเรียนผู้เรียน นอกจากนั้นยังพบว่าเทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับยังเกิดประโยชน์กับนักเรียนผู้เรียน นักเรียนผู้สอนและครู โดยเฉพาะ กล่าวคือ ประโยชน์ของการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับที่เกิดกับนักเรียนผู้เรียน ได้แก่

1. นักเรียนผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มีแรงจูงใจในการเรียน สนุกสนานกับการเรียน (Hurley, 1983 : 694-A)

2. นักเรียนผู้เรียนรับรู้ว่าคุณค่าได้รับความสนใจเป็นพิเศษจากนักเรียนผู้สอน เกิดความมั่นใจในการเรียนว่าตนเองจะสามารถเข้าใจบทเรียนได้ กล้าแสดงออก สบายใจที่จะซักถามปัญหา มีความเข้าใจในเรื่องที่เรียนมากขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน (Dillner, 1972 : 6095-A ; Melaragno, 1977 อ้างถึงใน ศุภศิริ กุญชรินทร์, 2522 : 12-14 ; Samway and others, 1995 : 105-113)

3. นักเรียนผู้เรียนมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น มีทักษะการเรียน ทักษะการสื่อสาร ชอบที่จะพูดหรือถามปัญหากับนักเรียนผู้สอนมากกว่าถามครู มีทักษะปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เรียนรู้ที่จะผูกมิตรกับผู้อื่น (Samway and others, 1995 : 105-113)

ประโยชน์ของการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับที่เกิดกับนักเรียนผู้สอน ได้แก่

1. นักเรียนผู้สอนเกิดความเข้าใจแจ่มแจ้งในความรู้ที่สอน เพราะการพูดหรืออธิบาย ถ่ายทอดถึงที่ตนเองรู้ไปสู่ผู้อื่น ด้วยภาษาและรูปแบบของตนเอง ทำให้นักเรียนผู้สอนเข้าใจ ความคิดรวบยอดของเรื่องที่สอนได้ชัดเจนขึ้น มีความแม่นยำในเนื้อหามากขึ้นเพราะ ได้ทบทวน เกิดการเรียนรู้ประเด็นอื่น ๆ ขณะทำการสอน (Davidson, 1974 : 101-106 ; Hurley, 1983 : 694-A) และยังพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองเพราะต้องศึกษาทบทวนอยู่เสมอ (Savasailum, 1973 : 10) นักเรียนผู้สอนจะได้รับประสบการณ์จากการเรียนการสอนมากเท่า ๆ กับนักเรียนผู้เรียนหรืออาจ มากกว่าด้วย (Slavin, 1983 quoted in Kauchak and Eggen, 1989 : 388-391)

2. การรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอน ทำให้นักเรียนผู้สอนเกิดความกระตือรือร้น
 เองจริงเอาใจกับการเรียน มีความภาคภูมิใจในบทบาทการเป็นผู้สอน (Melaragno and Newmark,
 1977 อ้างถึงใน ศุภศิริ กุญชรินทร์, 2522 : 12-14)

3. นักเรียนผู้สอนมีความรับผิดชอบมากขึ้น เปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อเพื่อน ครูและ
 โรงเรียนไปในทางที่ดีขึ้น (Allen and Feldman, 1976 : 335-380)

4. นักเรียนผู้สอนมีทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากขึ้น เรียนรู้ในการเข้าใจ
 ผู้อื่นดูแลผู้อื่น การทำงานร่วมกัน การเป็นผู้ใหญ่ ความเกรง ก้าวร้าวของนักเรียนผู้สอนบางคนลดลง
 ความเบื่อบาน่าเบื่อ ซ้ำซากหายไป มีมิตรภาพเกิดขึ้นระหว่างนักเรียนผู้สอนและนักเรียนผู้เรียน
 นักเรียนบางคนที่พูดน้อย จะมีพฤติกรรมเปลี่ยนไป กล้าพูด กล้าแสดงออกมากขึ้น นักเรียนผู้สอนได้
 เรียนรู้ทักษะการเรียน การอภิปราย การถามคำถาม การแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม รับรู้ว่
 การเป็นครูไม่ใช่เรื่องง่าย เกิดความเข้าใจครูและให้ความร่วมมือในการเรียนมากขึ้น (Samway and
 others, 1995 : 89-105)

5. นักเรียนผู้สอนยังได้รับประโยชน์ทางด้านความรู้ ได้ฝึกทักษะและยุทธวิธีใน
 การเรียนทำให้เรียนได้ประสบความสำเร็จมากขึ้น สามารถนำทักษะและยุทธวิธีต่าง ๆ ที่ครูแนะนำ
 ในการสอนเสริมมาใช้กับตนเอง เมื่อพบปัญหาทางการเรียนสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง
 (Samway and others, 1995 : 89-105)

ประโยชน์ของการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับที่เกิดกับครู
 แม้ว่าครูจะไม่ข้องแวะประกอบในการสอนเสริม แต่บทบาทของครูซึ่งอยู่เบื้องหลัง
 เป็นผู้จัดให้มีการสอนเสริมเกิดขึ้น ช่อมจะได้รับประโยชน์จากการนำเทคนิคการสอนเสริมเพื่อน
 ต่างระดับไปใช้หลายประการ ได้แก่

1. ครูได้ตระหนักถึงจุดอ่อนของการแก้ปัญหาให้นักเรียนผลสัมฤทธิ์ต่ำ โดยทั่ว ๆ ไปว่า
 ส่วนใหญ่เป็นการแก้ปัญหาที่ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเองน้อยลง ส่งผลกระทบด้านลบต่อ
 นักเรียนในโอกาสต่อมา เช่น การจัดที่นั่งให้หน้าห้อง จัดที่พิเศษใกล้โต๊ะครู จัดสอนซ่อมเสริมหลัง
 เลิกเรียนหรือเวลาพัก จัดแบบฝึกหรือเกมการศึกษามาให้ทำ เป็นต้น ซึ่งการแลกเปลี่ยนบทบาทโดย
 ให้นักเรียนเป็นผู้สอน จะทำให้นักเรียนเพิ่มการรับรู้คุณค่าในตนเอง เห็นว่าตนเองมีความสามารถ
 มีความสำคัญเป็นการแก้ปัญหาให้นักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่วิธีหนึ่ง ทำให้นักเรียนได้มี
 โอกาสสัมผัสกับประสบการณ์ที่พึงพอใจ (Samway and others, 1995 : 115)

2. การจัดการสอนเสริมโดยเพื่อนจะช่วยแบ่งภาระของครูในการดูแลนักเรียนทั้ง

ห้องและทำให้ครูมีเวลามากขึ้น ที่จะสนใจนักเรียนบางคนเป็นพิเศษ (Samway and others, 1995 : 118)

3. ครูที่มีส่วนร่วมในโปรแกรมเกิดความร่วมมือและได้เรียนรู้จากกันและกันมากขึ้น และได้ปรับปรุงการสอนของตนเองจากข้อมูลป้อนกลับที่ได้จากนักเรียน (Samway and others, 1995 : 122-124)

1.3 ทฤษฎีจิตสังคม และทฤษฎีการเรียนรู้ ที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบ

รูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนคืออ้อมตัวทุกระดับนี้ พัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนคืออ้อมตัวทุกระดับประถมศึกษา ดังนั้นทฤษฎีหลักของรูปแบบจึงมีความสัมพันธ์กับลักษณะของนักเรียนคืออ้อมตัวที่อยู่ในวัยประถมศึกษาซึ่งได้แก่ ทฤษฎีจิตสังคมและทฤษฎีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับลักษณะนักเรียนคืออ้อมตัว ได้แก่

ทฤษฎีจิตสังคม

ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม

ทฤษฎีการประมวลสารสนเทศ

ทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theory)

ทฤษฎีจิตสังคมเป็นทฤษฎีที่อธิบายพัฒนาการบุคลิกภาพของมนุษย์ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยรุ่น ผู้สร้างทฤษฎีจิตสังคม คือ Erik H. Erikson โดย Erikson มีความเชื่อสรุปได้ว่า พัฒนาการทางบุคลิกภาพของคนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดชีวิต เมื่อพบอุปสรรคต่อการพัฒนาบุคลิกภาพในช่วงใดของชีวิต และไม่ได้รับการแก้ไขจะส่งผลต่อความล้มเหลวของพัฒนาการบุคลิกภาพในช่วงอายุต่อไป ช่วงอายุของนักเรียนวัยประถมศึกษาตรงกับพัฒนาการบุคลิกภาพของทฤษฎีจิตสังคม ขั้นที่ 4 คือขั้นที่ต้องการที่จะทำกิจกรรมให้สำเร็จ-ความรู้สึกคืออ้อม (Industry vs Inferiority) เด็กวัยนี้มีพัฒนาการด้านสติปัญญา และร่างกายอยู่ในขั้นที่ต้องการทำกิจกรรมอยู่เสมอ ไม่เคยว่างหรืออยู่เฉย ๆ เด็กวัยนี้จะภูมิใจว่าตนเองทำอะไรได้ จะขยันและจะใช้ความพยายามอย่างมาก ผู้ใหญ่จะต้องพยายามช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จ ให้เด็กรู้ว่าตนเองมีความสามารถ เพื่อที่จะได้มีอัตมโนทัศน์ที่ดี มีความภูมิใจว่าตนเองเป็นผู้มีสมรรถภาพ ถ้าเด็กวัยนี้ประสบความสำเร็จจะมีปมคืออ้อม จะกลัวว่าเพื่อนไม่ชอบตน ผู้ใหญ่จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้ประสบความสำเร็จตามความสามารถ ให้เพื่อนได้รับรู้และเป็นผู้ให้แรงเสริม (Woolfolk, 1993 : 69-70)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ถ้านักเรียนวัยประถมศึกษาต้องตกอยู่ในภาวะด้อยสัมฤทธิ์ รับรู้คุณค่าของตนเองน้อย คิดว่าตนเองไม่สามารถทำอะไรให้ประสบความสำเร็จได้ รู้ดีกว่าตนเอง ถูกเพื่อนปฏิเสธทั้งที่พัฒนาการทางบุคลิกภาพของวัยนี้ต้องการการยอมรับจากเพื่อน ต้องการทำ กิจกรรมแล้วประสบความสำเร็จ เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เด็กประถมศึกษาซึ่งตกอยู่ในภาวะ ด้อยสัมฤทธิ์จึงเหมือนว่าเป็นการเสริมให้ภาวะด้อยสัมฤทธิ์ทวีความรุนแรงขึ้น จึงควรรีบดำเนินการ แก้ไขให้นักเรียนหลุดพ้นจากภาวะด้อยสัมฤทธิ์ เพื่อให้พัฒนาการบุคลิกภาพในช่วงต่อไปดำเนินไป ได้อย่างราบรื่น

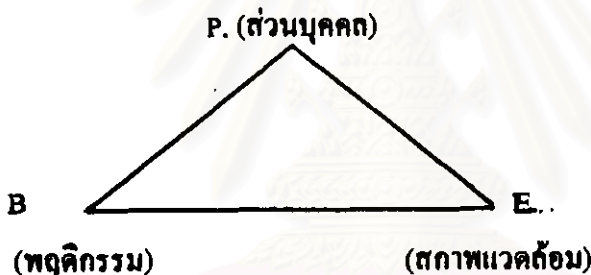
ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning Theory)

ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ ในกลุ่มของทฤษฎี ความสัมพันธ์ต่อเนื่อง (Associative Theory) ซึ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ทฤษฎีนี้พัฒนาโดย B.F. Skinner โดยแนวความคิดการจัดการเงื่อนไขผลกรรมของทฤษฎีนี้มีความเชื่อ ว่าพฤติกรรมของบุคคลจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นผลเนื่องมาจากผลกรรมของพฤติกรรมนั้น ถ้าพฤติกรรมใดได้รับผลกรรมที่เป็นตัวเสริมแรงทางบวก พฤติกรรมนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น อีกในอนาคต ในทางกลับกัน ถ้าพฤติกรรมใดได้รับผลกรรมที่เป็นตัวลงโทษ พฤติกรรมนั้นก็ จะลดลงหรือยุติ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2536 : 171)

ดังนั้นในการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ ด้วยการให้นักเรียนด้อย สัมฤทธิ์รับบทบาทเป็นผู้สอนเสริม โดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับนั้น กำหนดให้นักเรียนผู้สอนได้แสดงพฤติกรรมการสอนเสริมให้แก่นักเรียนผู้เรียน ซึ่งกำหนดให้นักเรียนผู้เรียน คือ ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาที่จะเรียนเสริม อยู่ในระดับร้อยละ 30-39 โดยผู้เรียนกลุ่มนี้มี ศักยภาพพอที่จะพัฒนาผลการเรียนให้สูงขึ้นได้ อีกทั้งก่อนการสอนเสริม นักเรียนผู้สอนจะได้รับการฝึกอบรมทั้งความรู้ในด้านการสอน และความรู้ด้านเนื้อหาวิชาที่จะสอนทำให้นักเรียนผู้สอน เกิดความมั่นใจ สามารถสอนเสริมได้ เมื่อได้ดำเนินการสอนไประยะหนึ่งจะมีการวัดผลนักเรียน ผู้เรียน ผลของการวัดซึ่งมีแนวโน้มทางบวก จะเป็นข้อมูลป้อนกลับสู่ตัวนักเรียนผู้เรียนและนักเรียน ผู้สอน ทำให้นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ซึ่งรับบทบาทเป็นผู้สอนได้รับรู้ความสำเร็จจากผลการกระทำของ ตนเอง เป็นการเสริมแรงทางบวกแก่ตนเอง พฤติกรรมการสอนเสริมของนักเรียนผู้สอนก็จะเพิ่มขึ้น ตามทฤษฎี

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory)

ผู้สร้างทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมคือ อัลเบิร์ต แบนดูรา ทฤษฎีนี้มีแนวคิดพื้นฐานสรุปได้ว่าพฤติกรรมของบุคคล ไม่ได้เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปเนื่องมาจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อม แต่เพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องมีปัจจัยส่วนบุคคล (ปัญญา ชีวภาพ และสิ่งภายในอื่น ๆ) ร่วมด้วย และการร่วมของปัจจัยส่วนบุคคลนั้น จะต้องร่วมกันในลักษณะกำหนดซึ่งกันและกัน (Reciprocal Determinism) กับปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและสภาพแวดล้อม แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า การกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยทั้งสามต้องเป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน บางปัจจัยอาจมีอิทธิพลมากกว่าอีกบางปัจจัย และอิทธิพลของปัจจัยทั้งสามนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน หากแต่ต้องอาศัยเวลาในการที่ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งจะมีผลต่อการกำหนดปัจจัยอื่น ๆ การกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยทั้งสามเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิแสดงการกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านพฤติกรรมและปัจจัยทางสภาพแวดล้อม (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2536 : 48; Schunk, 1991 : 101-103)

จากแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีดังกล่าว แบนดูรา จึงเน้นแนวคิด 3 ประการ คือ

1. แนวคิดการเรียนรู้โดยการสังเกต
2. แนวคิดของการกำกับตนเอง
3. แนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง

สำหรับการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ ฉบับนี้ นำแนวคิดการเรียนรู้โดยการสังเกต และแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง มาพัฒนารูปแบบกล่าวคือ

แนวคิดเรื่องการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) มีความเชื่อพื้นฐานสรุปได้ว่า บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเสมอ การเรียนรู้จึงเกิดจากการสังเกต

ถึงแวดล้อมและ เกิชนแบบจากตัวแบบที่อยู่แวดล้อมนั้น ๆ โดยบันทึกสิ่งที่สังเกตในความจำระยะยาว ถ้าบุคคลได้ ดูตัวแบบซ้ำ ๆ ได้อธิบายพฤติกรรม หรือการกระทำของตัวแบบด้วยคำพูดของตนเองจะทำให้เกิดการเรียนรู้ และจดจำแม้เวลาจะผ่านไปนานก็ตาม (Schunk, 1991 : 106-108) จากแนวคิดนี้จะเห็นว่า การให้นักเรียนผู้สอนได้ ฝึกอบรมก่อนการรับบทบาทเป็นผู้สอน นักเรียนจะได้เรียนรู้ทั้งด้านการสอนและเนื้อหาวิชาได้สังเกตการสอนและเกิชนแบบการสอนทั้งในช่วงอบรมก่อนการสอน และช่วงเตรียมก่อนการสอนแต่ละครั้ง การได้ฝึกก่อนการสอนบ่อย ๆ จะทำให้นักเรียนจดจำสิ่งที่สังเกต และได้ฝึกเกิชนแบบ เมื่อดำเนินการสอนนักเรียนผู้สอนได้พูดและอธิบายตามที่ได้สังเกตและเกิชนแบบด้วย คำพูดของตนเอง ทำให้นักเรียนผู้สอน เกิดการเรียนรู้ เข้าใจแจ่มแจ้งในเนื้อหาวิชานั้น ๆ สามารถ จดจำและนำไปใช้ได้แม้เวลาจะผ่านไปนานก็ตาม

แนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self- Efficacy) มีความเชื่อพื้นฐานสรุปได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง มีผลต่อการกระทำของบุคคล ถ้าบุคคล 2 คนมีความสามารถไม่ต่างกัน แต่อาจแสดงออกในคุณภาพที่ต่างกัน ถ้ารับรู้ความสามารถของตนเองต่างกัน ดังนั้นสิ่งที่จะกำหนดประสิทธิภาพการแสดงออก จะขึ้นอยู่กับ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ถ้าเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ บุคคลก็จะแสดงออกถึงความสามารถนั้น ไม่หือถอยง่ายและจะประสบความสำเร็จในที่สุด การรับรู้ความสามารถของตนเอง สามารถพัฒนาได้ด้วยการให้ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Schunk, 1991 : 121-123) จากแนวคิดนี้จะเห็นว่า การที่นักเรียนค่อยๆ ฝึกการรับรู้ความสามารถของตนเองค่อยๆ ก่อให้เกิดผลเสียดต่อการประสิทธิภาพของการแสดงออก ทำให้นักเรียนขาดความเพียรพยายาม ขาดความมานะอดทนที่จะเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ขาดความกระตือรือร้นเอาใจใส่ต่อการเรียน เพราะคิดว่าตนเองไม่มีความ สามารถที่จะมีผลการเรียนที่ดีกว่านี้ได้ การให้นักเรียนรับบทบาทเป็นผู้สอนเสริมให้แก่ นักเรียนผู้เรียน ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ (ร้อยละ 30-39) ซึ่งนักเรียนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่พอจะมีศักยภาพ ในการพัฒนาผลการเรียนให้สูงขึ้นได้ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะเป็นความสำเร็จทางด้านการเรียน ทำให้นักเรียนผู้สอนรู้ว่าการเรียนไม่ได้ยากอย่างที่นักเรียนคิด ถ้านักเรียนผู้สอนได้รับความสำเร็จในการสอนบ่อยครั้งขึ้นจะทำให้นักเรียน เริ่มเปลี่ยนความคิดที่มีต่อตนเอง เริ่มเห็นว่าตนเองอาจทำอะไรให้สำเร็จได้ถ้าใช้ความพยายาม นักเรียนจะรับรู้ความสามารถของตนเองสูงขึ้น นักเรียนจะเริ่มเห็นคุณค่าของตนเอง

ทฤษฎีการประมวลสารสนเทศ (Information Processing Theory)

ทฤษฎีการประมวลสารสนเทศ (เป็นทฤษฎีที่อธิบายการเรียนรู้ของมนุษย์สรุปได้ว่าการเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนความรู้ของผู้เรียนทั้งปริมาณและวิธีการประมวลสารสนเทศ โดยการประมวลสารสนเทศนี้ จะเข้าสู่ความจำระยะสั้น และระยะยาว ตามแนวการอธิบายของชิฟฟรินและแอทกินสัน กล่าวคือ เมื่อมีสิ่งเร้าผ่านกระบวนการผัสสะแล้ว สิ่งเร้าที่บุคคลใฝ่ใจจะรับรู้จะถูกบันทึก แปรรูป และเก็บไว้ในความจำระยะสั้นและความจำระยะยาว โดยสิ่งเร้าที่บุคคลใฝ่ใจจะถูกบันทึกในความจำระยะสั้นไว้ได้ค่อนข้างยาวนานเพียง 30 วินาที แต่ถ้าต้องการเก็บข้อมูลนั้นไว้ยาวนาน ๆ เพื่อเรียกใช้ภายหลัง ข้อมูลนั้น ต้องผ่านการประมวลและเปลี่ยนรูป ด้วยการเข้ารหัส ซึ่งอาจเป็นการท่องซ้ำ ๆ การเรียนสิ่งที่มีความหมาย การเรียนที่เชื่อมโยงกับสิ่งที่เรียนรู้แล้ว เป็นต้น เมื่อข้อมูลเข้าสู่ความจำระยะยาว จะเป็นความจำที่ถาวร ทำให้ผู้เรียนได้เพิ่มจำนวนของสิ่งที่เรียนรู้ และสามารถเรียกข้อมูลมาใช้ในเวลาที่ต้องการได้ (Wolfolk, 1993 : 242-243) จะเห็นได้ว่า การรับบทบาทเป็นผู้สอนเสริมของนักเรียนคืออ้อมสมุทร ทำให้นักเรียนคืออ้อมสมุทรได้ทบทวนความรู้ซ้ำ ๆ หลายครั้ง ทั้งการฝึกอบรมและการถ่ายทอด การอธิบายทบทวนให้แก่ นักเรียนผู้เรียน ข้อมูลความรู้เหล่านั้น สิ่งที่เรียนรู้ และเมื่อต้องตอบคำถาม หรือทำข้อสอบปลายภาคที่เนื้อหาวิชามีความเกี่ยวข้องต่อเนื่องกัน นักเรียนคืออ้อมสมุทรที่รับบทบาทเป็นผู้สอนเสริมก็ย่อมจะสามารถเรียกข้อมูลความจำเหล่านั้นมาตอบคำถามได้ ส่งผลให้รับรู้ความสามารถของตนเองสูงขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ดีขึ้นต่อไป

2. ผลการพัฒนาการในรูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนคืออ้อมสมุทรระดับประถมศึกษาโดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ

จากการพัฒนารูปแบบและการนำรูปแบบไปทดลองใช้กับนักเรียนคืออ้อมสมุทร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเสนาภิรมย์ สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยกำหนดให้กลุ่มทดลองคือนักเรียนคืออ้อมสมุทร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 12 คน รับบทบาทเป็นผู้สอนเสริม และให้นักเรียนที่มีผลการเรียนวิชาภาษาไทยอยู่ในช่วงร้อยละ 30-39 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 36 คน เป็นนักเรียนผู้เรียนเสริม โดยใช้อัตราส่วน 1: 3 และกำหนดให้ใช้วิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นสื่อในการดำเนินกิจกรรมในการสอนเสริม ใช้เวลาในการสอนเสริมในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 รวมเวลา 10 สัปดาห์ ๆ ละ 4 - 5 ครั้ง ๆ ละ 25 นาที (12.00-12.25 น. รวมทั้งสิ้น 47 ครั้ง) และสำหรับนักเรียนกลุ่มควบคุมคือนักเรียนคืออ้อมสมุทรชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

จำนวน 12 คน จะไม่ได้รับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม ได้ผลการพัฒนารูปแบบและผลการทดลองใช้รูปแบบสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ระดับประถมศึกษา โดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นจากการศึกษาวิเคราะห์และสรุปแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การรับรู้ความสามารถของตนเอง ฐานะทางสังคมมิติ และพฤติกรรมที่ตั้งใจเรียนของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

โครงสร้างของรูปแบบ แบ่งได้เป็น 5 ส่วน ดังนี้

- 1) ปึงจัญนำเข้าของรูปแบบ ได้แก่ นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์
- 2) กระบวนการของรูปแบบ ได้แก่ การกำหนดให้นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์รับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม ดำเนินการสอนเสริมให้นักเรียนในระดับชั้นต่ำกว่า ที่มีผลการเรียนในระดับ ร้อยละ 30 -39 โดยมีกิจกรรมหลัก 3 ชั้น คือ กิจกรรมการเตรียม กิจกรรมการสอนเสริม และกิจกรรมการประเมินผล
- 3) ผลผลิตของรูปแบบ ได้แก่ นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นรวมทั้งมีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเอง ฐานะทางสังคมมิติ และพฤติกรรมตั้งใจเรียนสูงขึ้น
- 4) กลไกควบคุมของรูปแบบ ได้แก่ การกำหนดการดำเนินงานของครูผู้ใช้รูปแบบ คุณสมบัติของนักเรียนในรูปแบบ การดำเนินงานของครูผู้ใช้รูปแบบและ การสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้องในการใช้รูปแบบ
- 5) ข้อมูลป้อนกลับของรูปแบบ ได้แก่ ผลการทดลองใช้รูปแบบในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การรับรู้ความสามารถของตนเอง ฐานะทางสังคมมิติ และพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

2. ผลของการทดลองใช้รูปแบบ 4 ด้าน สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า หลังการทดลองใช้รูปแบบ คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มควบคุม

2.2 ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบ และมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบการรับรู้ความสามารถของตนเอง สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มควบคุม

2.3 ด้านฐานะทางสังคมมีดี พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนจากแบบวัดฐานะทางสังคมมีดี สูงขึ้นหลังการทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 10 คน มีคะแนนคงเดิม จำนวน 1 คน และมีคะแนนต่ำลง จำนวน 1 คน ในขณะที่นักเรียนกลุ่มควบคุม มีคะแนนจากแบบวัดฐานะทางสังคมมีดี สูงขึ้นหลังการทดลองใช้รูปแบบจำนวน 5 คน และมีคะแนนต่ำลง 7 คน และพบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดฐานะทางสังคมมีดี ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบ แต่ไม่พบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดฐานะทางสังคมมีดี ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลองใช้รูปแบบ และเมื่อพิจารณาจำนวนของนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมีดีสูงขึ้น พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง มีจำนวนผู้ที่มีคะแนนจากแบบวัดฐานะทางสังคมมีดี สูงขึ้นจากก่อนการทดลองใช้รูปแบบ มากกว่า นักเรียนกลุ่มควบคุม

2.4 ด้านพฤติกรรมตั้งใจเรียน พบว่า กลุ่มทดลอง มีร้อยละของเวลาที่แสดงพฤติกรรมตั้งใจเรียน เพิ่มขึ้นกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบ ทุกคน

3. ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบไปใช้

จากการนำรูปแบบไปทดลองใช้ และจากการสนทนากับครูประจำชั้นของ นักเรียนผู้สอนเสริม และนักเรียนผู้เรียนเสริม ตลอดจนจากการสังเกตของผู้วิจัยเองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทดลองใช้รูปแบบ ได้ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะนำรูปแบบไปใช้ ดังนี้

1 ตัวผู้ดำเนินการของรูปแบบ ถ้าผู้ดำเนินการของรูปแบบเป็นครูประจำชั้นของนักเรียนผู้สอนเสริม หรือเป็นครูที่สอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ในชั้นของนักเรียนผู้สอนเสริม จะทำให้การดำเนินการของรูปแบบ เกิดความคล่องตัว อีกทั้งการให้แรงเสริม กำลังใจแก่นักเรียนผู้สอนเสริม การยกตัวอย่างพฤติกรรมที่ดีในการสอนเสริมให้นักเรียนคนอื่น ๆ ในห้องเรียนได้รับรู้ จะช่วยกระตุ้นความภาคภูมิใจในตนเอง และการยอมรับจากเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนด้วย

2. การกำหนดเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมสอนเสริม พบว่าเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเวลาที่นักเรียนผู้สอนเสริม และนักเรียนผู้เรียนเสริม มีเวลาว่างพร้อมกัน นานประมาณ 35 -40 นาที ในการสอนเสริม 1 ครั้ง ดังนั้น เวลาที่เหมาะสมที่สุดในแต่ละวัน คือเวลาคาบซ่อมเสริม โดยจัดเวลาให้เวลาในคาบนี้ของนักเรียนผู้สอนเสริม และนักเรียนผู้เรียนเสริมตรงกัน แต่หากทำไม่ได้ จะต้องมีเวลาที่พอจะจัดได้อีก 3 ช่วงคือ เวลาก่อนโรงเรียนเช้า หลังรับประทานอาหารกลางวัน และ หลังเลิกเรียน แต่ก็อาจพบว่าเวลาก่อนโรงเรียนเช้า นักเรียนจะมาถึงโรงเรียนไม่พร้อมกัน และเวลา หลังเลิกเรียน นักเรียนบางคนอาจจะต้องกลับบ้านทันทีพร้อมรถรับ – ส่ง หรือผู้ปกครอง จึงมีช่วงที่เหมาะสม คือหลังรับประทานอาหารกลางวัน 1 ชั่วโมง นักเรียนจะใช้เวลารับประทานอาหาร ประมาณ 15 - 20 นาที จากนั้นสามารถเริ่มกิจกรรมสอนเสริมได้ โดยครู ผู้ดำเนินการใช้รูปแบบ ควรแบ่งเวลาในการดำเนินกิจกรรมโดยประมาณ และมีสัญญาณบอกช่วงเวลาดังต่อไปนี้

5 นาทีแรก	:	รอและเตรียมความพร้อม
15-20 นาที	:	ดำเนินการสอนเสริม
5 นาที	:	สรุปการสอนเสริม เก็บสื่อ - อุปกรณ์ และแจ้งว่า ครั้งต่อไปจะสอนเสริมเรื่องอะไร

อนึ่ง ถ้าใช้เวลาหลังรับประทานอาหารกลางวัน ควรมีกิจกรรมสัปดาห์ละ 3 - 4 ครั้ง เพื่อให้ให้นักเรียนได้พักหรือทำกิจกรรมที่ตนเองต้องการอื่น ๆ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

3. การจัดเตรียมสถานที่ มีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาที่จัดกิจกรรมสอนเสริม กล่าวคือถ้าจัดสอนเสริมในคาบซ่อมเสริม ก็อาจใช้ห้องเรียน ห้องสมุด หรือห้องอเนกประสงค์ที่ไม่มี นักเรียนอื่น ๆ มารบกวนให้เสียสมาธิการเรียน แต่ถ้าจัดสอนเสริมเวลาพักกลางวันจะมีนักเรียนอื่น ๆ ให้ ความสนใจ หรือส่งเสียงดัง รบกวนการสอนเสริมได้ ดังนั้นจึงควรพิจารณาสถานที่สอนเสริมให้ สัมพันธ์กับเรื่องเวลา ส่วนการจัดบรรยากาศให้ห้องสอนเสริม นอกจากที่กล่าวไว้ในเรื่องการเตรียม สถานที่ ในรูปแบบแล้ว อาจจัดเป็นมุมสื่อ - อุปกรณ์ เกม กิจกรรม หนังสืออ่านเพิ่มเติม หรือนิทาน เพื่อให้ให้นักเรียนทุก ๆ คน ได้เข้ามาทำความรู้จัก ค้นคว้ากับห้องกิจกรรมสอนเสริม นอกเวลาสอน เสริมด้วย ซึ่งหนังสือ สื่อ - อุปกรณ์ กิจกรรมสำรองเหล่านี้ยังอาจนำมาใช้แก้ปัญหาเมื่อนักเรียน ผู้สอนเสริม ไม่มา หรือการสอนเสริมเสร็จก่อนเวลาที่กำหนดอีกด้วย

4. การเตรียมจับคู่ ระหว่างนักเรียนผู้สอนเสริมและนักเรียนผู้เรียนเสริมมีข้อเสนอแนะหลายประการ ดังนี้

4.1 อัตราส่วนระหว่างนักเรียนผู้สอนเสริม และนักเรียนผู้เรียนเสริม ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทุกคู่ บางคู่อาจจะเป็น 1 : 1 หรือ 1 : 3 หรือ 2 : 5 และไม่จำเป็นต้องเหมือนกันไปตลอดระยะเวลาการสอนเสริม

4.2 ลักษณะกลุ่มนักเรียนผู้เรียนเสริมที่ควรจับกลุ่มเดียวกัน ควรจะมีลักษณะที่จะเป็นผู้เรียนที่ดีเหมือนกัน เช่น มีความคุ้นเคยกัน อุปนิสัยเรียบร้อยเหมือนกัน ความสามารถทางการเรียนใกล้เคียงกัน เชื้อพียงคำสั่งของครูและนักเรียนผู้สอนเสริมเหมือนกัน ส่วนลักษณะกลุ่มนักเรียนผู้เรียนเสริมที่อาจก่อปัญหาทางการเรียน ไม่ควรให้จับกลุ่มเดียวกัน เพราะจะทำให้ให้นักเรียนผู้สอนเสริมควบคุมได้ยาก เช่น อุปนิสัยคือร้น ชุกจนเหมือนกัน เป็นต้น

4.3 นักเรียนผู้สอนเสริมที่ซึ่งมีความมั่นใจในการสอนเสริมไม่มากนัก ในช่วงแรก ๆ ของการสอนเสริม ควรจัดนักเรียนผู้เรียนเสริมที่มีลักษณะค่อนข้างเรียบร้อย เชื้อพียง ให้มาเรียนก่อน

5. การกำหนดชั้นคอนการสอนเสริม ควรกำหนดค่ออย่าง อัดหยุ่น เปิดโอกาสให้นักเรียนผู้สอนเสริม ได้ปรึกษา คิคคั่นหาวิธีการ ก่อ – อุปกรณ์ อื่น ๆ มาปรับปรุงการสอนเสริมของตนเอง

6. การเตรียมก่อนสอนเสริมแต่ละครั้ง ควรเป็นเวลาทีใกล้เคียงเวลาสอนเสริมมากที่สุด เช่น เตรียมก่อนสอนเสริมแต่ละครั้งในคอนเช้าก่อนเข้เรียน และสอนเสริมในเวลาหลังรับประทานอาหารกลางวันของวันเดือวกัน เพราะจะทำให้ให้นักเรียนผู้สอนเสริมสามารถสอนเสริมได้คล้าย ๆ กับที่เตรียมไว้ มีการหลงลืม ขาดคคบกพร่องน้อย

7. กิจกรรมอภิปรายหลังการสอนเสริมแต่ละครั้ง เป็นกิจกรรมสำคัญมากที่ครูผู้ค้เน้นการใช้รูปแบบค้องค้ันงถึง และปฏิบัติค่ออย่างครบถ้วนคคคที่เสนอไว้ในกิจกรรมหลักประกกรที่ 2 ของรูปแบบ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จันทร์รัตน์ ธีรชัยศิริ. ผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนานิเบศร์ จ.นนทบุรี. วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.
- ข้อแก้ว โคนสุพัทธ์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาหลักภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่เรียนโดยวิธีให้
นักเรียนสอนกันเอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย-
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2525.
- จิตติพัฒน์ สงบกาช. ผลของการกำกับตนเองต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ทองพูน บุญอึ้ง. การศึกษาฐานะทางสังคมมิติ มโนภาพแห่งตนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2516.
- นิภาพร จินดาวัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมฤทธิ์ผลในการเรียนกับความสามารถในการ
ปรับตัวในสังคม. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.
- บุญอึ้ง เจริญอึ้ง. ความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้าน
พรานเหมือน จังหวัดอุดรธานี และโรงเรียนอุเม็ง จังหวัดเชียงใหม่.
กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์คุรุสภา, 2538 .
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, ชุมพร ชงกิตติกุล และรุจิระ สุภรณ์ไพบุลย์. การศึกษาเด็กที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ. กรุงเทพมหานคร : รายงาน
การวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520 .

ปรีชา วิเทศวิทยานุศาสตร์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมวิชาทักษะ
อ่าน 2 ด้วยชุดการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนเป็นกลุ่มโดยครู
เป็นผู้ดำเนินการ นักเรียนผู้ช่วยสอนเป็นผู้ดำเนินการ และนักเรียนผู้ช่วยสอน
กับครูร่วมกันดำเนินการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย
มหาวิทาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2524.

สุคติ กุฏอินทร์. การให้นักเรียนช่วยสอนกันเอง. จุลสารการประถมศึกษา (มิถุนายน 2522):
12-14.

ภูรินทร์ จันทศิริ. ทศนคติในการคบเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนชาญวิทย์พิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2511.

สมโภชน์ เอี่ยมสุกานิต. ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

สุข เศรษฐ์. การศึกษาตัวการที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น
แปดคน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2506.

สุทธิชัย ฉายเพชรกร. การวิเคราะห์ตัวแปรที่สัมพันธ์กับฐานะทางสังคมมิติของนักเรียนใน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาริตถังกัศทบวงมหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2531.

ภาษาอังกฤษ

Allen, V.L., and others. Research on children tutoring children : A critical review.

Review of Educational Research 46 (Summer 1976) : 335-380.

Asbury, Charles A. Selected factors influencing over and under achievement

in young school-age children. *Review of Educational Research* 44

(Fall 1974) : 409-427.

- Bandura, Albert. **Social learning theory**. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1977.
- Butler-Por, Nava. **Underachievers in school**. Bath: Bath Press Ltd, 1987.
- Candler, Ann C., Blackburn, Gary M. and Sowell, Virginia. Peer Tutoring as a Strategy individual instruction. **Education 100** (Spring 1980) : 380-383.
- Cohen, G. Elizabeth, and Lotan, A. Rachel. Producing equal-status interaction in the heterogeneous classroom. **American Educational Research Journal 32** (Spring 1995) : 99-120.
- Collin, J.L. Self-efficacy and ability in achievement behavior. Doctoral dissertation, Stanford University, 1985. **Dissertation Abstracts International 46** (1985): 103-A.
- Conroy, Elizabeth Hastings. A Cognitive Developmental Cross-Age Tutoring Experience For Academically Gifted Fifth Graders. Doctoral dissertation, North Carolina University, 1990. **Dissertation Abstracts International, 51/04** (1990): 1117.
- Davidson, D. Learning mathematics in group situation. **Mathematics Teacher 21** (February 1974) : 101-106.
- Davis, Gary A., and Rimm, Sylvia.B. **Education of the gifted and talented**. Boston: Allyn and Bacon, 1994.
- Dillner, Martha Harriet. The effectiveness of a cross-age tutoring design in teaching remedial reading in the secondary schools. Doctoral dissertation, University of Florida, 1971. **Dissertation Abstracts International 33** (1972): 6095-A.
- Havill, Stephen J. The sociometric status of visually handicapped students in public school classes. Doctoral dissertation, Rutgers The State University of New Jersey - New Brunswick, 1969. **Dissertation Abstracts International 30** (1969):1865-A.

- Hurley, Ann Elizabeth. **Peer teaching in a calculus classroom: The influence of ability.**
Doctoral dissertation, University of Rochester, 1982. **Dissertation Abstracts International** 44 (1983): 694-A.
- Jenkins, J.R. and J.M. Jenkins. **Making peer tutoring work.** **Educational Leadership** 44 (March 1987) : 1-12.
- Kauchak, D.P., and Eggen, P.D. **Learning and teaching : Research based methods.**
Boston: Allyn and Bacon, 1989.
- Keller, F.S. **Good-bye teacher.** **Journal of Applied Behavior Analysis** 1(1986) : 79-89.
- Labbo, Linda L., and Teale, William H. **Cross - age reading : A strategy for helping poor readers.** **The Reading Teacher** 43 (February 1990): 362-369.
- Leong, H. **Peer tutoring affinities to improve communication skills.** In **Thai TESOL Convention Paper** (1981): 12-18.
- McCall, Robert B., Evahn Cynthia and Kratzer Lynn. **High school underachievers.**
SAGE Publications Inc, California, 1992.
- Paolitto, D.P. **The effect of cross-age tutoring on adolescence : Inquiry into theoretical assumption.** **Review of educational research** 46 (Spring 1976) : 215-237.
- Samway, Katharine Davies., Whang, Gail., and Pippitt, Mary. **Buddy reading.** Portsmouth Heineman, 1995.
- Schunk, Dale, H. **Modeling and attributional effects on children's achievement : A self-efficacy analysis.** **Journal of Educational Psychology** 73(January 1981) : 93-105.
- Schunk, Dale, H. **Learning Theories : An Educational Perspective.** New York :Macmillan Publishing Co., 1991.
- Sivasailam, T. **A new structure for peer tutoring.** **Educational Technology** 13 (December 1973) : 10-13.

Wolfolk, A.E. **Educational Psychology**. Allyn and Bacon: A division of Simon & Scuster, Inc., 1993.

Young, C. **Team learning**. *The Arithmetic Teacher* 19 (December 1972) : 630-634.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

คู่มือการใช้ และตัวอย่าง

การใช้รูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนด้วยสัมฤทธิ์
ระดับประถมศึกษาโดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทนำ	261
คู่มือการใช้รูปแบบ	261
ตัวอย่างการดำเนินการใช้รูปแบบ	264
การกำหนดรายละเอียดการดำเนินการใช้รูปแบบ	264
1. ครูผู้ดำเนินการใช้รูปแบบ	264
2. ผู้สนับสนุนการดำเนินการใช้รูปแบบ	264
3. เนื้อหาวิชา	264
4. นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ที่จะรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม ...	264
5. นักเรียนผู้เรียนเสริม	266
6. แนวทางการจับคู่	267
7. แนวทางการประเมินผลนักเรียนผู้สอนเสริมและ นักเรียนผู้เรียนเสริม	268
8. ระยะเวลาดำเนินการสอนเสริม	269
9. สถานที่ในการดำเนินการสอนเสริม	269
การจัดทำแผนต่าง ๆ	270
ขั้นตอนการจัดทำและแผนระยะยาวในการสอนเสริม และใบกำกับ การสอนเสริมรายคาบ วิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะ ความเข้าใจในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	270
ขั้นตอนการจัดทำและแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียน ก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม รายคาบ	281
ขั้นตอนการจัดทำและแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อเตรียม ความพร้อมนักเรียนผู้เรียนเสริมรายคาบ	286
การดำเนินการใช้รูปแบบ	293

บทนำ

รูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนคือยถัมฤทธิ์ ฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy), ฐานะทางสังคมมิติและพฤติกรรมตั้งใจเรียน ของนักเรียนคือยถัมฤทธิ์ ระดับประถมศึกษา และเพื่อให้สะดวกแก่ผู้ที่จะนำรูปแบบไปใช้ ผู้เขียนจึงจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบขึ้นเพื่อที่ผู้รูปแบบ จะได้มีแนวทางการใช้ สามารถปฏิบัติตามขั้นตอน อันจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบต่อไป อนึ่งการนำ รูปแบบไปใช้ สามารถนำไปใช้กับเนื้อหาวิชาทุกกลุ่มประสบการณ์ที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษาเพื่อให้เป็นสื่อในการดำเนินการตามรูปแบบและยังประยุกต์ให้สอดคล้องกับลักษณะนักเรียนคือยถัมฤทธิ์ทุกระดับชั้นเรียนในระดับประถมศึกษาอีกด้วย และเพื่อให้ความสะดวกแก่ครูที่จะนำรูปแบบไปใช้อีกขึ้น ผู้เขียนได้จัดทำตัวอย่างการดำเนินการใช้รูปแบบในเวลา 18 สัปดาห์ ซึ่งครูสามารถศึกษาและปรับใช้ให้เหมาะกับชั้นเรียนและเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ได้ต่อไป

**คู่มือการใช้รูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนคือยถัมฤทธิ์
ระดับประถมศึกษา โดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ**

ผู้ที่นำรูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนคือยถัมฤทธิ์ไปใช้อาจเป็นบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา ทุกระดับ ดังนั้นบทบาทหน้าที่สำคัญของบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องแต่ละระดับจึงแตกต่างกัน ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตาราง แสดงบทบาทหน้าที่สำคัญของบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องในการนำรูปแบบไปใช้

บทบาทหน้าที่สำคัญ	บุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง		
	หน่วยงานต้นสังกัด	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู
1. ศึกษาทำความเข้าใจรูปแบบ	✓	✓	✓
2. จัดอบรมครูเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจรูปแบบ	✓	✓	
3. ให้การสนับสนุนสื่อ-อุปกรณ์ สถานที่ บุคลากร วิชาการ งบประมาณ ฯลฯ ในการใช้รูปแบบ	✓	✓	
4. ดำเนินการใช้รูปแบบ	✓	✓	✓
5. นิเทศ ติดตามผลการใช้รูปแบบ	✓	✓	
6. ประเมินผล และปรับปรุงการใช้รูปแบบ	✓		✓

การใช้รูปแบบ มีขั้นตอนสำคัญที่ผู้นำรูปแบบไปใช้ ต้องดำเนินการ 4 ประการ คือ ศึกษาเอกสาร กำหนดรายละเอียดการดำเนินการ จัดทำแผน และดำเนินการใช้รูปแบบโดยมี รายละเอียด ดังนี้

1. ผู้ที่นำรูปแบบไปใช้ ต้องศึกษาและทำความเข้าใจเอกสารที่เกี่ยวข้อง คอไปนี้
  - 1.1. รูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์
  - 1.3. เอกสารประกอบรูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์
  - 1.2. คู่มือการใช้ และตัวอย่างการใช้ รูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ฯ
  - 1.4. วิทยานิพนธ์ของ นางสาวบรรเจิดพร รัตนพันธุ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2540
  - 1.5. เอกสารอ้างอิงที่น่าเสนอไว้ในเอกสารข้อ 1.1. ถึง 1.4
2. ผู้ที่จะนำรูปแบบไปใช้ ต้องกำหนดรายละเอียดการดำเนินการใช้รูปแบบ ดังนี้
  - 2.1. ครูผู้ดำเนินการใช้รูปแบบ
  - 2.2. ผู้สนับสนุนที่สำคัญในการดำเนินการใช้รูปแบบ
  - 2.3. เนื้อหาวิชาที่จะเป็นสื่อในการตอนเสริมเพื่อพัฒนานักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ ตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ

- 2.4 นักเรียนคือขสัณฤทธีที่รับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม ในรูปแบบ
- 2.5 นักเรียนผู้เรียนเสริมในรูปแบบ
- 2.6 แนวทางการจับคู่ระหว่างนักเรียนผู้สอนเสริม และนักเรียนผู้เรียนเสริม
- 2.7 แนวทางการประเมินผล นักเรียนผู้สอนเสริมและนักเรียนผู้เรียนเสริม
- 2.8 ระยะเวลาค่นนินการสอนเสริม
- 2.9 สถานที่ในการดำเนินการสอนเสริม
3. ผู้ที่จะนำรูปแบบ ไปใช้ ต้องจัดทำแผนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้
  - 3.1 แผนระยะยาวในการสอนเสริม วิชา..... ชั้น.....
  - 3.2 แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม ราชคาบ
  - 3.3 แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนผู้เรียนเสริม ราชคาบ
4. ผู้ที่จะนำรูปแบบ ไปใช้ต้องดำเนินการใช้รูปแบบตามขั้นตอนต่อไปนี้
  - 4.1 ประเมินผลก่อนการสอนเสริม
  - 4.2 เตรียมตัวนักเรียนผู้สอนเสริมและนักเรียนผู้เรียนเสริม
  - 4.3 จัดทำแผนและดำเนินการจัดกิจกรรมการเตรียมก่อนการสอนเสริม
  - 4.4 สอนเสริม
  - 4.5 จัดทำแผนและดำเนินการจัดกิจกรรมการอภิปรายหลังการสอนเสริม
  - 4.6 ประเมินผลและสรุปผลหลังการสอนเสริม

**ตัวอย่างการดำเนินการใช้รูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์
ระดับประถมศึกษา โดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ**

การกำหนดรายละเอียดการดำเนินการใช้รูปแบบ

การดำเนินการใช้รูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ครั้งนี้ ได้กำหนดรายละเอียดสำคัญเพื่อให้การดำเนินการใช้รูปแบบ บรรลุตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. ครูผู้ดำเนินการใช้รูปแบบ ได้แก่ ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. ผู้สนับสนุนที่สำคัญในการดำเนินการใช้รูปแบบ ได้แก่
  1. ผู้บริหาร โรงเรียน
  2. ครูประจำชั้นของผู้ที่ได้รับบทบาทเป็นนักเรียนผู้เรียนเสริมซึ่งนักเรียนผู้เรียนเสริมในที่นี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลการเรียนวิชาภาษาไทยใน ภาคเรียนที่ 1 อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ ในช่วงร้อยละ 30-39

3. เนื้อหาวิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทยโดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามขอบข่ายเนื้อหาทักษะการอ่าน ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด ได้แก่เนื้อหาทักษะการอ่านเกี่ยวกับเรื่อง การดำเนินชีวิตของตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สังคมและชุมชน นิทานแฝงคติธรรม นิทานพื้นบ้าน คำคล้องจอง และบทร้อยกรองง่าย ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536)

4. นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ที่จะรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริมในรูปแบบ ได้แก่ นักเรียนที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้ในรูปแบบ ดังนี้

1. เป็นนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ ที่ศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา
2. เป็นผู้ที่เต็มใจที่จะรับบทบาทเป็นผู้สอนเสริม
3. ได้คะแนนจากการทดสอบความรู้พื้นฐานในเนื้อหาวิชาที่จะสอนเสริมของระดับชั้นผู้เรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
4. ผ่านการฝึกอบรมนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ ก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม โดยมีเวลาในการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ดังนั้นการคัดเลือกตัวนักเรียนผู้สอนเสริมให้ได้ตรงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ จึงมีขั้นตอน
ดำเนินการดังนี้

1. คัดเลือกนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ใน
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 12 คน โดยมีขั้นตอน ดังนี้
  - 1.1 ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทุกคนทำแบบทดสอบความสามารถ
ทางสติปัญญา ชื่อแบบทดสอบเมทริกซ์ศก้าหน้ามาตรฐาน
  - 1.2 ตรวจ ให้คะแนน ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการสอบ
  - 1.3 แปลงคะแนนดิบจากข้อ 1.2 เป็นคะแนนมาตรฐาน T-Scores
  - 1.4 แปลงคะแนนรวมทุกกลุ่มประสบการณ์จากการสอบของนักเรียน
ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 เป็นคะแนนมาตรฐาน T-Scores
  - 1.5 เปรียบเทียบคะแนนมาตรฐาน 2 ชุด โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกว่า
นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์คือนักเรียนที่ได้คะแนนรวมทุกกลุ่มประสบการณ์
ต่ำกว่าคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบความสามารถทางสติปัญญา เกิน
10 หน่วย คะแนนที่ (1 S.D.)
2. แจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนที่คัดเลือกได้จากข้อ 1.5 ทราบว่า
โรงเรียนจะจัดให้มีการสอนเสริมในวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความ
เข้าใจในการอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยขอให้นักเรียนรับบทบาท
เป็นผู้สอนเสริม ซึ่งนอกจากเป็นการช่วยเหลือครูในการสอนเสริมให้
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แล้วยังเป็นการทบทวนความรู้ของนักเรียน
เองด้วย ในการสอนเสริมนั้นจะจัด 10 สัปดาห์ ๆ ละ 5 ครั้ง ๆ ละ 25 นาที
(12.00-12.25 น.) โดยแบ่งเป็นสอนเสริมสัปดาห์ละ 2 ครั้ง และเตรียมและ
อภิปรายฯ สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง จากนั้นจึงให้นักเรียนตามความเห็นผู้ปกครอง
และสมัครเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม
3. ให้นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ที่สมัครใจทุกคน ทดสอบความรู้พื้นฐานวิชา-
ภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
แล้วคัดเลือกผู้ที่ได้คะแนนเกินร้อยละ 60 ไว้จำนวน 12 คน อนึ่งถ้ามีผู้สอบ
ผ่านเกิน 12 คนให้คัดเลือกผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับลงมา จนครบ

12 คน ถ้ามีผู้สอบคัดเลือกได้ไม่ถึง 12 คน ให้จัดสอนเสริม ทบทวนความรู้ แก่ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60 แล้วทดสอบความรู้พื้นฐานอีกครั้ง จนกว่าจะมีผู้สอบได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ครบ 12 คนตามต้องการ

4. จัดการฝึกอบรมก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริมให้แก่นักเรียนใน ชั้น 3 ซึ่งจะมีรายละเอียดการฝึกอบรมในตอนต่อไป

5. นักเรียนผู้เรียนเสริมในรูปแบบ ได้แก่ นักเรียนที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้

ในรูปแบบ ดังนี้

1. เป็นนักเรียนประถมศึกษา ที่เรียนในระดับชั้นต่ำกว่านักเรียนผู้สอนเสริม
2. ได้คะแนนในวิชาที่จะเรียนเสริม อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ ในช่วง ร้อยละ 30-39
3. เป็นผู้เต็มใจที่จะเรียนเสริม
4. ผ่านการเตรียมความพร้อมเพื่อเป็นนักเรียนผู้เรียนเสริม

ดังนั้นการคัดเลือกตัวนักเรียนผู้เรียนเสริมให้ได้ตรงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ จึงมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. กำหนดให้นักเรียนผู้เรียนเสริม เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลัง ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539
2. คัดเลือกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลการเรียน วิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่านอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ ในช่วง ร้อยละ 30-39
3. แจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบว่า โรงเรียนจะจัดการสอนเสริมวิชา ภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนที่จะได้ฝึกทักษะและเพิ่มพูนความรู้ โดยจะจัดการสอนเสริม 10 สัปดาห์ ๆ ละ 5 ครั้ง ๆ ละ 25 นาที (12.00-12.25 น) รวม 20 ครั้ง จากนั้นให้นักเรียนถามความเห็นผู้ปกครองและสมัครเป็นนักเรียนผู้เรียนเสริม จำนวน 36 คน
4. จัดการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนผู้เรียน ซึ่งจะมีรายละเอียดการฝึกอบรมในตอนต่อไป

6. แนวทางการจับคู่ระหว่างนักเรียนผู้สอนเสริม และนักเรียนผู้เรียนเสริมในการสอนเสริมครั้งนี้ กำหนดอัตราส่วนนักเรียนผู้สอนเสริม : นักเรียนผู้เรียนเสริม เป็น 1 : 3 กล่าวคือ ให้นักเรียนผู้สอนเสริม 1 คน ดำเนินการสอนเสริม สัปดาห์ละให้แก่ นักเรียนผู้เรียนเสริมกลุ่มย่อย 3 คน ดังนั้นการสอนเสริมครั้งนี้จึงมี 12 กลุ่มย่อย มีนักเรียนผู้สอนเสริมทั้งหมด 12 คน และมีนักเรียนผู้เรียนเสริมทั้งหมด 36 คน ในการจับคู่การสอนเสริมแบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ การเลือกคู่ การพบคู่ครั้งแรก และการเปลี่ยนคู่ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การเลือกคู่ ก่อนเริ่มดำเนินการสอนเสริมครูควรดำเนินการในการเลือกคู่ ดังนี้

1. ให้นักเรียนผู้สอนเสริมและนักเรียนผู้เรียนเสริม ได้พบ แนะนำตัว และทำความรู้จักซึ่งกันและกัน
2. ให้นักเรียนผู้เรียนเสริมจับกลุ่มละ 3 คน
3. ให้นักเรียนผู้สอนเสริม และกลุ่มนักเรียนผู้เรียนเสริม เลือกซึ่งกันและกัน โดยเขียนชื่อของกลุ่มที่ตนเองอยากสอนเสริม หรือเขียนชื่อของนักเรียนผู้สอนเสริมที่ตนเองอยากเรียนด้วย เรียงตามลำดับ 3 อันดับ
4. ครูพิจารณาจัดกลุ่มสอนเสริม ซึ่งมีนักเรียนผู้สอนเสริม 1 คน : นักเรียนผู้เรียนเสริม 3 คน โดยคำนึงถึงความเหมาะสม (ศึกษาจากเอกสารประกอบรูปแบบ) และความต้องการของนักเรียน
5. แจ้งผลการพิจารณาจัดกลุ่มสอนเสริม ให้นักเรียนทราบ การพบคู่ครั้งแรก เมื่อครูพิจารณาจัดกลุ่มสอนเสริมได้อย่างเหมาะสมแล้ว

ในการแจ้งผลให้นักเรียนทราบด้วยกิจกรรมหัวใจหาคู่ โดยเขียนชื่อนักเรียนผู้สอนเสริมและนักเรียนผู้เรียนเสริมรวม 4 ชื่อ ในหัวใจเดียวกันแล้วตัดเป็น 4 ส่วนไม่เท่า แจกให้ตรงชื่อของนักเรียน เมื่อครูให้สัญญาณให้นักเรียนนำหัวใจมาต่อกันเป็นรูปที่ถูกต้อง กลุ่มใดต่อรูปหัวใจได้สมบูรณ์แสดงว่านักเรียนอยู่กลุ่มเดียวกัน จากนั้นให้นักเรียนพูดคุย สัมภาษณ์กันและกันแล้วแนะนำให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ให้อ่านชื่อกลุ่มของคน

การเปลี่ยนคู่เพื่อให้นักเรียนผู้สอนเสริมได้มีโอกาสนปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนผู้เรียนเสริมหลายประเภทมากขึ้น จึงได้กำหนดให้มีการเปลี่ยนคู่ระหว่างนักเรียนผู้สอนเสริมและกลุ่มนักเรียนผู้เรียนเสริม โดยใช้วิธีการเลือกคู่และการพบคู่ครั้งแรกเหมือนเดิม การเปลี่ยนคู่ได้กำหนดช่วงเวลาโดยประมาณ ดังนี้

เลือกคู่ครั้งที่ 1	สอนเสริมครั้งที่ 1-6
เลือกคู่ครั้งที่ 2	สอนเสริมครั้งที่ 7-12
เลือกคู่ครั้งที่ 3	สอนเสริมครั้งที่ 13-16
เลือกคู่ครั้งที่ 4	สอนเสริมครั้งที่ 17-20

7. แนวทางการประเมินผลนักเรียนผู้สอนเสริม และนักเรียนผู้เรียนเสริมดำเนินการ
ดังปรากฏในตาราง

ตาราง แสดงแนวทางการประเมินผล นักเรียนผู้สอนเสริม ซึ่งเป็นนักเรียนค้ออสม์ฤทธิ์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวม	การรับรู้ความสามารถของตนเอง	ฐานะทางสังคม	พฤติกรรม ตั้งใจเรียน
เป้าหมาย	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมในภาคเรียนที่ 2 สูงกว่าภาคเรียนที่ 1	มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบเพิ่มขึ้น	มีเพื่อนเลือกในข้อคำถามตามแบบวัดฐานะทางสังคมมิติเพิ่มขึ้น	มีพฤติกรรมตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้น
ช่วงเวลาในการประเมิน	หลังภาคเรียนที่ 1 และ 2	ก่อน/หลังการสอนเสริม	ก่อน/หลังการสอนเสริม	ก่อน/ระหว่าง/หลังการสอนเสริม
เครื่องมือ	แบบทดสอบปลายภาคเรียนที่ 1/2 ทุกกลุ่ม ประสิทธิภาพที่โรงเรียนจัดสอบ	แบบทดสอบเพื่อประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเอง (ศึกษาในรูปแบบ)	แบบวัดฐานะทางสังคมมิติ	แบบบันทึกระเบียบพฤติกรรม

ตาราง แสดงแนวทางการประเมินผลนักเรียนผู้เรียนเสริม ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่านต่ำกว่าเกณฑ์
ขั้นต่ำ ในช่วงร้อยละ 30-39

รายการประเมิน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน
เป้าหมาย ช่วงเวลาในการประเมิน เครื่องมือ	คะแนน สูงกว่าก่อนการเรียนเสริม ก่อน และ หลัง การเรียนเสริม แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน

หมายเหตุ ในการเรียนเสริม ได้กำหนดให้มีการทดสอบความก้าวหน้าของการเรียนเสริม
ในระหว่างการเรียน 2 ครั้ง ในช่วงหลังการสอนเสริมครั้งที่ 6 และครั้งที่ 16 เพื่อนำผลการทดสอบ
เป็นตัวกระตุ้นให้ข้อมูลป้อนกลับ และเป็นการให้แรงเสริมแก่นักเรียนผู้สอนเสริมด้วย

8. ระยะเวลาดำเนินการสอนเสริมรวม 18 สัปดาห์ แบ่งเป็นชั้นต่าง ๆ ดังนี้
  - ชั้นกำหนดคือนักเรียนผู้สอนเสริม และนักเรียนผู้เรียนเสริม 2 สัปดาห์
  - ชั้นเก็บข้อมูลก่อนการสอนเสริม 2 สัปดาห์
  - ชั้นฝึกอบรมนักเรียนผู้สอนเสริม
  - และนักเรียนผู้เรียนเสริม 2 สัปดาห์ ๆ ละ 4 ครั้ง ๆ ละ 25 นาที
  - ชั้นสอนเสริม 10 สัปดาห์ ๆ ละ 4-5 ครั้ง ๆ ละ 25 นาที
  - แบ่งเป็นสอนเสริมสัปดาห์ละ 2 ครั้งและเตรียมก่อนสอน, อภิปรายหลังสอน
  - สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง
  - ชั้นเก็บข้อมูลและสรุปผลหลังการสอนเสริม 2 สัปดาห์
  - ชั้นศึกษาผลการใช้รูปแบบ 1 สัปดาห์
9. สถานที่ในการดำเนินการสอนเสริม ได้แก่ ห้องเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

การจัดทำแผนต่าง ๆ

เมื่อได้กำหนดรายละเอียดสำคัญทั้ง 9 รายการแล้ว จึงจัดทำแผนระยะยาวในการสอนเสริมฯ ไปกำกับการสอนเสริม ราชการ แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียน ก่อนรับบทบาท เป็นนักเรียนผู้สอนเสริม ราชการ และแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อม นักเรียนผู้เรียน ราชการ โดยมีขั้นตอนการจัดทำแผนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นตอนการจัดทำและแผนระยะยาวในการสอนเสริม และไปกำกับการสอนเสริม ราชการวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

1. ศึกษาบททวนหลักสูตร และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. ศึกษาบททวน เนื้อหาวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. เลือกหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่จะนำมาเป็นสื่อในการสอนเสริม จำนวน 24 เรื่อง ตามขอบข่ายเนื้อหาทักษะการอ่าน ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สังคมและชุมชน นิทานแฝงคติธรรม นิทานพื้นบ้าน คำคล้องจอง และบทหรือกรองง่าย ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536) โดยในการเลือกนั้น ได้ใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาหนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก ตามแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านเป็นแนวทางในการเลือกหนังสือ จึงได้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ดังตารางต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง แสดงรายละเอียดของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ได้คัดเลือก

ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	ชื่อผู้พิมพ์	ปีที่พิมพ์	หมายเหตุ
1. อะไรอยู่ที่ไหน	พรจันทร์ จันทวิมก	ค้น้อ	2534	ชุดสร้างเสริม ประสบการณ์ ชีวิต
2. นักเรียนที่ดี	ประจุมพร สุวรรณครา	ไทยวัฒนาพานิช	2537	ชุดพัฒนา อารมณ์ สังคม สติปัญญา
3. ช้างป่าอาภัพ	กิตติลักษณ์ ฤทธิ์เรืองเดช	ค้น้อ	2536	ชุดสิ่งแวดล้อม
4. กีฬานัก	บรรเจอดพร รัตนพันธุ์	สปษ.	2533	-
5. แทะสามตัว	อารี ถังหลวิ	ไทยวัฒนาพานิช	2537	-
6. กระรอกกับกระแต	อำนาจ เข็นสมาย	ค้น้อ	2529	-
7. ทำไมนกกะปูดจึง ร้อง ปูด.... ปูด...	นต.เสริมสกุล โทณะวนิก	ไทยวัฒนาพานิช	2537	-
8. คำทองมุกดวงจันทร์	นัยนา คณานุรักษ์	ค้น้อ	2537	ชุดสร้างเสริม ประสบการณ์ ชีวิต
9. นิทานของครูช้าง	ขวัญฤดี แสงกุก	ค้น้อ	2536	ชุดสร้างเสริม ลักษณะนิสัย
10. จิ้งจกหางขาด	ชัยปุระ เรือรทวัศศิริกิจ	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการสอน ภาษา มศว	-	-
11. เปรียบเทียบของค่าแรง	บังอร อิศวงศ์	นามมีบุคส์	2539	-

ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	ชื่อผู้พิมพ์	ปีที่พิมพ์	หมายเหตุ
12. ปกาน้อยผจญภัย	-	อักษราพิพัฒน์	-	นิทานอีสป
13. สิงโตเจ้าแก้ว	-			
14. พ่อค้าผู้โง่เขลา	-			
15. แมวสอนหนู	-			
16. สุนัขจิ้งจอกกับ ลูกแกะทั้งเจ็ด	สุทธิพร สุสุวรรณ	อักษราพิพัฒน์	-	-
17. คาอินกับคาบานา	นต.เสริมสกุล โทณะวนิก	ไทรวัฒนาพานิช	2537	-
18. แม่แมคกับคีน้อย	พรจันทร์ จันทวิมล	คั่นอ้อ	2535	-
19. แม่ช้างใจฮารี	มานพ ถนอมศรี	คั่นอ้อ	-	ชนะการ ประกวด
20. คุณกลม ๆ เล็ก ๆ	วิริยะ สิริสิงห	สุวีริยาสาส์น	2528	-
21. หลงป่าเมื่อเปิดเทอม	ประกายเดือน บวรวิญญานันท์	คั่นอ้อ	2536	การ์ตูนเสริม คุณธรรม
22. ขมเป็นฮา	สุชาดา ภูวนาด	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการสอน ภาษา มศว	2532	-
23. หมีอ้วนกับลิงผอม	วรรณรัตน์ อินทร์อ่ำ	คั่นอ้อ	2532	ชุดสร้าง เสริม ลักษณะนิสัย
24. ไม้ขีดไฟพิทวง	วีรวุฒน์ กนกนุเคราะห์	คั่นอ้อ	2532	การ์ตูนวิชา ศาสตร์

4. กำหนดขั้นตอนการสอนเสริม ซึ่งมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

4.1 สัมภาษณ์ครูที่มีประสบการณ์ ในการสอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน ในเรื่อง ขั้นตอนการสอนวิชาภาษาไทยโดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน

4.2 สังกัดขั้นตอนการสอนเสริมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-5 จำนวน 4 คน ในการทดลองสอนวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2

4.3 สังกัดขั้นตอนการสอนเสริมของนักเรียนผู้สอนเสริม ในการฝึกปฏิบัติการสอนจำนวน 12 คน คนละ 1 ครั้ง

4.4 สรุปขั้นตอนการสอนที่ครูและนักเรียนใช้ในการสอนวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งจะเป็นขั้นตอนการสอนเสริม ในรูปแบบ ได้แก่ ชั้นแนะนำหนังสือที่จะอ่าน ชั้นกิจกรรมประกอบบัตรคำ ชั้นผู้สอนเสริมอ่านนำ-ผู้เรียนเสริมอ่านตาม ชั้นผู้เรียนเสริมอ่านเอง ชั้นถาม-ตอบจากเรื่องที่อ่าน ชั้นเกมหรือกิจกรรมอื่น ๆ

5. จัดทำแผนระยะยาวในการสอนเสริม ดังนี้

แผนระยะยาวในการสอนเสริม วิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วัตถุประสงค์การสอนเสริม	เพื่อพัฒนาผลการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ใน วิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ให้สูงกว่าก่อนรับการสอนเสริม
ระดับชั้นของนักเรียนผู้สอนเสริม	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ระดับชั้นของนักเรียนผู้เรียนเสริม	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
อัตราส่วน	1 : 3
เนื้อหาวิชา	วิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน โดยเรื่องที่จะนำมาให้เล็กอ่าน 20 เรื่อง (แต่ละกลุ่มจะเล็กอ่านเรื่องใดก่อนก็ได้) จากเรื่องที่เสนอแนะ 24

	เรื่อง เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สังคมและชุมชน นิทานแฝงคติธรรม นิทานพื้นบ้าน คำคล้องจอง และบทหรือกรองง่าย ๆ
ขั้นตอนการสอนเสริม	ขั้นแนะนำหนังสือ ขั้นกิจกรรมประกอบบัตรคำ ขั้นอ่านนำ-อ่านตาม ขั้นอ่านเอง ขั้นถาม-ตอบ ขั้นเกม
สถานที่สอนเสริม	ห้องเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ระยะเวลาการสอนเสริม	10 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ 25 นาที (12.00-12.25 น.) รวม 20 ครั้ง
ตารางกำหนดการสอนเสริม	รวม 10 สัปดาห์ แบ่งเป็น
สัปดาห์ที่ 1-4	แบ่งเป็น 3 ช่วง หมุนเวียนกัน ได้แก่
ช่วงที่ 1	เตรียมก่อนการสอนเสริม
ช่วงที่ 2	สอนเสริม
ช่วงที่ 3	อภิปรายหลังการสอนเสริม
สัปดาห์ที่ 5-10	แบ่งเป็น 2 ช่วง หมุนเวียนกัน ได้แก่
ช่วงที่ 1	อภิปรายหลังการสอนเสริมและเตรียมก่อนการสอนเสริม
ช่วงที่ 2	สอนเสริม
	ดังแสดงในตารางกำหนดการสอนเสริม ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางแสดงกำหนดการสอนเสริม

สัปดาห์ที่	1-4					5-10				
ครั้งที่	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
กิจกรรม	เตรียม ก่อน สอน เสริม	สอน เสริม 1	อภิปราย หลัง สอน เสริม	เตรียม ก่อน สอน เสริม	สอน เสริม 2	อภิปราย หลัง สอน เสริม และ เตรียม ก่อน สอน เสริม	สอน เสริม 7	อภิปราย และ เตรียม 8	สอน เสริม 8	อภิปราย และ เตรียม

- หมายเหตุ 1. ในการสอนเสริม ได้กำหนดให้มีการเปลี่ยนคู่ ดังนี้
- เลือกคู่ครั้งที่ 1   สอนเสริมครั้งที่ 1-6
  - เลือกคู่ครั้งที่ 2   สอนเสริมครั้งที่ 7-12
  - เลือกคู่ครั้งที่ 3   สอนเสริมครั้งที่ 13-16
  - เลือกคู่ครั้งที่ 4   สอนเสริมครั้งที่ 17-20
2. ในการสอนเสริม ได้กำหนดให้ทดสอบความก้าวหน้าของการเรียนเสริมระหว่าง
การสอน 2 ครั้ง ได้แก่
- ครั้งที่ 1   หลังการสอนเสริมครั้งที่ 6
  - ครั้งที่ 2   หลังการสอนเสริมครั้งที่ 16

บทบาทของนักเรียนผู้สอนเสริมและนักเรียนผู้เรียนเสริม   นักเรียนผู้สอนเสริมและนักเรียน
ผู้เรียนเสริมบทบาทที่แตกต่างกันตาม
แต่ละกิจกรรมดังแสดงในตาราง
ต่อไปนี้

ตาราง แสดงบทบาทของผู้เกี่ยวข้องในกิจกรรมการสอนเสริม

กิจกรรม	บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง		
	นักเรียนผู้สอนเสริม	นักเรียนผู้เรียนเสริม	ครูผู้ดำเนินการ
เตรียมก่อน การสอนเสริม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเนื้อหาที่จะสอนเสริม 2. ทบทวนใบกำกับการสอนเสริม และเตรียมสื่อ-อุปกรณ์ 3. ฝึกปฏิบัติการสอนเสริมกับเพื่อนนักเรียนผู้สอนเสริม 4. รับฟังข้อมูลป้อนกลับ และซักถามข้อสงสัยก่อนการสอนเสริม 	---	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิพากษ์วิจารณ์การฝึกปฏิบัติการสอนเสริม 2. ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักเรียนผู้สอนเสริม 3. สร้างแรงจูงใจ รวมทั้งขวัญและกำลังใจแก่นักเรียนผู้สอนเสริมโดยชี้ให้นักเรียนเห็นความสามารถของตนเอง
ขณะดำเนินการสอนเสริม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดำเนินการสอนเสริมตามใบกำกับการสอนเสริม ซึ่งหากมีปัญหาใดเกิดขึ้นให้พยายามแก้ปัญหาเอง 2. จัดบันทึกข้อสังเกตข้อบกพร่องและปัญหาของการสอนเสริมส่งให้ครูผู้ดำเนินการเมื่อการสอนเสริมเสร็จสิ้น 	เรียนเสริมด้วยความตั้งใจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกตและจดบันทึกปัญหา อุปสรรค ข้อดี ข้อควรปรับปรุงในการสอนเสริมของแต่ละคู่ 2. ช่วยแก้ปัญหาในการสอนเสริมที่นักเรียนไม่สามารถแก้ปัญหาเองได้

กิจกรรม	บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง		
	นักเรียนผู้สอนเสริม	นักเรียนผู้เรียนเสริม	ครูผู้ดำเนินการ
อภิปรายหลังการสอนเสริม	1. เสนอปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการสอนเสริม 2. อภิปรายปัญหาการสอนเสริมอื่น ๆ ร่วมกัน	---	1. ให้คำปรึกษาแนะนำและร่วมอภิปรายกับนักเรียนผู้สอนเสริม 2. สร้างแรงจูงใจ รวมทั้งขวัญและกำลังใจแก่นักเรียนผู้สอนเสริมโดยชี้ให้นักเรียนเห็นความสามารถของตนเอง

การประเมินผลนักเรียน

ทดสอบนักเรียนผู้เรียนเสริม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

6. จัดทำใบกำกับการสอนเสริมและสื่อ-อุปกรณ์ที่สอดคล้องกับหนังสืออ่านเพิ่มเติมแต่ละเล่ม ได้แก่

1. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ะไรอยู่ที่ไหน

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านเอง	3. อ่านนำ-อ่านตาม
4. ถาม-ตอบ	5. กิจกรรม ชุมทรัพย์	6. พับกระดาษรูปดอกไม้กลีป

2. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง นักเรียนที่ดี

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านเอง	3. อ่านนำ-อ่านตาม
4. ถาม-ตอบ	5. กิจกรรม คู่แฝด	6. พับกระดาษรูปโต๊ะ

3. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ช้างป่าอภัย

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. กิจกรรม คำปริศนา
4. อ่านเอง	5. ถาม-ตอบ	6. ระบายสี

4. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง สิพิน

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. กิจกรรมแขวนคอตุ๊กตา
4. อ่านเอง	5. ถาม-ตอบ	6. ระบายสี

5. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง แพะสามตัว

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. กิจกรรม นักสืบหาคำ
4. อ่านเอง	5. ถาม-ตอบ	6. ระบายสี

6. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง กระจกกับกระแต

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. อ่านเอง
4. ตอบคำถาม	5. กิจกรรม แขวนคอตุ๊กตา	6. ระบายสี

7. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ทำไมนกกะปูดจึงร้องปูด-ปูด

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. อ่านเอง
4. ถาม-ตอบ	5. กิจกรรม คู่แฝด	6. ระบายสี

8. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง เต่าทองบุกดวงจันทร์

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. อ่านเอง
4. ถาม-ตอบ	5. กิจกรรม อยู่กับใคร	6. พับกระดาษรูปเต่าทอง

9. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง นิทานของครูข้าง

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. กิจกรรม คำปริศนา
4. อ่านเอง	5. ถาม-ตอบ	6. ระบายสี

10. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง จิ้งจกหางขาว

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. อ่านเอง
4. ถาม-ตอบ	5. กิจกรรม จับคู่หู	6. ระบายสี

11. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง เหยี่ยวทองคำแรง

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. กิจกรรม นักสืบหาคำ
4. อ่านเอง	5. ถาม-ตอบ	6. ระบายสี

12. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ปลาน้อยผจญภัย

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. อ่านเอง
4. ถาม-ตอบ	5. กิจกรรม ขุนทรัพย์	6. ระบายสี

13. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง สิงโตเจ้าเล่ห์

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. อ่านเอง
4. ทถาม-ตอบ	5. กิจกรรม คู่แฝด	6. ระบายสี

14. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง พ่อค้าผู้ใจเขลา

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. กิจกรรม จับคู่ผู้ขึ้น
4. อ่านเอง	5. ทถาม-ตอบ	6. ระบายสี

15. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง แมวสอนหนู

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. อ่านเอง
4. ทถาม-ตอบ	5. กิจกรรม แฉวนคอตุ๊กตา	6. ระบายสี

16. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับลูกแกะทั้งเจ็ด

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. กิจกรรม ชื่อ 1 แถม 1
4. อ่านเอง	5. ทถาม-ตอบ	6. คิดศดิกเกอร์และระบายสี

17. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ตาอินกับตนา

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. อ่านเอง
4. ทถาม-ตอบ	5. กิจกรรม คำปรศนา	6. พับกระดาษรูปกระบุง

18. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง แม่มดกับคีน้อย

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. กิจกรรม อยู่กับใคร
4. ทถาม-ตอบ	5. อ่านเอง	6. ระบายสี

19. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง แม่ช้างใจอารี

1. แนะนำหนังสือ	2. กิจกรรม นกสืบทาค่า	3. อ่านนำ-อ่านตาม
4. อ่านเอง	5. ทถาม-ตอบ	6. พับกระดาษรูปไก่

20. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง คุณกลม ๆ เล็ก ๆ

1. แนะนำหนังสือ	2. กิจกรรมจับคู่ผู้ขึ้น	3. อ่านนำ-อ่านตาม
4. อ่านเอง	5. ทถาม-ตอบ	6. พับกระดาษรูปตัก

21. ใบกำกับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง หลงป่าเมื่อปิดเทอม

1. แนะนำหนังสือ	2. กิจกรรม ขุมทรัพย์	3. อ่านนำ-อ่านตาม
4. อ่านเอง	5. ทถาม-ตอบ	6. พักกระดาษรูปจกจัน

22. ในท่ากับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ขมเป็นยา

1. แนะนำหนังสือ	2. กิจกรรม ชื่อ 1 แดม 1	3. อ่านนำ-อ่านตาม
4. อ่านเอง	5. ถาม-ตอบ	6. ระบายสี

23. ในท่ากับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง หมิวัวกับถึงหอม

1. แนะนำหนังสือ	2. กิจกรรม อยู่กับใคร	3. อ่านนำ-อ่านตาม
4. อ่านเอง	5. ถาม-ตอบ	6. พับกระดาษรูปหมิวัว

24. ในท่ากับการสอนเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ไม้ขีดไฟพิทวง

1. แนะนำหนังสือ	2. อ่านนำ-อ่านตาม	3. กิจกรรม ชื่อ 1 แดม 1
4. อ่านเอง	5. ถาม-ตอบ	6. คิดสติ๊กเกอร์และระบายสี

ดังได้กล่าวแล้วว่าในชั้นการสอนเสริมนั้นประกอบด้วย การเตรียมก่อนการสอนเสริม การสอนเสริม และการอภิปรายหลังการสอนเสริม ซึ่งนักเรียนผู้สอนเสริม นักเรียนผู้เรียน และครูผู้ดำเนินการใช้รูปแบบ มีบทบาทในแต่ละขั้นของการสอนเสริมที่แตกต่างกัน โดยในส่วนของบทบาทของครู มีดังนี้

การเตรียมก่อนการสอนเสริม	1. วิพากษ์วิจารณ์การฝึกปฏิบัติการสอนเสริม
	2. ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักเรียนผู้สอนเสริม
	3. สร้างขวัญและกำลังใจแก่นักเรียนผู้สอนเสริม
ขณะดำเนินการสอนเสริม	1. ตั้งแอก และจดบันทึก ปัญหา อุปสรรค ข้อดี แต่ละกลุ่ม
	2. ช่วยแก้ปัญหาการสอนเสริมที่นักเรียนไม่สามารถแก้ปัญหาเองได้
อภิปรายหลังการสอนเสริม	1. ให้คำปรึกษาแนะนำและร่วมอภิปรายกับนักเรียนผู้สอนเสริม
	2. สร้างขวัญและกำลังใจแก่นักเรียนผู้สอนเสริม

ดังนั้นในการดำเนินการตามรูปแบบ เป็นเวลา 10 สัปดาห์ รวมการสอนเสริม 20 ครั้ง ผู้เขียนจึงได้จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเตรียมก่อนการสอนเสริม และแผนการจัดกิจกรรมการอภิปรายหลังการสอนเสริม ดังนี้

ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริมรายคาบ

1. ศึกษาทบทวนรูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนคือยสัมพันธ์ระดับ
ประถมศึกษา โดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ
2. ศึกษาทบทวน แผนการจัดการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็น
นักเรียน ผู้สอนเสริมในรูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนคือยสัมพันธ์
3. ศึกษาทบทวน แผนระยะยาวในการสอนเสริม วิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความ
เข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
4. จัดทำตารางการจัดการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียน
ผู้สอนเสริม โดยมีเวลาในการฝึกอบรมสัปดาห์ที่ 6 - 7 ของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 (9 ธ.ค.
39 - 20 ธ.ค. 39) รวม 8 ครั้ง ๆ ละ 25 นาที (12.00 - 12.25 น.)
5. จัดทำแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียน
ผู้สอนเสริม รายคาบ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตาราง การจัดการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม

สัปดาห์ที่	ครั้งที่	รายการฝึกอบรม
6-7 ภาคเรียนที่ 2/2539 (9 ธ.ค.39- 20 ธ.ค.39)	1	1. แนะนำแผนระยะยาวในการสอนเสริมวิชาภาษาไทย โดย เน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2
	2 - 7	2. แนะนำแผนระยะยาวในการจัดการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรม นักเรียนก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม
	8	3. การฝึกปฏิบัติการสอนและรับฟังข้อมูลป้อนกลับ 4. การพบปะกันระหว่างนักเรียนผู้สอนเสริมและนักเรียน ผู้เรียนเสริม

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม ภาคจบ

ครั้งที่ 1

- เรื่องที่**
1. แนะนำแผนระยะยาวในการสอนเสริมวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน
  2. แนะนำแผนการจัดกิจกรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 การฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม

- วัตถุประสงค์**
1. นักเรียนสามารถบอกแนวการดำเนินงานการสอนเสริมได้
  2. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดสำคัญในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม

เนื้อหา การสอนเสริม โดยให้นักเรียนที่เรียนชั้นสูงกว่า หรือเรียกว่านักเรียนผู้สอนเสริม ถ่ายทอดวิชาความรู้และทักษะแก่นักเรียนที่เรียนชั้นต่ำกว่าหรือเรียกว่านักเรียนผู้เรียนเสริมนั้นเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระครูของนักเรียนผู้เรียนเสริม ช่วยให้นักเรียนผู้เรียนเสริมมีความรู้และทักษะเพิ่มมากขึ้น และเพื่อให้นักเรียนผู้สอนเสริมมีความมั่นใจในการสอนเสริม นักเรียนผู้สอนเสริมจะได้รับการฝึกอบรมด้านความรู้ในเนื้อหาที่จะสอนเสริม และทักษะที่จะใช้ในการสอนเสริมด้วย สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวการดำเนินงานการสอนเสริมที่ควรให้นักเรียนทราบ ได้แก่

1. แผนระยะยาวในการสอนเสริมวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. แผนระยะยาวในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม

วัตถุประสงค์การฝึกอบรม	เพื่อให้ นักเรียนผู้สอนเสริมมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานของการฝึกอบรม และเตรียมตัวเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม
ผู้เข้ารับการฝึกอบรม	นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สมัครใจรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม
ผู้ให้การฝึกอบรม	1. ครูผู้ดำเนินการของรูปแบบ 2. ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 3. นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ที่เคยรับบทบาทเป็นผู้สอนเสริม
เนื้อหาสาระในการฝึกอบรม	1. แนะนำแผนระยะยาวในการดำเนินการสอนเสริม วิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 2. แนะนำแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม 3. การฝึกปฏิบัติการสอนและรับฟังข้อมูลป้อนกลับ (สามารถศึกษารายละเอียดได้จากภาคผนวกในรูปแบบ)
วิธีดำเนินการฝึกอบรม	1. อธิบาย ประกอบสื่อ - อุปกรณ์ 2. สังเกตการสอนในห้องเรียน 3. อภิปราย และตอบข้อซักถาม 4. แสดงบทบาทสมมติ 5. ฝึกปฏิบัติ
สถานที่ฝึกอบรม	ห้องเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ระยะเวลาในการฝึกอบรม	2 สัปดาห์ ๆ ละ 4 ครั้ง รวม 8 ครั้ง ๆ ละ 25 นาที (12.00 - 12.25 น.)
การประเมินผลของการฝึกอบรม	นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ที่รับการฝึกอบรม ต้องมีเวลาในการฝึกอบรม ไม่นต่ำกว่าร้อยละ 80
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	นักเรียนที่จะรับบทบาทเป็นผู้สอนเสริม มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่จะสอนเสริมและมีทักษะการสอนพร้อมที่จะเป็นผู้สอนเสริมได้

ตาราง การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม

สัปดาห์ที่	คาบที่	รายการฝึกอบรม
6 - 7 ภาคเรียนที่ 2/2539 (9 ธ.ค.39- 20 ธ.ค. 39)	1	1. แนะนำแผนระยะยาวในการสอนเสริมวิชาภาษาไทย เน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
	2 - 7	2. แนะนำแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับ บทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม
	8	3. การฝึกปฏิบัติการสอนและรับฟังข้อมูลป้อนกลับ 4. การพบปะกันระหว่างนักเรียนผู้สอนเสริมและนักเรียน ผู้เรียนเสริม

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม

1. ครูอธิบายแนวการดำเนินงานการสอนเสริมฯ พร้อมทั้งแสดงแผนระยะยาวใน
การสอนเสริม วิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. ครูอธิบาย พร้อมแสดงแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาท
เป็นผู้สอนเสริม
3. ครูให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

สื่อ - อุปกรณ์

1. แผนระยะยาวในการสอนเสริม
2. แผนระยะยาวในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็น
ผู้สอนเสริม

การวัดผล - ประเมินผล สังเกตความตั้งใจเรียน

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียน ก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม รัชดาบ

ครั้งที่ 2 - 7

เรื่องที่ 3. การฝึกปฏิบัติการสอน และรับฟังข้อมูลป้อนกลับ

วัตถุประสงค์ 1. นักเรียนสามารถฝึกปฏิบัติการสอนได้

2. นักเรียนสามารถบอกข้อดีและข้อควรปรับปรุง ในการสอนเสริมของตนเองได้

3. นักเรียนสามารถบอกข้อดีและข้อควรปรับปรุง ในการสอนเสริมของเพื่อนได้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม

1. ครูแสดงตัวอย่างการสอนแต่ละขั้นให้นักเรียนดูพร้อมทั้งนำนักเรียนไปสังเกตการสอนของครูท่านอื่น ๆ ในห้องเรียน

2. นักเรียนจับกลุ่มละ 3-4 คน

3. นักเรียนเลือกหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องที่ต้องการจะฝึกปฏิบัติการสอนเสริม พร้อมทั้งนำเอกสารชุดการสอนเสริมของเรื่องนั้นไปศึกษา และ ฝึกปฏิบัติเอง

4. นักเรียนผลัดเวียนกันแสดงการสอนเสริมเรื่องที่คุณเองเลือก ให้เพื่อนในกลุ่มและครูผู้ดำเนินการใช้รูปแบบได้ดู โดยเลือกฝึกชั้นตอนการสอนครั้งละ 1 ชั้น เช่น ชั้นแนะนำหนังสือ ชั้นกิจกรรม เป็นต้น

5. นักเรียนพูดถึงข้อดี และข้อควรปรับปรุงในการสอนเสริมของตนเอง

6. นักเรียนฟังเพื่อนในกลุ่ม และครู พูดถึงข้อดีและข้อควรปรับปรุงในการสอนเสริมของตนเอง

สื่อ - อุปกรณ์ หนังสืออ่านเพิ่มเติม และเอกสารชุดการสอนเสริม

การวัดผล - ประเมินผล 1. สังเกตความตั้งใจและตรวจสอบความถูกต้องในการฝึกปฏิบัติ

การสอนเสริม

2. ตรวจสอบความถูกต้องในการวิพากษ์วิจารณ์การสอนเสริมของ

ตนเองและการสอนเสริมของเพื่อน

หมายเหตุ ในการให้ข้อคิด วิพากษ์วิจารณ์ และคำติชมการฝึกปฏิบัติการสอนเสริมของนักเรียน

ผู้สอนเสริม ครูผู้ดำเนินการใช้รูปแบบ ควรศึกษาข้อความรู้เกี่ยวกับทักษะการสอน เสริมที่ได้เสนอ

แนะไว้ในเอกสารประกอบรูปแบบ ด้วย

แผนการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียน ก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม ราชอาณาจักร

ครั้งที่ 8

เรื่องที่ 4. การพบปะกันระหว่างนักเรียนผู้สอนเสริมและนักเรียนผู้เรียนเสริม
วัตถุประสงค์ นักเรียนผู้สอนเสริมและนักเรียนผู้เรียนเสริมได้พบ และทำความรู้จักซึ่งกัน
และกัน

ขั้นตอนการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรม

1. นักเรียนผู้สอนเสริมและนักเรียนผู้เรียนเสริมทุกคนเขียนชื่อตนเองในกระดาษ
แล้วกลัดติดที่หน้าอกเสื้อ
2. ครูแนะนำว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คือผู้ที่รับบทบาทเป็นผู้สอน
เสริม แล้วให้นักเรียนผู้สอนเสริมแต่ละคนแนะนำตนเอง
3. ครูแนะนำว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คือ ผู้ที่จะเรียนเสริม แล้วให้
นักเรียนผู้เรียนเสริมแต่ละคนแนะนำตนเอง
4. ให้นักเรียนผู้เรียนเสริมจับกลุ่มละ 3 คนแล้วปรึกษากันว่าต้องการเรียนเสริม
กับใคร แล้วเขียนชื่อนักเรียนผู้สอนเสริมที่ตนอยากเรียนด้วย 3 คน เรียงตาม
ลำดับ แล้วส่งให้ครู
5. ให้นักเรียนผู้สอนเสริม เขียนชื่อกลุ่มนักเรียนผู้เรียนเสริมที่ตนอยากสอน
3 กลุ่ม เรียงตามลำดับ แล้วส่งให้ครู
6. ครูสรุปว่า หลังจากที่นักเรียนได้ทำความรู้จักกัน และเลือกซึ่งกันและกันแล้ว
ครั้งต่อไปครูจะแจ้งผลการเลือกให้ทราบและจะเริ่มดำเนินการสอนเสริม

สื่อ - อุปกรณ์ กระดาษเขียนชื่อตัว / ชื่อกลุ่ม ปากกา

การวัดผล - ประเมินผล สังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรม

ขั้นตอนการจัดทำและแผนการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรม
เพื่อเสริมความพร้อมนักเรียนผู้เรียนเสริม ราชอาณาจักร

1. ศึกษาทบทวนรูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนด้วยสัมฤทธิ์ระดับประถมศึกษา
โดยใช้เทคนิคการสนเสริมเพื่อนต่างระดับ
2. ศึกษาทบทวน แผนการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อเสริมความพร้อมนักเรียน ผู้เรียนเสริมใน
รูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนด้วยสัมฤทธิ์ฯ
3. ศึกษาทบทวน แผนระยะยาวในการสอนเสริม วิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจใน
การอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

4. จัดทำตารางการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนผู้เรียนเสริม โดยมีเวลาในการฝึกอบรม 4 ครั้ง ๆ ละ 25 นาที (08.00-08.25 น.)

5. จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนผู้เรียนเสริมรายคาบ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตาราง การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียน

สัปดาห์ที่	ครั้งที่	รายการฝึกอบรม
7 เรียนที่ 2/2539 (16 ธ.ค.39- 20 ธ.ค.39)	1	1. แนะนำแผนระยะยาวในการสอนเสริมวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
	2	2. แนะนำแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนผู้เรียนเสริม
	3	3. ประโยชน์ของการเรียนเสริม
	4	4. การปฏิบัติตัวในการเรียนเสริม
		5. การทบทวนระหว่างนักเรียนผู้สอนเสริมและนักเรียนผู้เรียน

หมายเหตุ รายการฝึกอบรมครั้งที่ 4 ใช้วันและเวลาช่วงเดียวกับกิจกรรมฝึกอบรมนักเรียนผู้สอนเสริม (12.00-12.25 น.)

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนผู้เรียนเสริม รายคาบ

ครั้งที่ 1

เรื่อง 1. แนะนำแผนระยะยาวในการสอนเสริมวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2. แนะนำแผนการจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนผู้เรียนเสริม

วัตถุประสงค์ 1. นักเรียนสามารถบอกแนวการดำเนินงานการสอนเสริมได้

2. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดสำคัญในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนผู้เรียนเสริมได้

เนื้อหา การสอนเสริมโดยให้นักเรียนที่เรียนชั้นสูงกว่า หรือเรียกว่านักเรียนผู้สอนเสริม ถ่ายทอดวิชาความรู้และทักษะแก่นักเรียนที่เรียนชั้นต่ำกว่า หรือเรียกว่านักเรียนผู้เรียนเสริมนั้น มีแนวการดำเนินงานที่ควรให้นักเรียนทราบ ได้แก่

1. แผนระยะยาวในการสอนเสริมวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. แผนระยะยาวในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนผู้เรียนเสริม

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้เรียนเสริม

วัตถุประสงค์การฝึกอบรม เพื่อให้นักเรียนผู้เรียนเสริมมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานของการฝึกอบรมและได้เตรียมความพร้อมเพื่อเป็นนักเรียนผู้เรียนเสริม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ ในช่วงร้อยละ 30-39 และสมัครใจที่จะเป็นนักเรียนผู้เรียนเสริม

ผู้ให้การฝึกอบรม 1. ครูผู้ดำเนินการของรูปแบบฯ
2. นักเรียนที่เคยเป็นผู้เรียนเสริม

เนื้อหาสาระในการฝึกอบรม

1. แนะนำแผนระยะยาวในการสอนเสริมวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. แนะนำแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนผู้เรียนเสริม
3. ประโยชน์ของการเรียนเสริม
4. การปฏิบัติตัวในการเรียนเสริม
5. การพบปะกันระหว่างนักเรียนผู้สอนเสริม และนักเรียนผู้เรียนเสริม

วิธีดำเนินการฝึกอบรม 1. อธิบาย ประกอบสื่อ - อุปกรณ์
2. อภิปรายและตอบข้อซักถาม

สถานที่ฝึกอบรม ห้องเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ระยะเวลาในการฝึกอบรม 4 ครั้ง ๆ ละ 25 นาที (08.00 - 08.25 น.)

การประเมินผลการฝึกอบรม นักเรียนผู้เรียนเสริมต้องมีเวลาในการเข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ   นักเรียนผู้เรียนเสริมมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานของ
รูปแบบในส่วนที่ตนเองเกี่ยวข้อง

ตาราง การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียน

สัปดาห์ที่	ครั้งที่	รายการฝึกอบรม
7 เรียนที่ 2/2539 (16 ธ.ค.39- 20 ธ.ค.39)	1	1. แนะนำแผนระยะยาวในการสอนเสริมวิชาภาษาไทย โดย เน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2
	2	2. แนะนำแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อเตรียม ความพร้อมนักเรียนผู้เรียนเสริม
	3	3. ประโยชน์ของการเรียนเสริม
	4	4. การปฏิบัติตัวในการเรียนเสริม
		5. การพบปะกันระหว่างนักเรียนผู้สอนเสริมและ นักเรียนผู้เรียน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม

1. ครูอธิบายแนวการดำเนินงานการสอนเสริม พร้อมทั้งแสดงแผนระยะยาวใน
การสอนเสริม วิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. ครูอธิบาย พร้อมแสดงแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อม
นักเรียนผู้เรียนเสริม
3. ครูให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

สื่อ - อุปกรณ์ 1. แผนระยะยาวในการสอนเสริม

2. แผนระยะยาวในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียน
ผู้เรียนเสริม

การวัดผล - ประเมินผล สังเกตความตั้งใจเรียน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนผู้เรียนเสริม

ครั้งที่ 2

เรื่องที่ 3. ประโยชน์ของการเรียนเสริม

วัตถุประสงค์ นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการเรียนเสริมได้

เนื้อหา การเรียนเสริม ก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนผู้เรียนเสริมหลายประการ ได้แก่

1. ได้ซักถามข้อสงสัย ตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนของตนเอง
2. ได้ทบทวนความรู้
3. ได้เรียนรู้ทักษะและฝึกปฏิบัติ
4. ได้เรียนรู้ทักษะและฝึกปฏิบัติ
5. มีแรงจูงใจและสนุกสนานกับการเรียนเสริม
6. เกิดความมั่นใจว่าตนเองสามารถเข้าใจบทเรียนได้ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน
7. กล้านแสดงออก กล้าซักถาม มีทักษะการสื่อสารและทักษะการปฏิบัติสัมพันธ์กับผู้อื่นมากขึ้น

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูซักถามหัวเรื่องที่นักเรียนได้เรียนผ่านมาในวันนี้ ในวิชาภาษาไทย
2. ครูซักถาม เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เรียน ซึ่งจะมีบางคำถามที่นักเรียนตอบไม่ได้
3. ครูอธิบายคำตอบที่ครูถามแล้วนักเรียนตอบไม่ได้
4. ครูให้นักเรียนฝึกทักษะบางอย่างเพิ่มเติมจากที่เรียนผ่านมาในวันนี้
5. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม หรือ เกมแข่งขัน ที่เน้นเนื้อหาและความสนุกสนาน และสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่เรียน
6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่าการเรียนที่ครูสอนวันนี้ เป็นบทเรียนที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว แต่เมื่อครูนำเสนอใหม่ นักเรียนได้ทบทวนความรู้ ซักถามข้อสงสัยที่ไม่ได้ถามในห้องเรียน ได้ฝึกปฏิบัติทักษะและกิจกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์กับนักเรียนเองเช่นเดียวกับการเรียนเสริมที่นักเรียนกำลังจะได้เรียนต่อไป

สื่อ - อุปกรณ์ 1. หนังสือเรียน

2. เกม หรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่เรียน

การวัดผล - ประเมินผล 1. สังเกต ความตั้งใจเรียน

2. ตรวจสอบความถูกต้องในการตอบคำถามของนักเรียนในการสอนเสริม

แผนการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนผู้เรียนเสริม ราชอาณาจักร

ครั้งที่ 3

เรื่องที่ 4. การปฏิบัติตัวในการเรียนเสริม

วัตถุประสงค์ นักเรียนสามารถบอกแนวทางการปฏิบัติตัวในการเรียนเสริมได้

ความคิดรวบยอด นักเรียนควรเรียนเสริมด้วยความตั้งใจ ให้ความเคารพนับถือ เชื่อฟังนักเรียน
สอนเสริมมีมารยาทในการพูดและฟัง เช่นเดียวกับที่เรียนกับครู เนื้อหาการ

ปฏิบัติตัวในการเรียนเสริม

ในการเรียนเสริมนั้นถึงแม้ว่านักเรียนผู้สอนเสริมจะเป็นนักเรียนเช่นเดียวกับผู้เรียนแต่เมื่อนักเรียนผู้สอนเสริมได้เสียสละเวลาในการเตรียมการสอนเสริม และใช้ความมานะพยายามในการสอนเสริม เพื่อช่วยให้นักเรียนผู้เรียนเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น นักเรียนผู้เรียนควรตอบแทนความเสียสละของนักเรียนผู้สอนด้วยการเรียนเสริมด้วยความตั้งใจ เคารพนับถือ เชื่อฟังนักเรียนผู้สอนเสริม มีมารยาทในการพูด ฟังเช่นเดียวกับที่เรียนกับครู แต่ขณะเดียวกัน นักเรียนผู้เรียนสามารถซักถามข้อสงสัยในบทเรียนและฝึกปฏิบัติทักษะต่าง ๆ ด้านเรียนกับนักเรียนผู้สอนเสริมได้อย่างเต็มที่

ขั้นตอนการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรม

1. ครูอาสาสมัคร 2 คน ให้อาสาสมัครนอกห้องเรียน
2. ครูตระเตรียมกับนักเรียนในห้องเรียนว่าจะให้อาสาสมัครมาสอนนักเรียนเรื่อง การบวกจำนวนไม่เกิน 100 ขอให้นักเรียนช่วยกันแสดงบทบาทใน 2 สถานการณ์แรกเมื่ออาสาสมัครเริ่มสอน ให้นักเรียนแสดงความสนใจ กระตือรือร้น ซักถามแสดงความเป็นมิตรและตั้งใจเรียนในสถานการณ์ที่สอง เมื่ออาสาสมัครเริ่มสอน ให้นักเรียนแสดงความไม่ตั้งใจเรียน พูดคุยกันเองถูกออกจากที่นั่ง หยิบหนังสืออื่น ๆ มาอ่าน
3. ครูให้อาสาสมัครเข้ามาในห้องทีละคน เมื่ออาสาสมัครคนที่ 1 สอนจบให้นั่งอยู่ในห้องแล้วให้อาสาสมัครคนที่ 2 สอนจนจบ
4. ครูถามความรู้สึกของอาสาสมัครทีละคน และจดคำตอบไว้บนกระดานดำ
5. ครูถามนักเรียน ถึงปฏิกริยาต่าง ๆ ของอาสาสมัครที่สังเกตเห็น และจดคำตอบไว้บนกระดานดำ
6. ครูให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นจากคำตอบที่จดไว้บนกระดานดำ โดยใช้แนวคำถาม ต่อไปนี้
  - ก. เหตุใดอาสาสมัครคนที่ 1 และ 2 จึงแสดงความรู้สึกเช่นนั้น
  - ข. ถ้าให้นักเรียนเป็นอาสาสมัคร นักเรียนจะเลือกผู้เรียนในสถานการณ์ 1 หรือ 2 เพราะเหตุใด

- ค. การกระทำของผู้เรียนทั้ง 2 สถานการณ์ มีผลอย่างไร
- ง. นักเรียนควรปฏิบัติตัวอย่างไรในการเรียนเสริม เพราะเหตุใด

ชื่อ - อนุกรมน์ -----

- การวัดผล - ประเมินผล
1. สังเกตความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม
  2. ตรวจสอบความถูกต้อง ในการตอบคำถามของนักเรียน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนผู้เรียนเสริมรายคาบ

ครั้งที่ 4

เรื่องที่ 5. การพบปะกันระหว่างนักเรียนผู้สอนเสริมและนักเรียนผู้เรียนเสริม

วัตถุประสงค์ นักเรียนผู้สอนเสริมและนักเรียนผู้เรียนเสริม ได้พบและทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนผู้สอนเสริมและนักเรียนผู้เรียนเสริมทุกคนเขียนชื่อตนเองลงในกระดาษแล้วกลัดติดที่อกเสื้อ
2. ครูแนะนำว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คือผู้ที่จะมีบทบาทเป็นผู้สอนเสริม แล้วให้นักเรียนผู้สอนเสริมแต่ละคนแนะนำตนเอง
3. ครูแนะนำว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คือผู้ที่จะเป็นผู้เรียนเสริม แล้วให้นักเรียนผู้เรียนเสริมแต่ละคนแนะนำตนเอง
4. ให้นักเรียนผู้เรียนเสริมจับกลุ่มละ 3 คน แล้วปรึกษากันว่าต้องการเรียนเสริมกับใคร แล้วเขียนชื่อนักเรียนผู้สอนเสริมที่ตนเองอยากเรียนด้วย 3 คนเรียงตามลำดับแล้วส่งครู
5. ให้นักเรียนผู้สอนเสริมเขียนชื่อนักเรียนผู้สอนเสริมที่ตนเองอยากเรียนด้วย 3 คนเรียงตามลำดับแล้วส่งครู
6. ครูสรุปว่าหลังจากที่นักเรียนได้ทำความเข้าใจกัน และเลือกซึ่งกันและกันแล้วคาบต่อไปครูจะแจ้งผลการเลือกให้ทราบและจะเริ่มดำเนินการสอนเสริม

ชื่อ - อนุกรมน์ -----กระดาษเขียนชื่อตัว/ ชื่อกลุ่ม ปากกา-----

- การวัดผล - ประเมินผล
1. สังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
  2. ตรวจสอบความถูกต้อง ในการตอบคำถามของนักเรียน

การดำเนินการใช้รูปแบบ

เมื่อได้กำหนดรายละเอียดการดำเนินการใช้รูปแบบและจัดทำ

แผนระยะยาวและใบกำกับการสอนเสริมรายคาบ

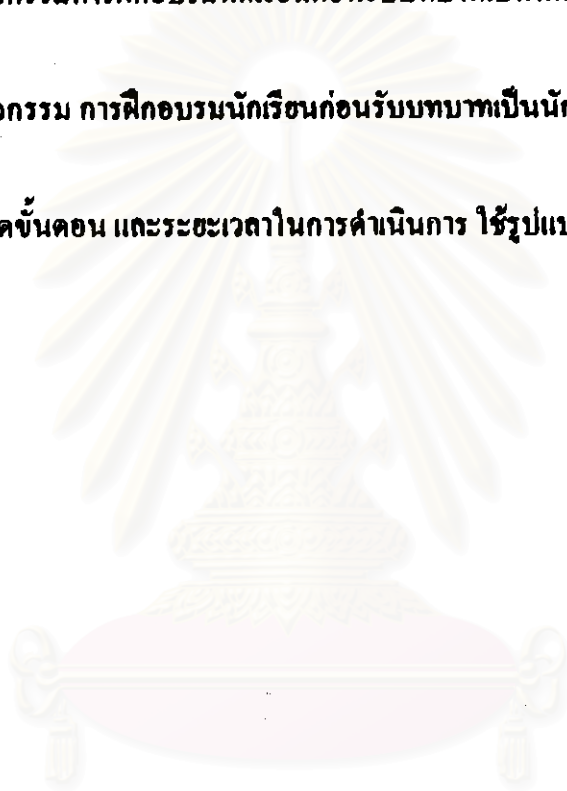
แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม

รายคาบ

แผนการจัดกิจกรรม การฝึกอบรมนักเรียนก่อนรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้เรียนเสริม

รายคาบ

ต่อจากนั้นจึงได้กำหนดขั้นตอน และระยะเวลาในการดำเนินการ ใช้รูปแบบดังแสดงใน
ตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตาราง แสดงขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการใช้รูปแบบ จะเห็นว่าใน
ขั้นตอนการดำเนินการที่ 3 ขั้นตอนเตรียม มีกิจกรรม 4 กิจกรรม กิจกรรมหมุนเวียนกัน ได้แก่
กิจกรรมเตรียมก่อนสอนเสริม กิจกรรมสอนเสริม กิจกรรมอภิปรายหลังสอนเสริมและกิจกรรม
อภิปรายหลังสอนเสริมและเตรียมก่อนสอนเสริม ซึ่งแต่ละกิจกรรมมีแนวการจัดกิจกรรมและแผน
การจัดกิจกรรมรายคาบดังนี้

กิจกรรมเตรียมก่อนสอนเสริม เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเตรียมก่อนการสอนเสริมแต่ละ
ครั้ง ครูมีบทบาทหน้าที่ในการวิพากษ์วิจารณ์การฝึกปฏิบัติการสอนเสริมให้คำปรึกษาแนะนำแก่นัก
เรียนผู้สอนเสริม และสร้างขวัญกำลังใจแก่นักเรียนผู้สอนเสริม โดยในการดำเนินการใช้รูปแบบ
ครั้งนี้ ได้กำหนดให้วิชาภาษาไทยโดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
เป็นสื่อในการดำเนินการใช้รูปแบบ ซึ่งได้คัดเลือกหนังสืออ่านเพิ่มเติมและนำมาจัดทำแผนระยะ
ยาวในการสอนเสริม และใบกำกับการสอนเสริมฯ ดังที่เสนอไปแล้ว โดยในการสอนเสริมหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมแต่ละเล่ม ได้กำหนดขั้นตอนการสอนเสริมไว้ในใบกำกับการสอนเสริม 6 ขั้นตอนด้วย
กัน ซึ่งกำหนดให้สอนเสริมหนังสืออ่านเพิ่มเติมแต่ละเล่มในเวลา 2 ครั้ง ๆ ละ 25 นาที ดังนั้นกิจ
กรรมเตรียมก่อนการสอนเสริมจึงแบ่งเป็น 2 ช่วง ได้แก่

1. กิจกรรมเตรียมก่อนการสอนเสริม ครั้งแรกของหนังสือแต่ละเล่ม (ครั้งที่ 1, 3, 5, 7)
2. กิจกรรมเตรียมก่อนการสอนเสริม ครั้งที่สองของหนังสือแต่ละเล่ม (ครั้งที่ 2, 4, 6)

ดังแสดงแผนการจัดกิจกรรมเตรียมก่อนการสอนเสริมทั้ง 2 ช่วง ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดกิจกรรมการเตรียมก่อนการสอนเสริม

ข้อสังเกตในการสอนเสริม

นักเรียนผู้สอนเสริมแต่ละคนจะมีความสามารถปฏิบัติการสอนเสริมได้อย่างชำนาญในแต่ละชั้น ของหนังสือแต่ละเรื่องต่าง ๆ กัน ก่อนจะเริ่มสอนเสริมกับนักเรียนผู้เรียนเสริม จึงควรให้นักเรียนผู้สอนเสริมได้ฝึกปฏิบัติการสอนเสริมกับนักเรียนผู้สอนเสริมด้วยตนเองซ้ำอีกครั้งใน ชั้นที่คนปฏิบัติได้คือน้อยที่สุด เพื่อให้กลุ่มนักเรียนผู้สอนเสริมด้วยตนเองและครู ได้ให้ข้อมูลป้อนกลับ และเสนอแนะวิธีการที่จะทำให้นักเรียน ผู้สอนเสริมสามารถปฏิบัติการสอนเสริมในชั้นนั้น ๆ ได้อย่างมั่นใจ มีความแม่นยำและปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้น

กิจกรรมการเตรียมก่อนการสอนเสริมครั้งแรกของหนังสือแต่ละเล่ม (ครั้งที่ 1, 3, 5, 7)

(23 ธ.ค. 39 และ 7, 15, 24 ม.ค. 40)

(เวลา 25 นาที)

วัตถุประสงค์

นักเรียนผู้สอนเสริมได้ทบทวน ชั้นการสอนเสริมทั้ง 6 ชั้นในใบกำกับการสอนเสริมของเรื่องที่จะสอนเสริม

ความคิดรวบยอด

การฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ จะทำให้ผู้ฝึกเกิดความแม่นยำและสามารถปฏิบัติเองได้ดีกว่าเดิม

เนื้อหา

การสอนเสริมวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมตามขอบข่ายทักษะการอ่าน ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด โดยในการสอนเสริมหนังสืออ่านเพิ่มเติมแต่ละเล่ม มีชั้นการสอนเสริมดังนี้

- 1) แนะนำหนังสือ
- 2) อ่านนำ-อ่านตาม
- 3) อ่านเอง
- 4) ตอบคำถาม
- 5) กิจกรรมประกอบบัตรคำ
- 6) กิจกรรมพิเศษ

กิจกรรมการเตรียมก่อนการสอนเสริม

1. ให้นักเรียนผู้สอนเสริมจับกลุ่มละ 3 คน
2. ให้นักเรียนผู้สอนเสริมอ่านขั้นการสอนทั้ง 6 ชั้นในใบกำกับการสอนเสริมของเรื่องที่จะสอนเสริมในใจ เพื่อทบทวน
3. ให้นักเรียนผู้สอนเสริมพิจารณาว่า ขั้นการสอนเสริมใดใน 6 ชั้น เป็นขั้นที่ตนคิดว่า จะปฏิบัติได้คืบหน้าที่สุด
4. ให้นักเรียนผู้สอนเสริมในกลุ่ม 3 คน ผลัดเวียนกัน ฝึกปฏิบัติการสอนเสริมในขั้นที่เลือกจากข้อ 3 และให้นักเรียนผู้สอนเสริมแต่ละคนให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกัน โดยมีครูคอยสังเกต และให้ข้อเสนอแนะด้วย

สื่อ-อุปกรณ์

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่นักเรียนผู้สอนเสริมใช้สอนเสริม
2. ใบกำกับการสอนเสริม และสื่อ-อุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกันของหนังสืออ่านเพิ่มเติมแต่ละเรื่อง

การวัดผล-ประเมินผล

1. สังเกตการฝึกปฏิบัติการสอนเสริมของนักเรียน
2. ตรวจสอบคำตอบ ข้อเสนอแนะในการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่เพื่อนในกลุ่ม

ข้อสังเกตในการสอนเสริม

หนังสืออ่านเพิ่มเติมบางเรื่อง เนื้อหาสั้นทำให้อาจจะสอนครบทุกชั้นก่อนเวลา 2 ครั้ง (ครั้งละ 25 นาที) และหนังสืออ่านเพิ่มเติมบางเรื่องเนื้อหายาวทำให้อาจจะสอนไม่ครบทุกชั้นในเวลา 2 ครั้ง จึงควรมีวิธีการที่จะทำให้นักเรียนผู้สอนเสริมสามารถสอนเสริมหนังสืออ่านเพิ่มเติมให้แก่ นักเรียนผู้เรียนเสริมได้พอดีในเวลา 2 คาบ

กิจกรรมในการเตรียมก่อนการตอนเสริมครั้งที่สองของหนังสือแต่ละเล่ม (ครั้งที่ 2, 4, 6)
(26 ธ.ค. 39 และ 10, 21 ม.ค. 40) (เวลา 25 นาที)

วัตถุประสงค์

เพื่อเสนอแนะกิจกรรมเพิ่มเติมสำหรับหนังสืออ่านเพิ่มเติมบางเรื่องที่มีเนื้อหาสั้น และ
เสนอแนะแนวทางการตอนเสริมสำหรับหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีเนื้อหายาว

ความคิดรวบยอด

หนังสืออ่านเพิ่มเติมแต่ละเรื่องมีเนื้อหาสั้นหรือยาวต่างกัน ผู้ตอนเสริมจึงควรปรับ
กิจกรรมให้พอดีกับเวลา 2 ครั้งที่ได้กำหนดไว้

เนื้อหา

หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีเนื้อหาสั้น ซึ่งอาจจะตอนเสริมเสร็จก่อนเวลา 2 คาบ ควรให้
นักเรียนผู้เรียนเสริมได้ฝึกเพิ่มเติม เช่น ให้นักเรียนผู้เรียนเสริมอ่านเรื่องเองซ้ำอีกครั้ง ให้นักเรียน
ผู้เรียนเสริมวาดรูปตามรูปในหนังสือ ให้ช่วยกันแต่งตอนจบของเรื่องเสียใหม่ ให้ช่วยกันวิจารณ์
ตัวละครในเรื่องว่า ชอบหรือไม่ ไม่ชอบควใดเพราะเหตุใด หรือให้ช่วยกันคิดหาคำตอบของ
คำถาม ที่นักเรียนผู้ตอนเสริมถามไปแล้วซ้ำอีกครั้งหนึ่งว่าอยู่ส่วนใดของเรื่องและเพราะเหตุใดจึง
ตอบเช่นนั้น เป็นต้น

หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีเนื้อหายาว ซึ่งอาจจะตอนเสริมไม่เสร็จในเวลา 2 ครั้ง ควร
ให้นักเรียนผู้ตอนเสริมใช้วิธีการเล่าเรื่องประกอบภาพ มากกว่าการอ่านตัวหนังสือทุกตัว ทุกหน้า
โดยนักเรียนผู้ตอนเสริมต้องอ่านเรื่องและจำได้อย่างแม่นยำ จนสามารถเล่าเรื่องตามภาพได้

กิจกรรมการเตรียมก่อนการตอนเสริม

1. ให้นักเรียนผู้ตอนเสริมจับกลุ่มละ 3 คน
2. ให้นักเรียนผู้ตอนเสริมผลัดเวียนกันบอกว่าตนเองตอนเสริมถึงขั้นตอนใดใน
ใบกำกับการตอนเสริม
3. ครูและนักเรียนผู้ตอนเสริมในกลุ่ม 3 คน ช่วยกันพิจารณาว่า นักเรียนผู้ตอนเสริม
คนใดน่าจะตอนเสริมเสร็จก่อนเวลา และนักเรียนผู้ตอนเสริมคนใดน่าจะตอนเสริมไม่ทันเวลา

4. ครูเสนอแนะกิจกรรมเพิ่มเติม สำหรับหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีเนื้อหาสั้น และ คาดว่านักเรียนผู้สอนเสริมจะสอนเสริมเสร็จก่อนเวลา ซึ่ง ได้แก่ การให้นักเรียนผู้เรียนเสริมอ่าน เรื่องเองซ้ำอีกครั้ง การวาด-รูปตามรูปในหนังสือ, การช่วยกันแต่งตอนจบของเรื่องเสียใหม่ การวิจารณ์ตัวละครในเรื่องว่าชอบหรือไม่ชอบตัวใดเพราะเหตุใด, การอธิบายวิธีคิดหาคำตอบของ คำถามที่นักเรียนผู้สอนเสริมเป็นผู้ถาม

5. ครูเสนอแนะแนวทางการสอนเสริม สำหรับหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีเนื้อหายาวว่า ให้นักเรียนผู้สอนเสริมใช้วิธีเล่าเรื่องประกอบภาพในหนังสือ และเลือกอ่านเรื่องเฉพาะบางหน้าเท่านั้น เมื่อถึงขั้นตอนที่ให้นักเรียนผู้เรียนเสริมอ่านเรื่องเองก็ให้เล่าเรื่องตามภาพประกอบที่มีอยู่ โดย นักเรียนผู้สอนเสริมต้องอ่านเรื่องมาก่อนและจำเรื่องได้แม่นยำ เมื่อนักเรียนผู้เรียนเสริมเล่าเรื่องข้าม ตอนสำคัญไป นักเรียน ผู้สอนเสริมต้องท้วงติงให้เด่นเรื่องให้ถูกต้องได้

6. ให้นักเรียนผู้สอนเสริมพิจารณาว่า เรื่องที่ตนสอนเสริมควรเพิ่มกิจกรรมใด หรือ ใช้แนวทางการเล่าเรื่องประกอบภาพ เพื่อให้สอนเสริมได้พอดีในเวลา 2 ครั้ง

7. นักเรียนผู้สอนเสริมในกลุ่ม 3 คน พัดคิดเวียนกันฝึกปฏิบัติการสอนเสริมในกิจกรรม ที่เลือกจากข้อ 4 หรือข้อ 5 และให้นักเรียนผู้สอนเสริมแต่ละคน ให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกัน โดยมีครูคอยสังเกตและให้ข้อเสนอแนะด้วย

สื่อ-อุปกรณ์

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่นักเรียนผู้สอนเสริมใช้สอนเสริม
2. ใบกำกับการสอนเสริม และสื่อ-อุปกรณ์ที่ใช้คู่กันของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

แต่ละเรื่อง

การวัดผล-ประเมินผล

1. สังเกตการฝึกปฏิบัติการสอนเสริมของนักเรียนผู้สอนเสริม
2. ตรวจสอบคำตอบ ข้อเสนอแนะในการ ให้ข้อมูลป้อนกลับแก่เพื่อนในกลุ่ม

กิจกรรมสอนเสริม เป็นกิจกรรมที่นักเรียนผู้สอนเสริม ดำเนินการสอนเสริมหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องที่นักเรียนผู้สอนเสริม และนักเรียนผู้เรียนเสริมร่วมกันคัดเลือก 1 เล่ม (หนังสืออ่านเพิ่มเติม 1 เล่ม ใช้เวลาสอน 2 ครั้ง ๆ ละ 25 นาที) จากหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ครูผู้ดำเนินการใช้รูปแบบได้ คัดเลือกไว้ 24 เล่ม โดยในการสอนเสริมนั้น นักเรียนผู้สอนเสริมดำเนินการสอนเสริมหนังสืออ่านเพิ่มเติมแต่ละเล่มตามขั้นตอนการสอนเสริมในใบกำกับการสอนเสริมที่ได้นำเสนอไปแล้ว อนึ่งเมื่อนักเรียนผู้สอนเสริมได้ดำเนินการสอนเสริมเสร็จสิ้นในแต่ละครั้ง นักเรียนผู้สอนเสริมจะใช้เวลา 3-5 นาทีบันทึกข้อสังเกต ข้อบกพร่อง และปัญหาของการสอนเสริมส่งให้ครูผู้ดำเนินการด้วย

กิจกรรมอภิปรายหลังสอนเสริม เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนผู้สอนเสริมได้อภิปรายปัญหา อุปสรรค และร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรคในการสอนเสริม ครั้งต่อ ๆ ไป อีกทั้งเป็นกิจกรรมที่จะครูผู้ดำเนินการใช้รูปแบบให้ข้อมูลป้อนกลับ สร้างความเชื่อมั่นสร้างขวัญและกำลังใจในการสอนเสริมให้แก่ นักเรียนผู้สอนเสริม โดยในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ครูผู้ดำเนินการใช้รูปแบบจะสรุปปัญหา อุปสรรคในการสอนเสริมจากบันทึกการสังเกตการสอนเสริมที่ตนเอง ได้จดไว้และสรุปปัญหา อุปสรรคในการสอนเสริมจากบันทึกของนักเรียนผู้สอนเสริมทุกคน จากนั้นจึงวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคที่เป็นปัญหาของนักเรียนผู้สอนเสริมส่วนใหญ่ และควรรีบดำเนินการก่อนมาจัดหามาแผนการจัดกิจกรรมการอภิปรายหลัง การสอนเสริมแต่ละครั้ง ซึ่งจะเป็แผนฯที่จัดทำวันต่อวัน โดยในการจัดกิจกรรมการอภิปรายแต่ละครั้งจะมีขั้นตอนหลัก ๆ ในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. ให้นักเรียนผู้สอนเสริมแต่ละคน อ่านบันทึกในการสอนเสริมที่เขียนไว้หลังการสอนเสริมให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง
2. นักเรียนผู้สอนเสริมและครู อภิปราย เสนอแนะวิธีแก้ปัญห (ถ้ามี) หลาย ๆ วิธี
3. ครูแสดงบทบาทสมมติการสอนเสริมที่ได้วิเคราะห์ว่าเป็นปัญหา อุปสรรคของนักเรียนผู้สอนเสริมส่วนใหญ่
4. นักเรียนผู้สอนเสริมช่วยกันวิพากษ์วิจารณ์ และเสนอแนะแนวทางแก้ไข
5. ครูให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ

ดังแสดงรายการกิจกรรมการอภิปรายหลังการสอนเสริมครั้งที่ 1-20 และตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการอภิปรายหลังการสอนเสริม ครั้งที่ 1 ดังนี้

ครั้งที่	รายการกิจกรรมการอภิปรายหลังการสอนเสริม
1	การจัดถือหนังสือ และการชี้ชวนดูรูปภาพในหนังสือ
2	ขั้นการสอนอ่านนำ-อ่านตาม (1)
3	การเฝ้าความสนใจ
4	การเสริมกำลังใจ
5	การเฝ้าความสนใจของนักเรียนผู้เรียนเสริมไม่ให้สนใจกลุ่มอื่น
6	การเล่าเรื่องจากภาพ (1)
7	การอธิบายก่อนการดำเนินกิจกรรมประกอบบัตรคำ
8	การทบทวน และฝึกปฏิบัติขั้นการสอนอ่านนำ-อ่านตาม (2)
9	การใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนผู้เรียนเสริมตอบคำถาม ในขั้นถาม-ตอบ (1)
10	การฝึกอ่านออกเสียงเรื่องที่จะสอนเสริม
11	การเล่าเรื่องจากภาพ (2)
12	ประโยชน์ของการรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม
13	การฝึกฟังและให้คำแนะนำ เมื่อให้นักเรียนผู้เรียนเสริมเล่าเรื่องจากภาพ (1)
14	การฝึกฟังและให้คำแนะนำ เมื่อให้นักเรียนผู้เรียนเสริมเล่าเรื่องจากภาพ (2)
15	การเรียกความสนใจของนักเรียนผู้เรียนเสริม
16	การใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนผู้เรียนเสริมตอบคำถาม ในขั้นถาม-ตอบ (2)
17	การฝึกฟังและแก้ไขคำผิด เมื่อให้นักเรียนผู้เรียนเสริมอ่านเอง
18	การนำความรู้ด้านการสอนเสริมมาใช้อย่างผสมผสาน (1)
19	การนำความรู้ด้านการสอนเสริมมาใช้อย่างผสมผสาน (2)
20	การปรับปรุงการสอนเสริม

แผนการจัดกิจกรรมการอภิปราย หลังการสอนเสริม

สรุปบันทึกในการสอนเสริม ครั้งที่ 1 (24 ธ.ค. 39)

สรุปจากบันทึกของครู	สรุปจากบันทึกของนักเรียนผู้สอนเสริม
1. นักเรียนผู้สอนเสริมถือหนังสือให้นักเรียนผู้เรียนเสริมเห็นได้ไม่ทั่วถึง 2. นักเรียนผู้สอนเสริมไม่ค่อยชี้ชวนให้นักเรียนผู้เรียนเสริมดูรูปในหนังสือ	1. นักเรียนผู้เรียนเสริมมาช้า 2. นักเรียนผู้เรียนเสริมอ่านผิด 3. นักเรียนผู้เรียนเสริมพูดมาก 4. นักเรียนผู้เรียนเสริมเชื่อฟังดี 5. นักเรียนผู้เรียนเสริมมองกลุ่มอื่น 6. นักเรียนผู้เรียนเสริมคือ บอกไม่เชื่อ

กิจกรรมการอภิปรายหลังการสอนเสริมครั้งที่ 1

เน้นเรื่องการจับถือหนังสือและการชี้ชวนดูรูปภาพในหนังสือ

(25 ธ.ค. 39)

(เวลา 25 นาที)

วัตถุประสงค์

นักเรียนผู้สอนเสริมสามารถบอกวิธีการและฝึกปฏิบัติ การจับถือหนังสืออย่างถูกต้อง และการชี้ชวนดูรูปภาพในหนังสือ

ความคิดรวบยอด

การจับถือหนังสือให้นักเรียนเสริมมองเห็นได้ทั่วถึง และการชี้ชวนนักเรียนผู้เรียนเสริมดูรูปภาพในหนังสือทำให้นักเรียนผู้เรียนเสริมสนใจในการอ่านหนังสือเล่มนั้น

เนื้อหา

การจับถือหนังสือในการสอนอ่านที่ให้ผู้อ่าน อ่านจากหนังสือเล่มเดียวกัน ต้องให้ผู้อ่านมองเห็นหนังสือ รูปภาพ และตัวอักษรอย่างชัดเจนและทั่วถึงทุกคน โดยถือหนังสือให้ห่างจากผู้อ่านประมาณ 1-2 ฟุต หรือวางหนังสือลงที่พื้น แล้วให้ผู้อ่านนั่งล้อมรอบหนังสือเป็นรูปครึ่งวงกลมเมื่อผู้สอนสอนอ่านจบแต่ละหน้าควรเว้นระยะเวลา 10-20 วินาที ให้ผู้อ่านได้ดูภาพประกอบ ซึ่งผู้สอนอาจกระตุ้นความน่าสนใจของภาพด้วยคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่เพิ่งอ่านจบไปในแต่ละหน้า

กิจกรรมการอภิปราย

1. ให้นักเรียนผู้สอนเตรียมแต่ละคน อ่านบันทึกในการสอนเตรียมที่เขียนไว้หลัง การสอนเตรียมครั้งที่ 1 ให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง
2. นักเรียนผู้สอนเตรียมและครู อภิปราย เสนอแนะวิธีแก้ปัญหา (ถ้ามี) หลาก ๆ วิธี
3. ครูแสดงบทบาทสมมติการสอนอ่าน โดยครูจับถ้อยหนังสืออย่างไม่ถูกต้องทำให้ ผู้เรียนมองเห็นหนังสือไม่ได้ทั่วถึง เมื่ออ่านจบแต่ละหน้า ครูรีบเปิดหน้าต่อไป ไม่ชี้ชวนให้ผู้เรียนดู รูปภาพในแต่ละหน้า โดยครูแสดงบทบาทนี้ไปจนสอนจบเล่ม
4. ให้นักเรียนผู้สอนเตรียมช่วยกันวิพากษ์วิจารณ์ อภิปรายบทบาทการสอนของครูว่าดี หรือไม่อย่างไร ควรแก้ไขอย่างไร
5. ครูและนักเรียนผู้สอนเตรียมช่วยกันสรุปพร้อมทั้งฝึกปฏิบัติในการจับถ้อยหนังสือให้ มองเห็นทั่วถึงทุกคน ไม่พลิกไปพลิกมารวดเร็วจนผู้เรียนดูไม่ทัน เมื่อมีรูปภาพควรชี้ชวนพูดคุย เกี่ยวกับรูปภาพ ซึ่งจะทำให้การสอนครั้งนั้นน่าสนใจยิ่งขึ้น โดยให้ฝึกปฏิบัติกับเพื่อนนักเรียน ผู้สอนเตรียมกลุ่มละ 3 คน และให้นักเรียนผู้สอนเตรียมแต่ละคนให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกัน ซึ่งจะมีครูคอยสังเกตและให้ข้อเสนอแนะด้วย

สื่อ-อุปกรณ์

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องที่น่าสนใจ มีรูปภาพสวยงามและนักเรียนผู้สอนเตรียม ส่วนใหญ่ไม่เคยอ่านหนังสือเล่มนี้มาก่อน

การวัดผล-ประเมินผล

1. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปราย
2. ตรวจสอบ วิธีการแก้ปัญหการสอนเตรียม ที่นักเรียนผู้สอนเตรียมช่วยกันอภิปราย (ถ้ามี)
3. ตรวจสอบการอภิปรายการแสดงผลบทบาทสมมติของครู และสรุปการสอนโดย เน้นการจับถ้อยหนังสือ และชี้ชวนดูรูปภาพในหนังสือ
4. สังเกตการฝึกปฏิบัติการจับถ้อยหนังสือและการชี้ชวนดูรูปภาพในหนังสือ

กิจกรรมอภิปรายหลังสอนเสริมและเตรียมก่อนสอนเสริม เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นหลังจากที่นักเรียนผู้สอนเสริมได้ดำเนินการสอนเสริมไปแล้ว 7 ครั้ง ซึ่งนักเรียนผู้สอนเสริมเริ่มมีความชำนาญในการเตรียมก่อนสอนเสริมมากขึ้น จึงได้นำกิจกรรมอภิปรายหลังการสอนเสริมและเตรียมก่อนสอนเสริมมาจัดอยู่ในครั้งเดียวกัน ดังนั้นบทบาทหน้าที่ของนักเรียนผู้สอนเสริม และครูจึงยังคงเดิม โดยเริ่มกิจกรรมนี้ตั้งแต่หลังการสอนเสริมครั้งที่ 7 ไปจนจบการสอนเสริมครั้งที่ 20 สำหรับกิจกรรมที่จัดนั้นใช้แนวเดียวกับกิจกรรมอภิปรายหลังสอนเสริมและกิจกรรมเตรียมก่อนสอนเสริม ที่ได้นำเสนอไปแล้วดังตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมต่อไปนี้

สรุปบันทึกในการสอนเสริมครั้งที่ 7 (27 ม.ค. 40)

สรุปจากบันทึกของครู	สรุปจากบันทึกของนักเรียนผู้สอนเสริม
<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนผู้สอนเสริมบางคนยังเล่าเรื่องจากภาพไม่คล่อง 2. นักเรียนผู้สอนเสริมอ่านคำบางคำผิด 3. นักเรียนผู้สอนเสริมไม่อธิบายก่อนดำเนินการประกอบบัตรคำ 4. นักเรียนผู้สอนเสริมบางคนใช้คำถาม และอธิบายคำถามเพิ่มเติมเพื่อให้ นักเรียนผู้เรียนเสริมสามารถตอบคำถามได้ 5. นักเรียนผู้สอนเสริมบางคนเริ่มสอนทันที นักเรียนผู้เรียนเสริมมาครบโดยไม่ต้องรอให้ครูบอก 6. นักเรียนผู้สอนเสริมยังลืมให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้เรียนเสริมเป็นบางครั้ง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนผู้เรียนเสริมบางคนอ่านดีขึ้น มีความสนใจเรียน ชอบเล่นเกม 2. นักเรียนผู้เรียนเสริมบางคนมีความเคารพ เชื้อพียง ไม่คือ ไม่ชน ไม่คุยกัน 3. นักเรียนผู้เรียนเสริมอ่านเสียงเบา บางคนไม่อ่านเลข

กิจกรรมการอภิปรายหลังการสอนเสริมครั้งที่ 7 เน้นเรื่อง การอธิบายก่อนการดำเนินกิจกรรม ประกอบบัตรคำ และกิจกรรมการเตรียมก่อนการสอนเสริมครั้งที่ 8

(28 ม.ค. 40)

(เวลา 25 นาที)

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนผู้สอนเสริมสามารถดำเนินกิจกรรมประกอบบัตรคำได้ครบทุกขั้นตอนซึ่งได้แก่ ขั้นนำกิจกรรม ขั้นกิจกรรมและขั้นสรุปกิจกรรม
2. นักเรียนผู้สอนเสริมได้เตรียมก่อนการสอนเสริมครั้งที่ 8

ความคิดรวบยอด

การดำเนินกิจกรรมประกอบบัตรคำ ควรทำให้ครบ 3 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นนำกิจกรรม ขั้นกิจกรรม และขั้นสรุปกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนกิจกรรมเข้าใจวิธีการ สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างสนุกสนาน และได้ประโยชน์จากการประกอบกิจกรรม

เนื้อหา

การดำเนินกิจกรรมประกอบบัตรคำทุกกิจกรรม ผู้ดำเนินการควรกระทำ 3 ขั้นตอนได้แก่

1. ขั้นนำกิจกรรม เป็นขั้นเตรียมตัวผู้เรียนให้พร้อม โดยผู้ดำเนินการควรบอกชื่อกิจกรรม วิธีการเล่น วิธีการตัดสินผลคะแนน หรือแพ้/ชนะ และชักจูงจนผู้เรียนเข้าใจวิธีการเล่นซึ่งอาจสาธิตการเล่นให้ดู 1-2 ครั้ง
2. ขั้นกิจกรรม เป็นขั้นดำเนินการตามขั้นตอนที่กล่าวไปในข้อ 1 โดยผู้ดำเนินการคอยกระตุ้นให้ผู้เล่นทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเท่าเทียมกัน
3. ขั้นสรุปกิจกรรม เป็นขั้นสรุปผลว่าผู้เล่นคนใดหรือกลุ่มใด ได้คะแนนเท่าไร ใครเป็นผู้ชนะ และกิจกรรมดังกล่าวให้ประโยชน์แก่ผู้เล่นอย่างไรบ้าง

กิจกรรมการอภิปราย

1. ให้นักเรียนผู้สอนเสริมแต่ละคน อ่านบันทึกการสอนเสริมที่เขียนไว้หลังการสอนเสริมครั้งที่ 7 ให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง
2. นักเรียนผู้สอนเสริมและครู อภิปราย เสนอแนะวิธีแก้ปัญหา (ถ้ามี) หลาก ๆ วิธี
3. ครูนำอภิปรายว่า กิจกรรมประกอบบัตรคำเป็นกิจกรรมที่ได้รับความสนใจจากนักเรียนผู้เรียนเสริมให้ทั้งความรู้ และความสนุกสนาน แต่บางครั้งถ้านักเรียนผู้เรียนเสริมไม่เข้าใจวิธีการในการดำเนินกิจกรรมแล้ว ความรู้และความสนุกสนานก็อาจไม่เกิดขึ้น ดังนั้น การดำเนินกิจกรรมประกอบบัตรคำ นักเรียนผู้สอนเสริมควรอธิบายวิธีการต่าง ๆ จนนักเรียนผู้เรียนเสริมเข้าใจและอาจสาธิตการดำเนินกิจกรรมด้วย เมื่อนักเรียนผู้เรียนเสริมเข้าใจแล้วจึงเริ่มดำเนินกิจกรรมอย่างจริงจัง โดยขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมประกอบบัตรคำมี 3 ขั้นตอนดังนี้
  1. ช้นำกิจกรรม เป็นขั้นเตรียมตัวผู้เล่นให้พร้อม โดยผู้ดำเนินการควรบอกชื่อกิจกรรมวิธีการเล่น วิธีการตัดสินผลคะแนน หรือ แพ้/ชนะ และชักจูงมจนผู้เล่นเข้าใจวิธีการเล่นซึ่งอาจสาธิตการเล่นให้ดู 1-2 ครั้ง
  2. ขั้นกิจกรรม เป็นขั้นดำเนินการตามขั้นตอนที่กล่าวไปในข้อ 1 โดยผู้ดำเนินการคอยกระตุ้นให้ผู้เล่นทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเท่าเทียมกัน
  3. ขั้นสรุปกิจกรรม เป็นขั้นสรุปผลว่า ผู้เล่นคนใดหรือกลุ่มใด ได้คะแนนเท่าไร ใครเป็นผู้ชนะ ใครเป็นผู้แพ้ และกิจกรรมดังกล่าวให้ประโยชน์แก่ผู้เล่นอย่างไรบ้าง
  4. ให้นักเรียนผู้สอนเสริมจับกลุ่มละ 3 คนผลัดเวียนกันดำเนินกิจกรรมประกอบบัตรคำ คนละ 1 กิจกรรม
  5. ครูและเพื่อน ๆ นักเรียนผู้สอนเสริมในกลุ่ม ให้ข้อมูลป้อนกลับ ดี ชม และให้ข้อเสนอแนะ
  6. นักเรียนผู้สอนเสริมเตรียมและศึกษาขั้นตอนการสอนเสริม ในการสอนเสริมครั้งที่ 8 ต่อไป

สื่อ - อุปกรณ์

กิจกรรมประกอบบัตรคำ หลาก ๆ กิจกรรม

การวัดผล - ประเมินผล

1. สังเกตการณ์มีส่วนร่วมในการอภิปราย
2. ตรวจสอบคำตอบวิธีการแก้ปัญหาการสอนเสริม ที่นักเรียนผู้สอนเสริมช่วยกันอภิปราย (ถ้ามี)
3. ตรวจสอบการอภิปราย การให้ข้อมูลป้อนกลับ ดี ชม และให้ข้อเสนอแนะในการจัดการดำเนินกิจกรรมประกอบบัตรคำ ของเพื่อนในกลุ่ม
4. สังเกตการฝึกปฏิบัติการดำเนินกิจกรรมประกอบบัตรคำ
5. สังเกตการเตรียมการสอนเสริมครั้งที่ 8

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างแบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค**ตัวอย่างแบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัย**

1. ตัวอย่างแบบทดสอบวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. ตัวอย่างแบบทดสอบเพื่อประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเอง
วิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. แบบวัดฐานะทางสังคมมิติ
4. แบบบันทึกระเบียบเหตุการณ์
5. ตัวอย่างแบบทดสอบวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการผ่าน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ใช้สำหรับประเมินความก้าวหน้า
ในการเรียนเสริมครั้งที่ 1
6. ตัวอย่างแบบทดสอบวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ใช้สำหรับประเมินความก้าวหน้า
ในการเรียนเสริมครั้งที่ 2

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง
แบบทดสอบวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ใช้ทดสอบก่อน-หลังการเรียนเสริมของนักเรียนผู้เรียนเสริม และคัดเลือกนักเรียน
 ที่จะรับบทบาทเป็นนักเรียนผู้สอนเสริม

คำชี้แจงในการทำแบบทดสอบ

แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 3 ตัว
 เลือก คือ ก ข หรือ ค ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมาย
 × ลงในช่อง ให้ตรงกับ ก ข หรือ ค ในกระดาษคำตอบ

อ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 3

ความจริงแล้วปลาวาฬ ไม่ใช่ปลา เพราะมันเป็นสัตว์เลือดอุ่นที่เลี้ยงลูกด้วยนม
 และหายใจทางจมูกซึ่งอยู่ด้านบนสุดของปาก

เวลาหายใจปลาวาฬจะโผล่ขึ้นมาบนผิวน้ำแล้วปล่อยลมหายใจออกมาทางจมูก
 พร้อมกับไอน้ำ เมื่омองดูไกล ๆ คล้ายน้ำพุ คนชอบล่าปลาวาฬเพื่อสกัดเอาสาร บางชนิด
 มาทำหัวน้ำหอมราคาแพงแล้วนำเนื้อและไขมันไปขายปลาวาฬจะมีน้ำตา หล่อเลี้ยงตา
 เพื่อป้องกันน้ำทะเลเข้าตา และตาของปลาวาฬมองเห็นเหยื่อไม่ชัดเจนนัก แต่มันรู้ว่า
 อาหารอยู่ที่ใดโดยฟังเสียงสะท้อนที่มันส่งเสียง ไปกระทบเหยื่อ

1. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

ก. ปลาเป็นสัตว์เลือดเย็น   ข. ปลาออกถูกเป็นตัว   ค. ปลาหายใจทางจมูก

2. ข้อความใดจับคู่ไม่ถูกต้อง

ก. จมูก ใอน้ำ

ข. ปาก น้ำหู

ค. เนื้อ ไขมัน

3. ปลาพาหอาหารด้วยวิธีใด

ก. คมกลืน

ข. ดูภาพ

ค. ฟังเสียง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง
แบบทดสอบเพื่อประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเอง
วิชาภาษาไทย
โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ฉบับครูผู้ดำเนินการ

- คำชี้แจง**
1. ให้ครูอธิบายวิธีทำข้อสอบให้นักเรียนเข้าใจ และกระตุ้นให้นักเรียนประเมิน ความสามารถของตนเองตามที่เป็นจริง
  2. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง ตามเวลาที่กำหนดไว้แต่ละเรื่อง
  3. เมื่อหมดเวลา ครูให้นักเรียนคว่ำหน้ากระดาษเนื้อเรื่องลงบนโต๊ะ
  4. ครูอ่านคำถามและตัวเลือก ให้นักเรียนฟังอย่างช้า ๆ และขีดด้อยขีดคำ ทีละข้อ ๆ ละ 1 ครั้ง
  5. ให้เวลานักเรียนประเมินความสามารถของตนเองในกระดาษคำตอบทีละข้อ

เรื่องที่ 1

1. เรื่องนี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใด

ก. ริมหทะเล	ข. ใต้ท้องทะเล
ค. ภายในพิพิธภัณฑ์	ง. ภายในโรงเรียน
2. ม้าน้ำมีอะไรแปลกจากสัตว์อื่น

ก. ฟันพิษได้	ข. ตัวผู้ออกไข่ได้
ค. ตัวผู้ฟักไข่ได้	ง. ปล่อยไฟฟ้าได้
3. ปลาอันตรายในเรื่องนี้คือปลาอะไรบ้าง

ก. ปลาไหลไฟฟ้า ปลาฉลาม	ข. ปลาฉลาม ปลาวาฬ
ค. ปลาปิรันยา ปลาวาฬ	ง. ปลาไหลไฟฟ้า ปลาปิรันยา

ตัวอย่าง
แบบทดสอบเพื่อประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเอง
วิชาภาษาไทย
โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ฉบับนักเรียน

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ ครั้งละ 1 เรื่อง
  2. เมื่อครูให้สัญญาณหมดเวลา ให้คว่ำหน้ากระดาษลงบนโต๊ะ
  3. ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถามและตัวเลือก ที่ครูจะอ่านให้ฟังทีละข้อ ข้อละ 1 ครั้ง
  4. ให้นักเรียนประเมินความสามารถของตนเอง โดยวงกลมล้อมรอบตัวเลข 1 2 3 หรือ 4 ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนว่า นักเรียนจะสามารถตอบคำถามได้หรือไม่ในระดับใด
  5. ห้ามนักเรียนเปิดเรื่องอ่านซ้ำและห้ามพูดคุย ปรีกษาเพื่อน
  6. เตรียมฟังคำถามและตัวเลือกข้อต่อไป
1. อ่านเรื่องต่อไปนี้ในเวลา 3 นาที แล้วฟังคำถามและตัวเลือกจากที่ครูอ่าน แล้วจึงประเมินความสามารถของตนเองข้อ 1 - 7
 “ม้าน้ำเป็นปลาด้วยหรือคะ” น้ำฝนถามขึ้น เมื่อวิทยากรพาเดินไปที่ตู้ปลา
 “ใช่ครับ ม้าน้ำเป็นปลาทะเลที่ตัวผู้ทำหน้าที่ฟักไข่ โดยเก็บรักษาไข่ที่ผสมแล้วไว้ในถุงน้ำหุ้ม จนลูกอ่อนฟักออกเป็นตัว”

“รูปร่างมันฉลบกินะน้ำฝน ถูกมันก็อยู่ในท้องพ่อ แทนที่จะอยู่ในท้องแม่ เหมือนคน แปรติก แปรถก” ดวงใจกระซิบบอกน้ำฝน ระหว่างนั้นครูยุพาเดินไปคู่ตู้ปลา อันตราย เด็ก ๆ เลยเดินตามครู ไปข้าง

“ครูครับ ปลาไหลไฟฟ้ามีอันตรายต่อคนตรงไหนครับ” สัจญญาถามครูยุพา

“ที่ลำตัวของมันมีอวัยวะที่ทำให้เกิดไฟฟ้าแรงสูง ถ้าไปโดนตัวมันเข้าจะทำให้ กระแสไฟฟ้า ผ่านเข้าตัวเราหรือสัตว์ได้ทะเลที่ไปโดนตัวมันเข้าล่ะ” ครูยุพาตอบ

“แล้วนี่ละคะ ครูขา ปลาฉลามกินคนหรือคะ” ดวงใจถามขึ้นบ้าง พอดีกับ วิทยากรเดินมาครูยุพาจึงขอให้วิทยากรอธิบายให้เด็กฟัง

“ความจริงนะครับ ปลาฉลามเป็นสัตว์ที่รักสงบมาก แต่ธรรมชาติของมันจะกิน สัตว์อื่น ๆ ในทะเล ปลาฉลามหัวฉ้อน ฉลามขาว กีบฉลามบานีโตจะทำร้ายคน ปกติมันจะ กินปลาตัวใหญ่ พอมันเห็นคนเข้ามันก็นึกว่าเป็นปลาตัวใหญ่ มันก็กินเสียเลยครับ”

วิทยากร พาผมให้เด็ก ๆ เดินไปดูตู้ปลาที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เช่น ปลา ทู ปลากะพงแดง ปลาเก๋า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

กระดาษคำตอบประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเอง

วิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียน .....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนประเมินความสามารถของตนเอง โดยวงกลมล้อมรอบตัวเลข 1 2 3 หรือ 4 ในกระดาษคำตอบฉบับนี้ โดยให้ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง

แน่ใจว่าตอบไม่ได้   ไม่ค่อยแน่ใจว่าจะตอบได้   ค่อนข้างแน่ใจว่าตอบได้   แน่ใจว่าตอบได้จริงๆ

ข้อที่ 1	1	2	3	4
2	1	2	3	4
3	1	2	3	4
4	1	2	3	4
5	1	2	3	4
6	1	2	3	4
7	1	2	3	4
8	1	2	3	4
9	1	2	3	4
10	1	2	3	4
11	1	2	3	4
12	1	2	3	4
13	1	2	3	4
14	1	2	3	4
15	1	2	3	4
16	1	2	3	4
17	1	2	3	4
18	1	2	3	4
19	1	2	3	4
20	1	2	3	4
21	1	2	3	4
22	1	2	3	4
23	1	2	3	4
24	1	2	3	4
25	1	2	3	4
26	1	2	3	4
27	1	2	3	4
28	1	2	3	4
29	1	2	3	4
30	1	2	3	4
31	1	2	3	4
32	1	2	3	4
33	1	2	3	4
34	1	2	3	4
35	1	2	3	4
36	1	2	3	4
37	1	2	3	4
38	1	2	3	4
39	1	2	3	4
40	1	2	3	4

แบบวัดฐานะทางสังคมมิติ

โรงเรียน.....เลขที่.....
ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

- คำชี้แจง**
- ก. โปรดตอบคำถามต่อไปนี้ให้ครบทุกข้อ โดยแต่ละข้อคำถามให้นักเรียนเขียนชื่อเพื่อนในห้องเรียนของนักเรียน ซึ่งนักเรียนต้องการเลือกให้ครบทั้ง 5 ชื่อ
  - ข. นักเรียนจะเลือกเพื่อนคนใดก็ได้ในห้องเรียนของนักเรียน รวมทั้งคนที่ขาดเรียนในวันนี้
  - ค. เพื่อนคนใดที่นักเรียนเลือกแล้วในข้อใดข้อหนึ่ง นักเรียนสามารถเลือกซ้ำได้อีกในคำถามข้ออื่น ๆ
  - ง. คำตอบของนักเรียนจะเก็บไว้เป็นความลับ

คำถาม 1 ถ้ามีการจัดที่นั่งใหม่ภายในห้องเรียน นักเรียนต้องการนั่งใกล้เพื่อนคนใด

1. ชื่อ.....
2. ชื่อ.....
3. ชื่อ.....
4. ชื่อ.....
5. ชื่อ.....

คำถาม 2 ถ้าครูมอบหมายให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนต้องการทำงานกับเพื่อนคนใด

1. ชื่อ.....
2. ชื่อ.....
3. ชื่อ.....
4. ชื่อ.....
5. ชื่อ.....

คำถาม 3 เมื่อว่างจากการเรียนหนังสือ นักเรียนต้องการคุยหรือเล่นกับเพื่อนคนใด

1. ชื่อ.....

2. ชื่อ.....

3. ชื่อ.....

4. ชื่อ.....

5. ชื่อ.....

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

แบบทดสอบวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน
ระดับประถมศึกษาปีที่ 2
ใช้สำหรับประเมินความก้าวหน้าในการเรียนเสริมครั้งที่ 1

*****

คำชี้แจงในการทำแบบทดสอบ

การทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก คือ ก ข และ ค ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมาย × ลงในช่อง ให้ตรงกับ ก ข หรือ ค ในกระดาษคำตอบ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 5

พระนิกาลัง โทนตันไม้ร้อง “ผัว ผัว”

โส่ง โส่ง ตามพระนิกาลังว่า “เจ้ามือชาวช่วยตัวง้างออกจากคอดันหน่อขี้ได้ไหมจ๊ะ”

พระนิกาลัง โส่ง โส่ง อย่างไม่ไว้ใจ ตอบว่า “พระอะไรของข้า ไปหาภูเขาสิ เขาตัวยาวกว่า
แขนของข้า”

โส่ง โส่ง วิ่งร้อง “เอ็ง เอ็ง” ไปหา

1. โส่ง โส่ง น่าจะหมายถึงสัตว์ชนิดใด

ก. ษะนี

ข. ปลา

ค. สุนัข

2. ก่อนมาหาพระนิกาลัง โส่ง โส่ง กินอะไร

ก. งู

ข. ปลา

ค. กวาง

3. ข้อใดต่อไปนี้น่าจะมีความยาวที่สุด

ก. ก้าง

ข. ตัวงู

ค. แขนพระนิกาลัง

4. พระนิกาลังถืออย่างไรกับโส่ง โส่ง

ก. ไม่เชื่อถือ

ข. ไม่อยากเห็นหน้า

ค. ไม่รักใคร่

5. โส่ง โส่ง น่าจะรู้สึกอย่างไรกับพระนิกาลัง

ก. รำคาญใจ

ข. กังวลใจ

ค. น้อยใจ

ตัวอย่าง

แบบทดสอบวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะความเข้าใจในการอ่าน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
ใช้สำหรับประเมินความก้าวหน้าในการเรียนเสริม ครั้งที่ 2

*****

คำชี้แจงในการทำแบบทดสอบ

การทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก คือ ก ข และ ค ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมาย × ลงในช่อง ให้ตรงกับ ก ข หรือ ค ในกระดาษคำตอบ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1-4

เสียงลมครืนของเก้าอี้ “วิชาญ! วิชาญ!” เสียงเพื่อนร้อง เขาลุกขึ้นไม่ทัน เพื่อนพุงให้ลุกขึ้น ครูให้ตรวจบาดแผล ถลอก ฟกช้ำแล้วส่งไปห้องพยาบาล นักเรียนก็อภิปรายถึงอุบัติเหตุของวิชาญ

ต้น : “วิชาญ นั่งเก้าอี้เพียงสองขาครับ”

“เอ น่าจะประหลัดขาเก้าอี้สี่กระมัง” ครูยกปัญหาให้คิด

ปิยะ : “ก็หงายห้อง อาจหลังหักนะครับ”

- เรื่องนี้ น่าจะเกิดขึ้นที่ใด

ก. ห้องพยาบาล	ข. ห้องเรียน	ค. ห้องนอน
---------------	--------------	------------
- ถ้าวิชาญนั่งเก้าอี้ครบทั้ง 4 ขา เขาจะเป็นอย่างไร

ก. ไม่ประหลัดจนเก้าอี้	ข. ไม่เจ็บตัว	ค. ไม่ถูกดึง
------------------------	---------------	--------------
- เพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไรต่อวิชาญ

ก. เสียใจ	ข. สมน้ำหน้า	ค. สงสาร
-----------	--------------	----------
- จากเหตุการณ์นี้ ครูน่าจะนำมาสอนเรื่องใด

ก. อุบัติเหตุ	ข. ระเบียบวินัย	ค. ความประหลัด
---------------	-----------------	----------------

*****

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ

1. ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร.สุจริต เพ็ชรชอบ
ข้าราชการบำนาญและอาจารย์พิเศษประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.บุหงา วัฒนะ
อธิการบดีสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
3. รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มี
อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประถมมิตร

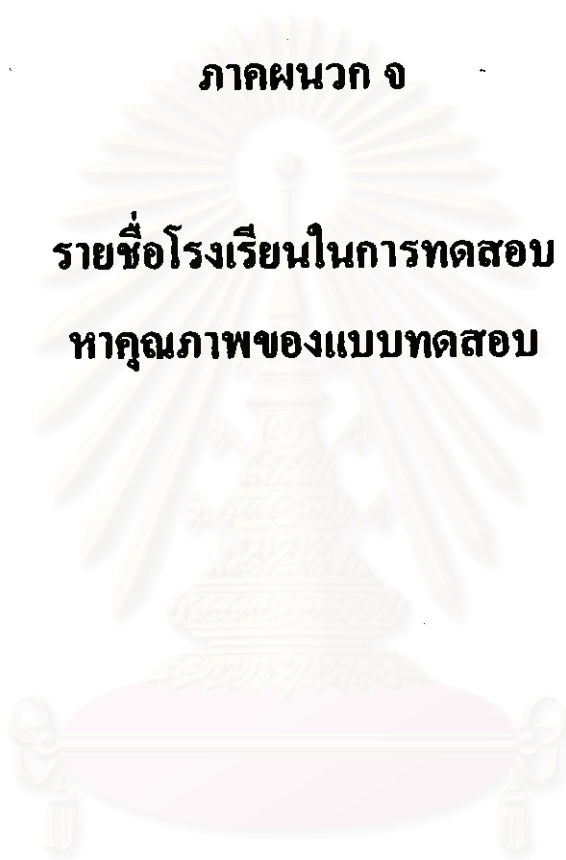
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแบบทดสอบวิชาภาษาไทย

1. อาจารย์เสริมศรี หอทิมาวรรณ
อาจารย์ประจำโรงเรียนสาริดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)
2. อาจารย์ศันัน มีจันทร์หมาก
อาจารย์ประจำภาควิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประถมศึกษา
3. อาจารย์ ดร.บัญชา แสนทวี
นักวิชาการ ประจำสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

รายชื่อโรงเรียนในการทดสอบ
หาคุณภาพของแบบทดสอบ

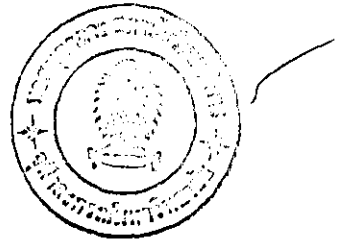
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อโรงเรียน

1. โรงเรียนบ้านบางมรวน
2. โรงเรียนบ้านคอกแดง
3. โรงเรียนบ้านบางกรีก
4. โรงเรียนบ้านปากวิป
5. โรงเรียนบ้านโคกยาง
6. โรงเรียนบ้านวัดควรมีชัย
7. โรงเรียนบ้านบ้านทับละมุ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวบรรเจอดพร รัตนพันธุ์ เกิดวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ.2504 ภูมิลำเนาเดิมอยู่
จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) วิชาเอกภาษาอังกฤษ
จากวิทยาลัยครูจันทระเกษม ปี พ.ศ. 2526 สำเร็จการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปี พ.ศ. 2534 สำเร็จศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขา
วิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2536 และเข้าศึกษาหลักสูตร
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2536

เริ่มเข้ารับราชการในโรงเรียนบ้านอ่องสามัคคี อำเภอโพธิ์เรียง จังหวัดศรีสะเกษ ตั้ง
แต่ปี พ.ศ. 2528 - พ.ศ. 2531 แล้วย้ายตามผลการสอบแข่งขันได้มายังโรงเรียนบ้านบะขมมัน อำเภอ
ตระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี ในปี พ.ศ. 2534 ได้มาช่วยราชการงานนิเทศการศึกษา สำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอตระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี จนถึงปัจจุบัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย